

Yang Madyaw na Batok bain kang Jesu Kristo na Byabatok ni **LUKAS**

1 ¹Ako si Lukas, ako yang gasolat kanmo, kay Teopilo. Madaig da yang yagsolat sang manga imo ni Jesus kaba gauya pa yaan dini sang kanami banwa. ²Yang syosolat nilan yang byabatok nang manga otaw na yikita sang manga imo ni Jesus anay da domatung ansining donya si Jesus. Yaan na manga otaw yang magbabatok sang pagindo ni Jesus. ³Adoon, kay Teopilo, kyatigaman da ko yang manga imo ni Jesus anay da sang pagpono kay pyagaosip ko sang manga otaw na yikita kang Jesus. Yamabasa pa ko yang manga solat nilan. Wakaw syosolat ko adoon kay adadyawun ko batokon kanmo antak mo katigaman kariko nang manga imo ni Jesus anay da sang pagpono matag yatapos. ⁴Gasolat ak kanmo antak kaw matigam na matungtung sa agaw yang byabatok kanmo nang kadaygan.

**Pyapakatigam nang Tagalangit na Amawtaw
si Juan na Magbawtismoway**

⁵Yani yang pagpono nang batok. Kaba yagaari si Herodes dig Judea, aon otaw na pyagangaranan ni Sakarias na magampoway disang templo na simbaan nang manga Judio ag Jerusalem. Si Sakarias sompaw ni Abias. Yang sakop ni Abias aw yang kadaygan na magampoway yang gadomara sang pagsimba nang manga Judio. Yang asawa ni Sakarias si Elisabet. Yang kamonaan ni Elisabet arag magampoway disang templo nang manga Judio. ⁶Si Sakarias aw si Elisabet, podo madyaw nang Dios yang kanilan imo. Yangagad silan sang kariko nang manga pagindo nang Dios. ⁷Matadung da si Sakarias, boyag da si Elisabet. Wa manganak silan kay yakaraon si Elisabet.

⁸Dyomatung da yang allaw na si Sakarias aw yang manga inagad naan yang yagadomara sang simisimbaay. ⁹Aon batasan na syosonod

nilan, pipili yang marasak sang sobay na ampowanan sang Dios disang templo. Ninyan na allaw si Sakarias yang yamapili. Wakaw yarasak yaan sang apit surud na ampowanan sang Dios na magasonog sang insenso na maynang torob.¹⁰ Kaba si Sakarias yagasonog sang insenso agsurud nang ampowanan sang Dios, yanagampo yang magkadaig na otaw asang apit gangaan.¹¹ Pagkatigam ni Sakarias iyan da disang apit karinto nang pyagasonogan sang insenso yang tagalangit na sogwanun nang Dios.¹² Pagkita ni Sakarias sang tagalangit aratan yaan, yamalluk yaan.¹³ Kayan yaglaong kang Sakarias yang tagalangit, "Ayaw magkalluk, kay Sakarias, kay dyudungug nang Dios yang pagpangayo mo kanaan. Yang kanmo asawa, manganak. Usug yang isu, pagngarani yaan ni Juan.¹⁴ Aw mawtaw yaan, laban kaw magauma. Madaig yang manga otaw na arag managuma kay yamawtaw yang kanmo anak.¹⁵ Kay yagalaong yang Dios na matusus na otaw mallaw yang kanmo isu. Pagkawtaw dakman nang isu mo, maparabay magbaya kanaan yang Balaan na Espirito. Dili yaan iminum sang inmun aw maski nana na makarango.¹⁶ Apaoriin naan yang madaig na manga Judio adto sang Dios antak mangagad silan oman sang Dios na kanilan Ginoo, di da silan misimba sang manga diosdios.¹⁷ Apapagonaun yaan nang Dios sang kanaan Anak na madatung asining donya. Laban pagabayaan nang Balaan na Espirito yang kanmo anak. Dagdagu yang gaom naan, maynang gaom ni Elias na propeta nang Dios kadini. Magaindo yaan sang manga taganak aw anak antak magori yang kanilan pagilugun. Magaindo yaan sang manga otaw na manga soplado antak silan mangagad sang pagindo nang manga otaw na matarong. Yang pagaindo naan sang manga otaw yang pagpaandam sang kanilan ginawa antak silan tomangkap sang kanilan Ginoo na madatung."

¹⁸ Kayan yaglaong si Sakarias sang tagalangit, "Monnonong pagkatoman nang pyagalaong mo na matadung da man ako aw yang asawa ko, boyag da?"¹⁹ Yimibak yang tagalangit, laong, "Ako si Gabriel na iyan sang atobangan nang Dios. Yang Dios yang gasogo kanak na magapakatigam kanmo sining amapagguna na madyaw.²⁰ Madatung yang allaw na amatoman yang pyagalaong ko kanmo, toyo ikaw na wa otoo sang pyagalaong ko, amabubu da kaw, di da kaw makapagsorit matag amatoman yaning byabatok ko kanmo." Maynaan yang batok nang tagalangit kang Sakarias.

²¹ Yang manga simisimbaay diglogwa yabay silan magtagad sang paglogwa ni Sakarias. Yamatingara silan kay laban yadogay yaan digsurud nang ampowanan sang Dios.²² Paglogwa ni Sakarias, mapagbaraw garo yaan sang simisimbaay toyo wa da makapagsorit. Gaid da naan tolli yang ampowanan sang Dios, kyatigaman da nang manga simisimbaay na aon pyapakita nang Dios kang Sakarias.

²³ Pagkatapos nang manga allaw nang gawbuk ni Sakarias disang simbaan, mori yaan asang kanaan baray.²⁴ Wa akadogay yaglawan da

si Elisabet na asawa ni Sakarias. Surud nang limang boran yatingun si Elisabet digbaray maguya, wa apanaw.²⁵ Yamapanumdum yaan sang Dios, laong, “Tyatabangan ak nang Dios, yanganak da ako. Wa day makapaglaong kanak na ako yakaraon.”

Pyapakatigam nang Tagalangit na Amawtaw si Jesus

²⁶Nang kaunum na boran nang kabdus ni Elisabet, yoman sogoон nang Dios si Gabriel na kanaan sogwanun na tagalangit. Pyapakadto yaan sang barrio na Nasaret na sakop nang Galilea. ²⁷Kay aon abatokon nang Dios sang daraga na wa pa akapotni nang usug na pyagangaranan ni Maria. Si Maria, tawas ni Jose na sompaw ni Dabid na ari kadini nang manga Judio. ²⁸Pagkaon ni Gabriel kang Maria, laong, “Laban kaw, kay Maria, kyakabuutan nang Dios. Yabay kaw agadan nang Dios.” ²⁹Pagdungug ni Maria saan, yaratan yaan. Wa yaan makadarag sang kaologan nang pyagalaong nang tagalangit. ³⁰Kayan yaglaong kang Maria yang tagalangit, “Ayaw magkalluk, kay Maria, ikaw yang kyakabuutan nang Dios. ³¹Magalawan kaw, usug yang isu mo, aw mawtaw, pagngarani yaan ni Jesus. ³²Maturus na otaw yaan, pagangaranan yaan nang Anak nang Dios na Lyomabi. Apagpangoroon yaan nang Dios sang banwa nang kanaan kamonaan na si Dabid. ³³Yaan yang magaari nang way kataposan sang manga kapongan ni Jakob. Way kataposan nang kanaan pagpangoro sang kariko nang otaw.” ³⁴Gaosip si Maria, laong, “Monnono yang pagpanganak ko na wa pa ak pagaipidan nang yatawas kanak?” ³⁵Yimibak yang tagalangit, laong, “Akanian kaw nang Balaan na Espirito, pagabayaan kaw nang gaom nang Dios na Lyomabi, matamo yang isu mo pagangaranan nang pollayon pinasay, way sara. Anak nang Dios yaan. ³⁶Dumduma yang arayon mo na si Elisabet. Maski boyag da yaan yagalawan. Yang kanaan isu, arag usug. Kaunum nini na boran yang kabdus ni Elisabet na pyagangaranan nangaon nang yakaraon. ³⁷Kariko nang gosto nang Dios na imoon naan, arag amaimo.” ³⁸Kayan yaglaong si Maria, “Ako, kanang Dios da. Madyaw ko na amaimo digkanak yang kanmo pyagalaong.” Kayan yomanaw yang tagalangit.

Yakadto si Maria kang Elisabet

³⁹Wa akadogay yanipud si Maria kyan yomanaw. Yapakaanug magtokod sang kabutayan na banwa ni Elisabet. Yakadto yaan sang barrio na sakop nang Judea. ⁴⁰Pagdatung naan sang baray ni Sakarias, magpabati yaan kang Elisabet. ⁴¹Pagdungug ni Elisabet kang Maria na gatawag, magginuk yang kanaan kabdus. Kayan pyagbayaan si Elisabet nang Balaan na Espirito. ⁴²Gyagagaan naan yang paglaong kang Maria kay laban yaan gauma, laong, “Laban kaw, kay Maria, kyakabuutan nang Dios. Yang kanmo anak laban kyakabuutan nang Dios. ⁴³Kyakabuutan

ak nang Dios katagaan isingani kaw na ikaw yang ina nang kanak Ginoo.
 44 Pagdungug ko sang pagtawag mo, magginuk yanin kabdus ko, arag
 yaan yagauma. 45 Bading kadyaw nang ginawa mo na yotoo kaw na
 amatoman yang pyapabatok kanmo nang Dios.”

Yang Pyagalaong ni Maria na Yagabantog sang Dios

46 Kayan yaglaong si Maria, “Laban dagdagu yang pagpanumduum ko
 sang Dios na kanak Ginoo. 47 Laban madyaw yang kanak ginawa kay
 yang Dios yang kanak Mallorowas. 48 Maski buku ak nang dungganun,
 ako yang yamapili nang Dios na kanaan otaw. Pagpono adoon, kariko
 nang manga otaw magalaong, kyakabuutan si Maria nang Dios.
 49 Laban dagdagu yang manga imo nang Dios kanak. Yang Dios yang
 makagagaom, podo madyaw yang kariko nang imo naan. 50 Laban yaan
 yamallaat sang manga otaw na yangagad kanaan pagpono sang mona
 pa na manga otaw tigkan sang manga tipaori. 51 Pyapakita nang Dios
 yang kanaan gaom na dakora kay kariko nang mangkaambog na otaw na
 yanagparabi, pyapakullud nang Dios. 52 Yang manga ari, kyakamangan
 nang Dios sang kanilan pagkapangoro, kayan yatagan naan nang gaom
 yang wa magaparabaw. 53 Yang yamangkaukud yatagan nang Dios nang
 manga madyaw na pagatag. Yang kyakaaronan na wa aksukud, pyapaori
 nang Dios na way dara kay way gosto nilan sang kanang Dios pagatag.
 54 Tyatabangan kita naan na kanaan manga otaw na manga Israel kay wa
 yaan makaringaw sang saad naan sang kanatu kamonaan. 55 Pagpono
 kang Abraham arigkan sang kanaan kapongan, yabay kallaatan nang
 Dios.” Yaan yang pagkapanumduum ni Maria sang Dios. 56 Aon torom
 boran ni Maria maguya digkang Elisabet, kayan yomori asang kanaan
 taganak.

Yang Pagkawtaw ni Juan na Magbawtismoway

57 Kayan kyawtawan si Elisabet, usug yang kanaan isu. 58 Yang manga
 simbaray aw kaarayonan ni Elisabet, byabatokan na kyakallaatan si
 Elisabet nang Dios, aon day anak. Arag yanaguma silan.

59 Batasan nang manga Judio, na yadatung sang warong gabi nang
 isu, tyotopo, wakaw nang kawarong gabi nang isu ni Sakarias, yadatung
 yang manga arayon nilan, otopoon da yang isu. Pagangaranan garo nilan
 yang isu ni Sakarias kay yaan yang aran nang kanaan ama. 60 Awgaid
 laong ni Elisabet, “Dili pagangaranan yani ni Sakarias, yang aran naan
 si Juan.” 61 Laong nilan kang Elisabet, “Way aran nang manga arayon mo
 na Juan. Batasan ta na yang aran nang arayon yaan yang pagangaran
 sang isu.” 62 Kayan yomatobang silan kang Sakarias, sisingyan nilan
 daw sini yang pagangaran sang isu. 63 Kayan yangayo si Sakarias sang
 solataanan kay wa yaan makapagsorit. Pagkamang naan sang solataanan,

solat naan, "Yang aran nang isu si Juan." Pagbasa nilan saan laban yamaburungburung silan. ⁶⁴Kapagsolat dakman ni Sakarias sang aran nang isu, maparabay yaan makapagsorit. Laban yamapanumdum yaan sang Dios. ⁶⁵Yang manga simbaray ni Sakarias, yanagdumdum na yaan na imo kang Sakarias kaburungan na imo. Yabay nilan panagbarawun yaan. Kariko nang yanaguya asang kabutayan ag Judea arag yudungug sang pagkawtaw ni Juan. ⁶⁶Yanagdumdum silan sang dyudungug nilan. Kyakatigaman nilan na yagadan yaan nang gaom nang Dios. Yanaglaong silan, "Nana koraw mallaw yang akainangan ningan anak ni Sakarias?"

Pyapakatigam ni Sakarias yang Inangun nang Dios

⁶⁷Pyagabayaan si Sakarias nang Balaan na Espirito kayan yagbatok yaan sang pyagalaong kanaan nang Dios, laong, ⁶⁸"Kariko natu na manga Israel, amapanumdum kita sang kanatun Dios na Lyomabi. Tyatabangan kita nang Dios antak di da magbuut kanatu yang kanatu kontara. ⁶⁹Pyapakani kanatu nang Dios yang Tomatabang kanatu na makagagaom. Sompaw yaan ni Dabid na sogwanun nang Dios. ⁷⁰Yani yang pyapabatok kadini nang Dios sang kanaan manga propeta, laong, ⁷¹'Atabangan ta kamo antak di da kamo karopigan nang kamayo kontara. Apaawatun ta kamo sang kariko nang yamaraat kamayo.' ⁷²Kay syasaad nang Dios na akallaatan yang kanatu kamonaan. Dili yaan makaringaw sang manga saad naan kanilan. ⁷³⁻⁷⁵Yani yang saad nang Dios kadini kang Abraham na kamonaan ta, laong nang Dios, 'Atabangan ta kamo na di da kamo olopigan nang kamayo kontara na gabuut kamayo antak kaba aani pa kamo sang donya, magaaragad kamo kanak nang way pagkalluk sang kamayo manga kontara, na antak ak kimita kamayo na laban matarong kamo na way imo mayo na maat.' " ⁷⁶Kaba pyagabayaan si Sakarias nang Balaan na Espirito, yagalaong yaan sang isu, "Ikaw, kay tin, yang pagangaranan nang Dios nang propeta nang Lyomabi, ikaw yang pyapagona sang kanatu Ginoo na Dios. Ikaw yang magapaandam sang manga otaw antak maningug silan aw domatung yaan. ⁷⁷Ikaw yang magapakatigam sang manga otaw na pagasakopon silan nang Dios aw mangayo silan adto sang Dios nang pasylo sang kanilan manga sara, ⁷⁸kay laban yamallaat yang Dios kanatu. Apakanin naan kanatu yang Mallorowas kanatu na makalingat sang kanatu manga sara. ⁷⁹Aallagan naan yang asang kangitngitan na wa akatigam magimo sang madyaw nang Dios antak matigam sang paagi nang Dios na makapagkadyaw sang kanatu ginawa." Maynaan yang pyapagsorit nang Dios kang Sakarias.

⁸⁰Yabay tomorin yang anak ni Sakarias. Laban yaan yamanarig sang Dios. Dagdagu ra yaan, gauya yaan nang sayda naan sang manga banwa na way maguya. Wa yaan akaon sang banwa na madaig yang otaw matag dyomatung yang allaw na magaindo da yaan sang arag silan Judio sang sorit nang Dios.

Yang Pagkawtaw ni Jesus
(Mateo 1:18-25)

2 ¹Kadini nang si Agusto yang labaw na pangoro nang manga banwa, gasogo yaan na magapalista kariko nang maguya sang manga banwa na sakop naan. ² Yang mona na pagpalista nilan, si Kirenio yang gobernador sang banwa na Siria. ³Yanagsipagori yang manga otaw sang kanaan kanaan banwa kay magapalista silan disang banwa na kanang kamonaan nilan. ⁴Si Jose yapanaw dig Nasaret na sakop nang Galilea, pagkurug adto sang barrio na Betlehem na sakop nang Judea na sakop kadini ni Dabid na ari nang manga Judio. Yakadto si Jose Betlehem, magapalista na sompaw yaan ni Dabid. ⁵Yamagad si Maria ni Jose na tomatawas kanaan, magapalista silan. Marongko da si Maria. ⁶Kaba aadto silan dig Betlehem, pagaayudan si Maria, akawtawan da. ⁷Pagkawtaw nang isu naan, usug, panganay na anak ni Maria. Pyopotos yaan nang kukumu kayan pyaklang disang kaananan nang baka. Asaan silan magakorang sang uyaanan nang manga ayup kay wa day kyakapagkorongan nilan asang baray na koranganan nang domadatung, yakmo da nang otaw.

Yang manga Bantay sang manga Karnero aw yang manga Tagalangit

⁸Aon manga magbantayay sang manga karnero disaan na banwa. Yabay silan magbantay nang gabi sang manga karnero adto sang panamsaman. ⁹Pagkatigam nilan, dyomatung da yang tagalangit na sogwanun nang Dios. Bading kaallag nang Dios disining makilibot nilan. Laban yamalluk yang manga magbantayay. ¹⁰Yagalaong kanilan yang tagalangit, “Ayaw kamo magkalluk. Yakani ako na magabatok ak kamayo sang madyaw na batok na paguma nang kariko nang otaw. ¹¹Kay adoon na gabi disadtong banwa ni Dabid, yamawtaw yang maglilingat sang manga imo mayo na maat nang Dios. Yaan si Kristo na pinili nang Dios na magaari sang karowagan nang banwa. ¹²Aw komadto kamo sang uyaanan nang baka asang barrio, yaan yang ikilaraan mayo sang byabatok ko kamayo, yang ikitaun mayo yang bago na isu na pyopotos nang kukumu aw paklanga disang kaananan nang baka.”

¹³Kayan sakadyap da dyomatung yang magkadaig na manga tagalangit na inagad nang yapabaraw sang magbantayay. Kyakaatupan yang langit nang kadaig nilan. ¹⁴Yamapanumdum silan sang Dios, laong, “Amapanumdum kita sang Dios na adto langit magauya. Kay pyapakani naan sang donya yang Tomatabang na magapakadyaw sang ginawa nang manga otaw na yakaontol sang Dios.”

¹⁵Pagori nang manga tagalangit adto sang paguya nang Dios, managkarabarawbaraw yang manga magbantayay sang karnero, laong,

“Bay da, dato kita Betlehem, atanawun ta yaning pyapakatigam kanatu nang Dios.” ¹⁶ Yapakaanug silan komadto sang barrio, yakadto sang uyaanan nang baka. Kikita nilan asaan si Maria aw si Jose aw yang isu na pyapaklang disang kaananan nang baka. ¹⁷Pagkita nilan sang isu, batokon nilan yang pyagalaong kanilan nang tagalangit bain sang isu. ¹⁸Kariko nang byabatokan nang manga magbantayay, yamailimilim. ¹⁹Si Maria, byubutang naan sang kanaan ginawa yang kanilan batok, yabay naan dumdumun yaan na manga imo. ²⁰Kayan yomori yang manga magbantayay adto sang panamsaman. Yanagpasalamat silan sang Dios sang dyudungug nilan aw yang kikita nilan. Yamatoman yang byabatok kanilan nang tagalangit.

Si Jesus yang Pyagangaran sang Isu

²¹ Waro pang allaw na yamawtaw yang isu, otopoon da kay yaan yang batasan nang manga Judio. Pyagangaranan nilan yaan ni Jesus kay yaan yang aran na pyagalaong nang tagalangit nang wa pa yang isu pagalawanan.

Yaatag si Jesus sang Dios adto sang Templo

²² Aon pyapagindo nang Dios kang Moises kadini na yang bobay na bago kawtawan dili makaslud nang templo nang manga Judio aw wa pay pyapatay disang templo na ayup na pagpasalamat naan sang Dios. Pagdatung nang allaw na imoon da ni Jose aw ni Maria yang pyagaindo ni Moises, komadto silan Jerusalem, gadara kang Jesus asang simbaan kay aatag nilan sang Dios yang isu. ²³Pyangagadan nilan yang pagindo nang Dios sang manga Judio na laong, “Yang kamayo panganay na usug, aatag mayo sang Dios kay yaan yang magaaragad sang Dios.” ²⁴Arag pyangagadan nilan yang pagindo nang Dios sang manga bobay na bago kawtawan na yang pagpasalamat nilan na apapatay disang simbaan yang dowam book na manatad aw buku nang manatad, yang dowam book na impis nang salampati.

²⁵Dig Jerusalem, aon otaw na pyagangaranan ni Simeon. Madyaw yang batasan naan, yang Dios yang pyagadakora sang ginawa naan. Yabay naan tagadan yang pagdatung nang pinili nang Dios na magatabang sang manga Judio antak di da silan lopigan nang kanilan manga kontara. Yabay si Simeon pagbayaan nang Balaan na Espirito. ²⁶Pyapakatigam kang Simeon nang Balaan na Espirito na di yaan apakamatayun kinaba di yaan kimita sang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang banwa. ²⁷Yaan na allaw yakadto si Jose aw si Maria sang templo, pyapakadto sang templo si Simeon nang Balaan na Espirito na gabaya kanaan. Yusurud si Jose aw si Maria na gadara kang Jesus kay otomanun nilan yang pagindo kanilan nang Dios. ²⁸Pagkita ni Simeon

sang isu, sипitin naan, kayan yapanumdum sang Dios, laong,²⁹⁻³¹ “Kay Dios na Lyomabi, yatoman da adoon yang saad mo kanak. Maski kano pabogtoon yang kanak ginawa, madyaw ko. Gauma adoon yang kanak ginawa kay kinita da ko yaning syosogo mo asining donya na pipili mo kadini na antak yaan tomabang sang kariko nang otaw.³² Yaatag mo yaning isu, kay yaan yang amallag sang ginawa nang manga otaw na buku nang Judio antak silan matigam sang kanmo paagi. Abantogon yang kanmo manga otaw na taga Israel pinaagi sini na isu.” Maynaan yang pagkapanumdum ni Simeon sang Dios.³³ Yang manga taganak ni Jesus yamailimilim sang pyagalaong ni Simeon na imoon ni Jesus.³⁴ Kayan yampo silan ni Simeon sang Dios, yaayo sang Dios yang madyaw kanilan. Yagalaong yaan kang Maria, “Yaning isu yang pinili nang Dios na mapagsoway sang manga Judio. Ayn nang mangagad kanaan, amaboi nang way kataposan. Yang magadili kanaan, isilotan nang Dios. Ikilaraun na agadan yaan nang Dios awgaid madaig yang mosopak kanaan.³⁵ Kay apakatigam naan yang dumdum nang manga otaw, yang dumdum nilan na wa nilan apakatigaman sang kadaygan. Ikaw na ina naan, laban kaw mallaw amauruk sinning anak mo, maynang lyorogaloga nang tuklu yang ginawa mo.”

³⁶ Aon boyag disang templo na propeta nang Dios na ipan magbatok sang pyapabatok kanaan nang Dios. Yang aran naan si Ana. Anak yaan ni Panuel na sompaw ni Aser. Pitong katoig da naan mapagtukud sang kanaan bana kayan yabaro. Adoon giboyagan da yaan, kawarowan aw opat na ka toig.³⁷ Wa yaan apanaw asang templo, allawgabi yamapanumdum yaan sang Dios, ipan yaan magdili sang pagkaan, yabay yaan magampo sang Dios.³⁸ Yaan na allaw, nang pagdara nilan kang Jesus asang templo, iyan disaan arag si Ana. Yodorod yaan kanilan kayan yapanumdum yaan sang Dios tungid sang isu. Yabay naan batokon yang isu sang kariko nang otaw na gatagad sang pagtabang nang Dios sang manga Judio na antak silan boroyan sang kanilan manga kontara.

Yang Pagori nilan adto Nasaret

³⁹ Pagkatapos tomanun ni Jose aw ni Maria yang kariko nang pagindo nang Dios bain sang isu na baya mawtaw, mori silan adto sang kanilan pyagauyaan na Nasaret na sakop nang Galilea.⁴⁰ Asaan da yabay tomorin yang isu, kusugan da yaan. Laban da ungudan yaan. Yabay yaan tabangan nang Dios.

Yang Isu na si Jesus asang Templo

⁴¹ Kada toig, yang taganak ni Jesus yakadto Jerusalem, yatambong sang pista nang manga Judio na pyagangaranan nang Paglabay.⁴² Yagapista yang manga otaw ag Jerusalem wakaw yoman komadto yang taganak

ni Jesus. Si Jesus, yamagad nilan, sapamporo aw dowa na ka toig yang idad naan. ⁴³Pagkatapos nang pista, mori yang taganak ni Jesus. Toyo si Jesus wa aagad, yabay maguyauya dig Jerusalem. Wa silan akatigam na si Jesus wa aagad. ⁴⁴Dumdum nilan na yamagad si Jesus nang kanilan arayon mori adto sang kanilan banwa. Yabay silan manaw asta yagabi. Kayan yaanap nilan si Jesus disang kanilan manga arayon aw manga kailog. ⁴⁵Awgaid wa nilan ikitaa si Jesus. Pagkamasurum, yoman silan magbarik ag Jerusalem kay yabay nilan anapun si Jesus. ⁴⁶Sang allaw nilan maganap dig Jerusalem, wa nilan ikitaa. Pagkamasurum asaan nilan ikitaa sang templo. Yomobay yaan nang manga magindoway disang templo magingkod, yaningug yaan sang kanilan pagindo, yagaosip yaan kanilan. ⁴⁷Kariko nang yudungug kang Jesus, yamailimilim kay yatigam si Jesus mibak sang pagosip kanaan nang manga magindoway. ⁴⁸Pagkita kanaan nang taganak naan, mangailimilim silan kay yomobay yaan sang manga dungganun na magindoway. Gaosip kanaan yang ina naan, laong, “Nanga kaw, kay tin. Laban kami yamaundug na yabay kami maganap kanmo.” ⁴⁹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Wa kadi kami akatigam na kinaanglan magauyauya ak disining baray nang kanak Ama? Nanga wa kamo maparabay kani?” ⁵⁰Yang taganak naan, wa makadarag sang kaologan nang pyagalaong naan kanilan.

⁵¹Kayan yomagad si Jesus nilan, yomori ag Nasaret. Disaan yabay yaan mangagad sang sogo kanaan nang kanaan ama aw ina. Yang kanaan ina, yabay magdumdum sining manga imo ni Jesus na madyaw nang ginawa naan. ⁵²Yabay tomorin si Jesus, yagadogang yang katigaman naan. Madyaw yaan nang Dios. Madyaw arag yaan nang arag otaw.

Yagababatokon si Juan na Magbawtismoway
(Mateo 3:1-12; Markos 1:1-8; Juan 1:19-28)

3 ¹Pagkamatay ni Agusto na labaw na pangoro sang kariko nang banwa na sakop nang Roma, yaan yang yasapit kanaan magpangoro si Tiberio. Sapamporo aw lima na ka toig magpangoro yaan dig Roma, si Ponsio Pilato yang gobernador sang banwa na Judea, si Herodes yang pangoro sang banwa na Galilea, yang mangod ni Herodes na si Pelipe yaan yang pangoro sang manga banwa na Iturea aw yang Trakonite, si Lisanias yang pangoro sang banwa na Abilena. ²Yang manga labaw na magampoway sang templo nang manga Judio si Anas aw si Kaipas. Nginyan na manga allaw, si Juan na anak ni Sakarias, yagauya sang banwa na way maguya, kayan syogo yaan nang Dios na magaindo sang manga Judio. ³Wakaw yagarimpud yaan magpanawpanaw disang madaig na manga banwa na masaid sang tobig na Jordan. Yani yang yabay naan batokon sang manga otaw, laong, “Ayaw da magimo sang maat nang Dios na manga imo, pagpabawtismo kamo disang tobig antak

apasayloon kamo nang Dios sang kamayo sara.” ⁴ Yang yiinang ni Juan yang pagkatoman sang syosolat kadini ni Isaias na propeta nang Dios, laong, “Aon otaw disang banwa na way maguya na magalaong sang manga otaw na makadto kanaan, laong, ‘Pangandam kamo kay madatung yang Ginoo na makagagaom, dadyawa mayo yang agiin naan. ⁵ Pagsiling kamo nang maggawbukay sang karasada. Yang manga pyaglinowan, apaballukan. Yang manga garab aw manga butaybutay, apadolyang antak makaratagan, yang manga daran na gakabakongbakong, otoridin, yang manga yamangkarusub, apabogsokan nang lopa antak mapatag. Maynaan yang pagandam mayo sang ginawa mayo, ⁶ antak kariko nang otaw mikita sang Tomatabang kanilan na pinili nang Dios.’” Maynaan yang syosolat kadini ni Isaias, si Juan yang yagpaketigam da.

⁷Allawallaw yadatung kang Juan yang magkadaig na otaw na magapabawtismo toyo yagaindo si Juan kanilan, laong, “Kamo na maynang batasan nang tinanap, maski magapabawtismo kamo, aw di mayo ayawan yang manga imo mayo na maat nang Dios, isilotan kamo nang Dios aw domatung yaan. ⁸Imowa mayo yang madyaw nang Dios antak katigaman na yayawan da mayo yang manga imo na maat. Maski sompaw kamo ni Abraham, ayaw kamo magdumandum na dili kamo adamanan nang Dios sang imo mayo na maat. Kay yaning manga bato disini, aw gosto nang Dios imoon manga sompaw ni Abraham, amangkaimo. ⁹Yani yang pananglitan ko kamayo antak kamo matigam sang imoon nang Dios kamayo. Maynang pagpoti sang atsa pilaun yang kaoy, maynaan yang pagokom nang Dios kamayo. Maski nana na kaoy na wa obonga nang madyaw, ipilaun, kayan yontog sang atoron.” Maynaan yang pagindo ni Juan sang manga otaw.

¹⁰ Kayan yagosip silan kang Juan, laong, “Nanang inangun nami antak di kami nang Dios silotan sang manga imo nami na maat naan?”

¹¹ Yimibak si Juan kanilan, laong, “Yang otaw na aon dowang urad na dagom, aatagan naan yang sang urad sang way dagom. Aw yang aon pagkaan, atagan yang way pagkaan.” ¹² Yang manga otaw na mannokot sang miyoras arag yisingadto kang Juan, arag magapabawtismo. Gaosip silan, laong, “Kay magindoway, nanang inangun nami?” ¹³ Yimibak si Juan kanilan, laong, “Aw manokot kamo sang miyoras, yaan gaid yang sokota yang matungtung na bayad. Ayaw pagdogangi.” ¹⁴ Yang manga sondaro arag gaosip kang Juan, laong, “Na kami, nanang inangun nami?” Yimibak si Juan kanilan, laong, “Ayaw pagigusa yang manga otaw na antak kamo atagan nang sapi. Ayaw magpangimoimo sang otaw antak kamo atagan nang sapi. Ayaw da magpakaungud na odogangan pa abay yang bayad kamayo.”

¹⁵ Yang manga otaw na yaningug sang pagindo ni Juan, gadumendum na amallug domatung yang pinili nang Dios na magaari sang karowagan

nang banwa wakaw gadumdum silan daw si Juan agaw yang pinili nang Dios. ¹⁶ Wakaw yagalaong si Juan kanilan, “Tobig yang pyagabawtismo ko kamayo. Awgaid aon otaw na madatung na laban labaw pa kanak. Yaan yang pagabawtismo naan kamayo yang Balaan na Espirito aw atoron. Dakora yang kanaan katungud labaw pa sang kanak katungud, wakaw wak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos kay ako yang laban obos kanaan. ¹⁷ Aw domatung yaan, otobokon naan yang yangagad kanaan aw toboka yang wa mangagad kanaan. Maynang yagtaap yaan sang omay, titipud naan yang imgas aw dayawa naan asang pool. Yang tipig obogsok naan adto sang atoron. Yaan na atoron di magkamatay.”

¹⁸ Madaig pa yang manga pagindo na madyaw na pyapabatok nang Dios kang Juan na yabay naan batokon sang manga otaw na antak magandam sang pagdatung nang pinili nang Dios. ¹⁹ Maski si Herodes na pangoro saan na banwa, arag syasagda ni Juan kay yaagaw ni Herodes yang kanang mangod naan asawa na si Herodias. Madaig pa yang manga imo ni Herodes na maat na yabay ni Juan sagdaun. ²⁰ Kayan pyapiriso ni Herodes si Juan. Madaig yang imo ni Herodes na maat, yaan yang laban maat yang pagpiriso naan kang Juan.

Yang Pagbawtismo kang Jesus

(Mateo 3:13-17; Markos 1:9-11)

²¹ Nang wa pa ipirisowa si Juan, yabay magbawtismo sang manga otaw. Arag da si Jesus byawtismowan ni Juan. Kaba gaampo si Jesus, kyakaowangan yang langit ²² kayan kyumunsad yang Balaan na Espirito agkanaan, maynang pagkunsad nang salampati. Kayan yaparabay magsorit yang Dios diglangit na yagalaong adto kang Jesus, “Ikaw yang bogtong na Anak ko na laban ko karugunan. Kariko nang manga imo mo, arag madyaw ko.”

Yang Kamonaan ni Jose na Bana nang Ina ni Jesus

(Mateo 1:1-17)

²³ Baya katlowan na ka toig yang idad ni Jesus, yangindo da yaan sang manga otaw. Ungud nang manga otaw na anak ni Jose si Jesus. Si Jose anak ni Heli. ²⁴ Si Heli anak ni Matat. Si Matat anak ni Lebi. Si Lebi anak ni Melki. Si Melki anak ni Jana. Si Jana anak ni Jose. ²⁵ Si Jose anak ni Matatias. Si Matatias anak ni Amos. Si Amos anak ni Nahum. Si Nahum anak ni Esli. Si Esli anak ni Nagai. ²⁶ Si Nagai anak ni Maat. Si Maat anak ni Matatias. Si Matatias anak ni Semei. Si Semei anak ni Jose. Si Jose anak ni Joda. ²⁷ Si Joda anak ni Joana. Si Joana anak ni Resa. Si Resa anak ni Sorobabel. Si Sorobabel anak ni Salatiel. Si Salatiel anak ni Neri. ²⁸ Si Neri anak ni Melki. Si Melki anak ni Addi. Si Addi anak ni Kosam. Si

Kosam anak ni Elmodam. Si Elmodam anak ni Er. ²⁹Si Er anak ni Josue. Si Josue anak ni Elieser. Si Elieser anak ni Jorim. Si Jorim anak ni Matat. Si Matat anak ni Lebi. ³⁰Si Lebi anak ni Simeon. Si Simeon anak ni Juda. Si Juda anak ni Jose. Si Jose anak ni Jonan. Si Jonan anak ni Eliakim. ³¹Si Eliakim anak ni Melea. Si Melea anak ni Mainan. Si Mainan anak ni Matata. Si Matata anak ni Natan. Si Natan anak ni Dabid. ³²Si Dabid anak ni Jese. Si Jese anak ni Obed. Si Obed anak ni Boos. Si Boos anak ni Salmon. Si Salmon anak ni Naason. ³³Si Naason anak ni Aminadab. Si Aminadab anak ni Admin. Si Admin anak ni Arni. Si Arni anak ni Esrom. Si Esrom anak ni Pares. Si Pares anak ni Juda. ³⁴Si Juda anak ni Jakob. Si Jakob anak ni Isaak. Si Isaak anak ni Abraham. Si Abraham anak ni Tare. Si Tare anak ni Nakor. ³⁵Si Nakor anak ni Serug. Si Serug anak ni Ragaw. Si Ragaw anak ni Peleg. Si Peleg anak ni Eber. Si Eber anak ni Sala. ³⁶Si Sala anak ni Kainan. Si Kainan anak ni Arpaksad. Si Arpaksad anak ni Sem. Si Sem anak ni Noe. Si Noe anak ni Lamek. ³⁷Si Lamek anak ni Matusalem. Si Matusalem anak ni Enok. Si Enok anak ni Jared. Si Jared anak ni Mahalaleel. Si Mahalaleel anak ni Kainan. ³⁸Si Kainan anak ni Enos. Si Enos anak ni Set. Si Set anak ni Adan. Si Adan pyaganggaranan nang anak nang Dios kay yang Dios yang yagaimo kanaan.

Titigi ni Satanas si Jesus daw Mangagad sang Kanaan Sogo dili
(Mateo 4:1-11; Markos 1:12-13)

4 ¹Pagkabawtismo kang Jesus disang tobig na Jordan, manaw yaan disaan. Pyagbayaan da yaan nang Balaan na Espirito. ²Pyagabuutan si Jesus nang Balaan na Espirito na makadto yaan sang banwa na way maguya. Surud nang kapatan na allaw si Satanas na pangoro nang mangkaraat yabay magtigi kang Jesus daw mangagad yaan daw dili sang sogo ni Satanas. Dungan yagauya si Jesus disaan na banwa, wa akaan. Laban da yaan yagutum pagkatapos nang kapatan na allaw.

³Kayan yaglaong si Satanas kang Jesus, “Kay Jesus, kay ikaw kono yang Anak nang Dios, imowa paan yaning bato.” ⁴Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Dili ak magaimo saan, kay syolat da yang pyagalaong nang Dios na buku gaid nang paan yang makaboi sang otaw.”

⁵Kayan kay wa adaug si Satanas, yoman naan si Jesus tigiin. Pyagaagad naan si Jesus adto sang butay. Sakadyap da naan pakita kang Jesus yang kariko nang kasakopan nang karowagan nang banwa. ⁶Kayan yaglaong si Satanas kang Jesus, “Ikaw yang apagpangoroon ko sining manga banwa aw yang manga pyanmowan podo ra kanmo, kay kariko yatag da kanak kadini. Ayn nang gosto ko atagan, atagan ko. ⁷Aw lomood kaw kanak aw simba kanak, kariko nini aatag ko kanmo.” ⁸Yimibak si Jesus, laong, “Dili ako magaimo saan, kay syolat da yang pyagalaong

nang Dios na yaan gaid yang simbaa yang Dios na kamayo Ginoo, yaan gaid yang pangagadi.”

⁹Yabay tigiin si Jesus ni Satanas. Pyagaagad yaan ni Satanas adto sang dagdagu na templo ag Jerusalem. Pagdatung nilan sang kakagwasan nang templo, laong ni Satanas, “Kay ikaw kono yang Anak nang Dios, logpat adto darum. ¹⁰Maski mologpat kaw, di kaw ukudurun kay syolat da yang saad nang Dios na apatagapan kaw nang Dios sang kanaan manga sogwanun na tagalangit. ¹¹Asakgawun kaw nilan antak di kumurug sang bato yang kanmo siki.” ¹²Yimibak si Jesus kang Satanas, laong, “Di ak mologpat, dili ko itigiin yang Dios kay arag syolat da yang pyagalaong nang Dios na ayaw pagtigiyang Dios na kanmo Ginoo na antak mo katigaman daw matoman yang syasaad naan daw dili.” ¹³Pyapanawan naa ni Satanas si Jesus pagkatapos nang kariko nang pagtigi naan.

Yagapono si Jesus Magindo adto Galilea
(Mateo 4:12-17; Markos 1:14-15)

¹⁴Kayan yomori si Jesus adto Galilea na yagadan nang gaom nang Balaan na Espirito. Yang manga imo ni Jesus, dyudungug nang yanaguya disang kariko nang banwa na yakaranto nang Galilea. ¹⁵Si Jesus yabay magindo sang manga Judio disang kanilan manga pagtitiponan. Kariko nilan yanaglaong, “Laban madyaw yaning pagindo ni Jesus.”

Si Jesus wa Atangkapa adto Nasaret
(Mateo 13:53-58; Markos 6:1-6)

¹⁶Yakadto si Jesus oman Nasaret, banwa na tyotorinan naan. Pagdatung nang allaw na pagpapatana, komadto si Jesus sang pagtitiponan nang manga Judio kay yaan yang kanaan ipan imoon nang allaw na buku nang paggawbukay nang manga Judio. Yimindug si Jesus na magabasa sang sorit nang Dios. ¹⁷Yang yaatag nilan kanaan na abasaun yang syosolat kadini ni Isaias na propeta nang Dios. Pagburat saan ni Jesus, kitaun naan yang abasaun naan. ¹⁸Kayan yagbasa, laong, “Yagadan ak nang Balaan na Espirito kay yaan yang gapili kanak na magabatok ak sang sorit nang Dios adto sang manga otaw na way yatabang. Syosogo ak adto sang manga byakos antak silan kaobadan sang bakos. Syosogo ak adto sang manga bota antak silan kimita. Syosogo ak adto sang pyanglopigan nang kadaygan na ako yang matabang kanilan. ¹⁹Pyapagbatok ak nang Dios na matabang da yaan sang manga otaw na yakasara.” Maynaan yang byabasa kanilan ni Jesus na sorit nang Dios.

²⁰Kayan lyopi ni Jesus yang solat aw oriyan adto sang yamatag kanaan. Yagaingkod si Jesus na magaindo da. Kariko nang otaw arag yanagtanaw kang Jesus, yamangkatingun silan kay yaninggug. ²¹Yagaindo

si Jesus, laong, "Yatoman da adoon na allaw yang byabasa ko kamayo." ²²Laban madyaw nang yanagpaningug yang pagindo ni Jesus. Byabantog yaan nilan. Awgaid yagalaong silan, "Nanga koraw yaan yatigam magindo na anak sa yaan ni Jose?" ²³Yabay magindo si Jesus kanilan, laong, "Yani koraw yang pagalaong mayo kanak, 'Apakita kanami yang kaburungburungan na manga imo.' Yani arag yang pagalaong garo mayo kanak, 'Yang dyudungug nami na iimo mo dato Kapernaum, imowa oman disining kanmo tyoonan banwa.' ²⁴Awgaid yani yang pagalaong ko kamayo, disang banwa na pyagauyaan nang propeta, tagbi da yang yatangkap kanaan. ²⁵Kaundi mayo si Elias na propeta nang Dios kadini. Yadatung asang banwa naan yang masakit na gutum kay manga torong ka toig aw tunga yang way oran. Madaig yang baro na bobay na manga Judio na yamangkaukud nang pagkaan. ²⁶Toyo, si Elias wa osogowa nang Dios na matabang kanilan. Pyapakadto nang Dios si Elias sang banwa nang manga otaw na buku nang Judio na matabang sang baro adto sang banwa na Sarepta na sakop nang Sidon. ²⁷Kaundi mayo si Eliseo na propeta nang Dios kadini, madaig yang laroon nang sanla na manga Judio, toyo wa osogowa nang Dios si Eliseo na magapakadyaw kanilan. Yaan gaid yang pyapagkadyaw ni Eliseo si Naaman na taga Siria, buku nang Judio." ²⁸Pagdungug nang manga otaw sang batok ni Jesus na yatabang yang Dios sang manga otaw na buku nang Judio, mangkadaman silan laban. ²⁹Yanagsikaindugan silan kayan pyoti si Jesus aw goyoda adto logwa nang kanilan barrio. Dyadara nilan si Jesus adto sang kilid nang butay na kyakabutangan nang barrio nilan. Orogan nilan garo si Jesus sang pangpang na antak da matay. ³⁰Awgaid si Jesus yamagi disang pagurangan nilan kayan yomanaw.

**Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat
(Markos 1:21-28)**

³¹Yakadto si Jesus Kapernaum na sakop nang Galilea, kayan simingadto yaan sang pagtitiponan nang manga Judio nang allaw na pagpapatana. Yagaindo yaan sang yanagkatipon. ³²Pagdungug nang manga otaw sang pagindo ni Jesus, mangkailimilim silan kay tobok yang kanaan pagindo aw yang pagindo nang kanilan magindoway. Yang pagindo ni Jesus na yagadan nang gaom nang Dios laban yusubsub sang kanilan ginawa. ³³Disaan na pagtitiponan aon usug na lyarasakan nang mangkaraat, pyapagkadopang nang mangkaraat. Yokowaaw yaan na yagalaong, ³⁴"Kay Jesus na taga Nasaret, nanang inangun mo kanami na mangkaraat? Apakawaraun mo kadi kami? Kikilara ta kaw na ikaw yang Balaan na syosogo ani nang Dios." ³⁵Yaparabay si Jesus magsagda sang mangkaraat, laong, "Katingun, logwa da disang lawas naan na otaw." Byobontog nang mangkaraat yang otaw kayan lyomogwa na wa ukudura.

36 Yang manga otaw disaan na yikita saan, laban yamaburungburung, kayan yaglaong silan, “Dagdagu yang gaom ni Jesus. Pagsagda naan sang mangkaraat, maparabay lomogwa.” **37** Yakarimpud sang kariko nang banwa na yakaringkit yaan na imo ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Madaig na mga Otaw na Yamangkasakit
(Mateo 8:14-17; Markos 1:29-34)

38 Yapanaw si Jesus disang pagtitiponan kayan kyomadto sang baray ni Simon Pedro. Yang ogangan ni Simon yamasakit, laban mapaso yang kanaan lawas. Byabatok nilan kang Jesus na yamasakit yang ogangan ni Simon. **39** Kyakadtowan ni Jesus sang kanaan korangan aw lingata naan yang kapaso nang kanaan lawas. Yaparabay yaan kablongan, kayan yagbangon aw pagpoga sang pagkaan na apakaan kang Jesus aw yang kanaan manga inagad.

40 Pagsallup nang suga, kariko nang yamasakit dyuduput daraun agkang Jesus. Kariko nilan na yamasakit, dyadamdam ni Jesus, kayan yanagkadyaw, yamabos kablongan. **41** Madaig yang mangkaraat na pyapalogwa ni Jesus sikun saan na manga otaw. Paglogwa nang mangkaraat, yanagkokowaaw, yanaglaong, “Ikaw, kay Jesus, yang Anak nang Dios.” Syasagda silan ni Jesus, laong, “Katingun da.” Yatigam yang mangkaraat na si Jesus yang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang banwa toyo di gosto ni Jesus na silan yang magabatok.

Yagabatok si Jesus adto Judea
(Markos 1:35-39)

42 Pakallawun, yapanaw si Jesus disaan na banwa, kayan kyomadto sang banwa na way maguya. Yang manga otaw, yanaganap kang Jesus. Pagkita nilan kanaan, dumutan nilan na di garo apapanawun. Yanaglaong silan, “Ayaw naa kami pagpanawi, abaya kami pagindowa.” **43** Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Akadtown ko naa yang kariko nang banwa, pagaindoon ko silan bain sining madyaw na batok kay yaan yang kyakaniyan ko sang banwa, pyapagbatok ak nang Dios antak matigam yang otaw sang pagari nang Dios sang karowagan nang banwa.” **44** Kayan yomanaw si Jesus, yakadto sang kariko nang manga barrio dig Judea, yabay magindo disang manga pagtitiponan nang manga Judio.

Pyagaagad ni Jesus yang Yiimo naan manga Inindo
(Mateo 4:18-22; Markos 1:16-20)

5 **1**Aon oman allaw na yagaindug si Jesus asang kilid nang dagat na Genesaret, pyagaindo naan sang kawtawan yang sorit nang Dios. Laban madaig yang manga otaw na yapasaid kanaan kay yaningu sang kanaan pagindo. Yalisgis da si Jesus. **2**Kayan kimita si Jesus sang

dowa na barangay na dyadaik asang lamitan nang dagat. Yang manga tagtomon sang barangay yomawas da kay yagabukabuka sang dagut disang kanilan pokot.³ Kayan tyomakang si Jesus sang barangay ni Simon Pedro. Laong naan kang Simon Pedro, “Usuna asiding dagat antak lomotaw.” Paglotaw nang barangay, magingkod si Jesus kayan yoman magindo sang yanagkadaig na manga otaw asang lamitan nang dagat.

⁴ Yamatapos yaan magindo, yagalaong kang Simon Pedro, “Daraa mayo yaning barangay adto sang kararuman, saboden disaan yang kamayo pokot.”⁵ Laong ni Simon Pedro, “Kay Ginoo, kyakallawan kami magkaya, way yamakamang. Toyo adoon magakaya kami oman na ikaw yang galaong kanami.”⁶ Pagdatung nilan sang kararuman, sabod nilan yang pokot. Laban madaig yang yamakamang, agput mabullas yang pokot.⁷ Kayan kyamay nilan yang kanilan manga inagad na magkakaya na adto sang isa na barangay antak magborig sang pagpamoti sang isda. Pagdatung nang barangay asaan, butangan nilan nang isda yang dowang ka barangay. Yamangkatmo yang barangay nang isda, bay marunud nang kabugat nang isda.⁸ Pagkita ni Simon Pedro sang gaom ni Jesus, lomood yaan asang apit nang siki ni Jesus, kayan yaglaong, “Buku da nang madyaw na mapagobay kaw kanak, kay Ginoo, ikaw yang way sara, ako saraun.”⁹ Laban yaan yamailimilim nang pagkakamang sang madaig na isda. Yang kanaan manga inagad disang barangay arag laban yamailimilim.¹⁰ Yang manga anak ni Sebedeo na si Santiago aw si Juan na ipan magadagad ni Simon Pedro aw gakaya, arag silan yamangkailimilim. Kayan yaglaong si Jesus kang Simon Pedro, “Ayaw da magkakudugkudug, di da kamo magkaya. Buku da nang isda yang anapun mayo, otaw yang anapun da mayo kay apaanap ko kamayo yang amanarig kanak.”¹¹ Pagkasaka nilan sang manga barangay, yayawan nilan yang kariko kayan yomagad da ni Jesus, yaimo da manga inindo ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Aon Laro na Sanla (Mateo 8:1-4; Markos 1:40-45)

¹² Aon oman allaw na gauyauya si Jesus asang barrio, yodorod agkanaan yang usug na laroon nang sanla, yamarimpud yang lawas naan nang laro. Pagdatung naan kang Jesus, lomood, yagapakallaat, laong, “Kay Ginoo, aw imoon mo, yatigam ako na makapagkadyaw kaw sang kanak lawas.”¹³ Kayan pyoti ni Jesus yang otaw na sanlaun, kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Gosto ko imoon yaan. Pagkadyaw da sang sakit mo.” Pagsorit ni Jesus, maparabay yaan kablongan.¹⁴ Kayan pyaglaong yaan ni Jesus, “Ayaw naa magpaketigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo. Kadto sang magampoway antak kitaun naan na wa day sakit mo. Pagdara nang pagatag mo kay yaan yang sogo ni Moises kadini

sang otaw na kyablongan da sang kanaan sakit, aw antak katigaman nang manga otaw na ikaw yagkadyaw da.”¹⁵ Maski pyagalaong yaan ni Jesus, “Ayaw naa magpaketigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo,” byabatok naan yang imo ni Jesus kayan yarimpud yang banwa nang batok naan. Wakaw laban da madaig yang manga otaw na yandodorod agkang Jesus na antak dumungug sang kanaan pagindo aw antak arag magkadyaw silan sang kanilan manga sakit.¹⁶ Wakaw pyapanawan ni Jesus yang yanagkadaig na manga otaw, kayan kyomadto nang sayda naan sang banwa na way maguya na mapagbaraw sang kanaan Ama na Dios.

**Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yamatay
yang Sangkilid na Lawas
(Mateo 9:1-8; Markos 2:1-12)**

¹⁷Aon oman allaw na yoman magindo si Jesus sang magkadaig. Arag yanagingkod asaan yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises, aon magsikun ag Jerusalem, aon magsikun sang manga barrio dig Galilea, aon magsikun sang manga barrio dig Judea. Si Jesus yagadan nang gaom nang Dios na gapakadyaw sang yamangkasakit. ¹⁸Kaba gaindo si Jesus digsurud nang baray, yadatung yang yanaglakat sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas, wa da makapagginukginuk. Adaraun garo agsurud yang yamasakit na apakita kang Jesus, ¹⁹toyo wa day yamaagi nilan agkang Jesus na kyakarupunan nang manga otaw na madaig. Borabora yagpanik silan agtaas nang atup kayan byoslotan nilan yang atup. Pagkaboslot nilan, tontonon yang otaw na lyarakat asang tupad nang atobangan ni Jesus. ²⁰Pagkita ni Jesus na yasarig silan kanaan, maglaong yaan sang yamasakit, “Kay lagi, pyasaylo ra kaw adoon sang kanmo manga sara.” ²¹Pagdungug sang pyagalaong ni Jesus nang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod, magdumdum silan, laong nang dumdum nilan, “Nanga yaan yapagonawa sang Dios? Maat yang pyagalaong naan. Yang Dios gaid yang makapagsaylo sang otaw sang kanaan sara.” ²²Kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dumdum kayan yaglaong yaan kanilan, “Nanga kamo yagadumdum kanak nang maynaan na dumdum?” ²³Na paningug kamo, wain yang marisud, daw yang magalaong ako, ‘Pyasaylo ra kaw sang kanmo sara,’ daw yang magalaong ako, ‘Pagbangon aw panaw?’ ²⁴Adoon pinaagi sang papagkadyaw ko sini na otaw, apakita ko kamayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw aon katungud sang pagpasaylo sang maski sini na otaw sang kanaan manga sara.” Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas, laong, “Pagbangon, kay lagi. Lorosa yang pyagakorangan mo aw ori da agkamayo.” ²⁵Yikita yang manga otaw disaan na yaporabay yaan magbangon kayan lyoros naan

yang pyagakorangan naan. Kaba yapanaw yaan na yomori agkanilan, yamapanumdum sang Dios. ²⁶Laban yamaburungburung yang yikita saan na imo ni Jesus. Pagkita nilan sang gaom ni Jesus, yamalluk. Toyo yamapanumdum silan sang Dios, laong, “Yaning kikita nami adoon, laban kaburungburungan na imo.”

Pyagaagad ni Jesus si Lebi
(Mateo 9:9-13; Markos 2:13-17)

²⁷Yapanaw si Jesus disaan na baray. Kaba yapanaw yaan, kikita naan si Lebi na gaingkod disang bayadianan sang miyoras. Si Lebi yang mannekot sang miyoras. Yagalaong si Jesus kanaan, “Bay da, agad kanak, abay ta kaw indoorn.” ²⁸Kayan yaparabay si Lebi mindug, yayawan da naan yang kanaan gawbuk kayan yomagad ni Jesus.

²⁹Wa akadogay disaan, dyadadyayaw ni Lebi tayodon si Jesus disang kanaan baray. Madaig silan yang yanagsaro komaan. Arag aon disaan manga mannekot sang miyoras na yoobit nang manga Pariseo kay wa mangagad sang pagindo nang kanang Pariseo magindoway. ³⁰Yanagsaway sang manga inindo ni Jesus yang manga Pariseo, laong, “Nanga kamo yapagsaro komaan sang manga saraun aw yang manga mannekot sang miyoras na wa mangagad sang kanami pagindo?” ³¹Si Jesus yang yimibak kanilan, laong, “Ayn nang aon sakit, magapaborong. Yang way sakit, dili. ³²Yakani ak disining donya na magatawag sang manga otaw na yatigam na aon sara nilan, kay silan yang maynang otaw na yamasakit na magapaborong kanak. Magaindo ako kanilan antak ayawan nilan yang kanilan sara. Toyo yang manga otaw na gadumdum na way maat na imo nilan, di modorod kanak, wakaw di ak makatabang kanilan.”

Bain sang Pagdili sang Pagkaan aw Yabay Magampo
(Mateo 9:14-17; Markos 2:18-22)

³³Aon gasaway sang manga inindo ni Jesus na galaong kang Jesus, “Yang manga inindo ni Juan na magbawtismoway aw yang manga inindo nang Pariseo, aon manga allaw na di silan makaan, yabay magampo sang Dios. Toyo yang kanmo manga inindo, yabay komaan, yabay minum, nanga wa magagaon sang batasan nang manga inindo ni Juan aw yang manga Pariseo?” ³⁴Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw aon kasal, kaba iyan pa yang kyakasal, yabay komaan yang yatambong sang kasal. ³⁵Aw domatung da yang allaw na amakamang kanilan yang kyakasal, baya da di da silan makaan.” Maynaan yang ibak kanilan ni Jesus, kay yaan yang pananglitan bain kanaan.

³⁶Pyapaagi ni Jesus sang pananglitan yang kanaan pagindo na dili odogpo sang dadaan na pagindo. Yagalaong yaan, “Di kamo magatabas

sang bago na dagom mayo antak pagalunub sang dadaan na dagom na yamarasi. Kanogon nang bago na dagom na pagalunub sang dadaan. Yang dadaan na dagom aw yang bago na pagalunub, wa magaonawa, maparabay marasi yang lyulunuban.”³⁷Yoman magpananglitan si Jesus, laong, “Yang bago na inmun, di alasak sang dadaan na lasakanan na paris nang baka kay yang dadaan na lasakanan di da maganod. Aw lasak yang bago na inmun sang dadaan na lasakanan kayan syomobo yang inmun, amaboslot yang lasakanan, amaobo yang lasak, amakayam yang lasakanan. ³⁸Yatigam kamo na yaan yang madyaw butangan nang bago na inmun yang bago na imo na paris kay matiganod pa.”³⁹Yoman magpananglitan si Jesus, laong, “Yang otaw na yanaram da minum sang dadaan na inmun wa akaima nang bago na inmun. Dili yaan mitimtim sang bago kay laong naan, ‘Madyaw ko yaning dadaan.’” Yaan, pyagaindo ni Jesus antak silan matigam na yang kanaan pagindo di odogpo sang kanilan dadaan na pagindo.

Bain sang Allaw na Pagpapatana
(Mateo 12:1-8; Markos 2:23-28)

6 ¹Aon oman allaw na pagpapatana na yamagi si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang kabatadan. Yamangkagutum yang manga inindo naan, wakaw yasagpi silan sang batad kayan yokapan nilan aw kaana. ²Aon manga Pariseo na yanagosip kanilan, laong, “Nanga yasagpi kamo sang batad ning allaw na pagpapatana? Yalapas kay kamo sang kanatu manga pagindo.”³Si Jesus yang yimbak kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo makadarag sang byabasa mayo na iinang ni Dabid na ari kadini? Yamangkagutum si Dabid aw yang kanaan manga inagad. ⁴Kayan yomanik si Dabid sang ampowan na baray nang Dios, kayan kyomaan sang paan na byubutang disaan nang magampoway na pagpasalamat sang Dios. Yang manga inagad ni Dabid arag yatagan naan nang paan, maski pyagaindo nang kanatu balaod na yaan gaid yang makakaan saan na paan yang manga magampoway. Buku nang maat nang Dios yaan na imo ni Dabid. Aw yaning imo nang kanak manga inindo, arag buku nang maat nang Dios maski allaw adoon nang pagpapatana.”⁵Kayan yagindo kanilan si Jesus, laong, “Kay ako yang pinili nang Dios na gyugual nang Anak nang otaw, wakaw ako yang aon katungud na magaindo kamayo sang manga imo na madyaw imoon nang allaw na pagpapatana.” Maynaan yang ibak ni Jesus sang yanagosip sang kanaan manga inindo.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yamakungkung yang Kamot
(Mateo 12:9-14; Markos 3:1-6)

⁶Pagdatung oman nang allaw na pagpapatana komadto si Jesus sang pagtitiponan nang manga Judio, kayan yagindo kanilan. Aon otaw

disaan na yamakungkung yang karinto na kamot, wa da akaunat. ⁷Arag aon disaan manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod. Yabay silan managsait kang Jesus daw magborong yaan naan na allaw saan na otaw. Aw magborong yaan nang allaw na pagpapatana, osombong nilan si Jesus kay maat nilan yang magaborong nang allaw na pagpapatana. ⁸Yang kyakaundan nilan, kyakatigaman ni Jesus. Wakaw yagalaong yaan sang otaw na yamakungkung yang kamot, “Adi kaw, kay lagi.” Yamaindug yang otaw kayan dyomorod kang Jesus. ⁹Kayan yagosip si Jesus sang yanagsaway kanaan, laong, “Osipin ta kamo. Nanang amaimo ta nang allaw na pagpapatana na buku nang paglapas sang kanatu balaod? Daw tomabang kita sang arag otaw, daw magimo kita sang maat sang arag otaw? Daw bouin ta yang otaw daw patayun ta yang otaw? Nanang madyaw nang Dios na imoon ta ningning allaw na pagpapatana?” ¹⁰Yanganawanaw si Jesus sang yanagingkod kayan yaglaong yaan sang otaw na yamakungkung yang kamot, “Unata, kay lagi, yang yamakungkung na kamot mo.” Pyaparabay naan unatun, yaparabay magkadyaw, wa da akakungkung. ¹¹Awgaid yamadaman yang manga Pariseo na yikita saan na imo ni Jesus. Pyagakabarawan nilan si Jesus, daw monnono yang pagpadakup nilan saan.

**Pipili ni Jesus yang Samporo aw Dowa na kanaan Inindo na
Pyagangaranan naan nang manga Apostol**
(Mateo 10:1-4; Markos 3:13-19)

¹²Si Jesus yapanaw disaan kayan yagtokod nang butay na magaampo. Kyakallawan yaan mapagbaraw sang kanaan Ama na Dios. ¹³Pagkaallaw, tyatawag agkanaan ni Jesus yang kariko nang kanaan manga inindo na yamagadagad naan kayan pinili naan yang samporo aw dowa na silan yang syosogo naan na magabatok bain sang pagindo nang Dios. Pyagangaranan naan silan nang apostol. ¹⁴Yani yang samporo aw dowa na manga apostol, si Simon na pyagangaranan ni Jesus ni Pedro, si Andres na mangod ni Simon Pedro, si Santiago, si Juan, si Pelipe, si Bartolome, ¹⁵si Mateo, si Tomas, si Santiago na anak ni Alpeo, si Simon na pyagangaranan nang saranig sang kanilan banwa, ¹⁶si Judas na pyagangaranan ni Tadeo na anak ni Santiago, si Judas Iskariote, na yaan yang yatabang pagpadakup kang Jesus.

Yagaindo si Jesus aw Papagkadyawa naan yang Yamangkasakit
(Mateo 4:23-25)

¹⁷Kayan yomagad silan ni Jesus magtobang adto sang karatagan. Disaan yanagkatipon agkang Jesus yang magkadaig na inindo naan. Arag asaan yang laban madaig na manga otaw na sikun dato Judea, aon magsikun adto Jerusalem aw adto sang manga syodad na Tiro aw Sidon

na asang baklayan. Yanagkoro silan digkang Jesus na maningug silan sang kanaan pagindo, magapaborong sang kanilan manga sakit.¹⁸ Arag asaan yang manga otaw na pyagabayaan nang mangkaraat. Pyapalogwa ni Jesus sang lawas nang manga otaw yang kariko nang mangkaraat, kayan yagkadyaw yang manga otaw.¹⁹ Madaig yang otaw na yapasaid kang Jesus na mopoti kanaan kay si Jesus yagadan nang gaom nang Dios na yapagkadyaw kanilan kariko.

Pyagaindo ni Jesus yang kanaan manga Inindo

(Mateo 5:1–7:27)

²⁰ Kayan yomatobang si Jesus sang manga inindo naan. Yagaindo yaan kanilan, laong, “Madi pa kamo na yatigam na yagakinaanglan kamo sang tabang nang Dios, kay kamo yang pyagasakop naan.

²¹ “Madi pa kamo na yaan yang dakora sang kamayo dumdum yang pagpangagad mayo sang pagbuut nang Dios, kay kamo yang atabangan nang Dios pagimo sang gosto mayo.

“Madi pa kamo na yamauruk tungud sang kamayo sara, kay kamo yang papagumaun nang Dios.

²² “Kamo na kyakaparaatan nang arag otaw, kamo na syasarikway nilan, kamo na pyagapallaongan nilan, kamo na pyangimowan nilan sang wa mayo pagaguna tungud sang pagpangagad mayo kanak, kamo yang pyanalanginan nang Dios. ²³ Wakaw panaguma kamo, panagsayawsayaw kamo kay laban madyaw yang abarus nang Dios kamayo diglangit. Yang manga kamonaan nang gapakaraat kamayo, magonawa saan yang kanilan iimo sang manga propeta nang Dios kadini.

²⁴ “Kallaat mayo na kyakaaronan nang mangkadyaw disining donya, na madyaw yang kabutang mayo, akaparayatan kamo mallaw.

²⁵ “Kallaat mayo na yamangkabiyyag adoon na kyakaaronan nang mangkadyaw, amangkagutum kamo tungud kay way aatag kamayo nang Dios.

“Kallaat mayo na yanaguma adoon na kyakaaronan kamo nang maski nana, managdaraw kamo kay akaparayatan kamo.

²⁶ “Kallaat mayo na byabantog adoon nang arag kamo otaw na maynang madyaw yang imo mayo, sari buku. Na dumduma mayo yang manga propeta kadini na gabatok sang kagaro, arag byabantog nang kamayo kamonaan.”

Karuguni Mayo yang Yokontara Kamayo

(Mateo 5:38–48; 7:12)

²⁷ Yabay si Jesus magindo sang kanaan manga inindo, laong, “Pagalaong ko kamayo na yaningug kanak, karuguni mayo yang yokontara kamayo. Pagimo kamo sang madyaw sang manga otaw na

yamaraat kamayo. ²⁸Aampowan sang Dios yang yanollon kamayo antak silan nang Dios tabangan. Aampowan sang Dios yang gadaugdaug kamayo antak silan nang Dios tabangan. ²⁹Aw sampakun nilan yang apit karinto na pisngi mo, oman pasampakan yang apit kawara.

Aw kamangun nilan yang sang urad na dagom mo, duputa atagan kanilan yang dowang urad. ³⁰Aw aon mangayo kamayo, atagi. Aw aon komamang sang kamayo pyanmowan, ayaw da pagbawiya. ³¹Gosto mo na imoon kanmo nang kadaygan yang madyaw wakaw imowa kanilan yang madyaw. Abay kamo pagimo sang madyaw sang kariko nang otaw.

³²“Yang manga otaw na wa otoo sang Dios dadaan batasan nilan yang pagkarugun sang yamarugun kanilan. Toyo aw yaan gaid yang karugunan mayo yang yamarugun kamayo, di kamo abarusan nang Dios nang madyaw. ³³Yang manga otaw na wa otoo, yang yatabang kanilan yang tyatabangan nilan. Toyo aw yaan gaid yang tabangan mayo yang yatabang kamayo di akaontoran yang Dios. ³⁴Yang manga otaw na wa otoo, gapaguun sang arag silan wa otoo, kay aballinan. Toyo aw yaan gaid yang paguunun mayo yang makaballin kamayo, di akaontoran yang Dios. ³⁵Kamo, karuguni yang yokontara kamayo, tabangi silan, paguuna maski di ballinan. Aw abay kamo magimo sang maynaan, abarusan kamo nang Dios nang madyaw, kay yaggaon da kamo nang kamayo Ama na Dios na Lyomabi, kay yang Dios yamarugun sang wa akapanumdum kanaan. Maski yang yabay magimo sang maat, arag kyakarugunan nang Dios. ³⁶Pagmallaatun kamo sang kadaygan maynang kamayo Ama na Dios na yamallaat sang kariko nang otaw.”

Pagindo bain sang Pagsaway (Mateo 7:1-5)

³⁷“Ayaw magsaway sang arag kamo otaw antak di kaw okman nang Dios. Ayaw maglaong sang arag kamo otaw na madyaw yang isilotan yaan nang Dios antak dili yang Dios marus kanmo magokom sang pagsilot. Apasayloon yang gaimo kanmo nang maat kayan apasayloon kaw nang Dios sang kanmo imo na maat naan. ³⁸Pangatag sang kadaygan kayan atagan kaw nang Dios. Yang aatag naan kanmo iitmoon yang lasakanan na pagaatagan naan kanmo, dyadadyayaw naan dasukun, kyukurungkurung antak madaig yang makalasak, pyagawasan da yang lasakanan na aatag kanmo nang Dios. Yang kadaig nang yaatag mo sang kadaygan, maynaan yang kadaig nang aatag kanmo nang Dios.”

³⁹Kayan yagsambingay si Jesus, laong, “Yang otaw na bota, di makapaggagad sang arag silan bota. Aw magginagaday yang arag silan bota, magasikaorog silan sang bito.” Yang kaologan naan na sorit ni Jesus, yang wa akitigam sang kaagi nang Dios, di makapagindo sang arag wa akitigam. ⁴⁰Laong ni Jesus, “Yang katigaman nang inindo di malabaw sang katigaman

nang kanaan magindoway. Toyo aw abay pagindoon, akadogangan yang kyakatigaman naan, magagaon da yaan sang kanaan magindoway.

⁴¹ “Nanga syasaway mo yang kanmo inagad sang kanaan sara na maynang dagutdagut na yakarasak sang kanaan mata, toyo ikaw wa ugumana sang dagdagu na sara mo na maynang batang na yakatampung sang mata mo.

⁴² Aw maglaong kaw sang inagad mo, ‘Kay lagi, akamangun ko yang bota mo,’ monnono yang pagkakamang mo na wa kaw makamang sang kanmo bota na dagdagu. Magaindo kaw garo sang kadaygan na wa pa akakamang yang maat digkanmo. Onaa naa kamanga yang kanmo bota na dagdagu kayan matigam da kaw magkamang sang kanang kadaygan bota.”

Yang Kaoy Kikilara Pinaagi sang Kanaan Bonga

(Mateo 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Yatigam kamo na yang madyaw na kaoy di mobonga nang maat na bonga. Yang maat na kaoy di mobonga nang madyaw na bonga. ⁴⁴ Yang manga kaoy, kikilara mayo kay kikita mayo yang bonga. Pananglitan, yang orayan di mobonga nang kapayas, aw yang soksokon na buragun di mobonga nang kamatis. ⁴⁵ Maynaan oman yang otaw, aw magsorit yang madyaw na otaw, arag madyaw yang sorit naan, kay yang yakabutang sang kanaan ungud yang madyaw. Toyo yang maat na otaw, kada magsorit maat, kay yang yakabutang sang kanaan ungud yang maat. Yang yabay nang otaw kaundan, yaan yang pyagalaong.”

Yang Dowang ka Otaw na Magbabaray

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶ Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Kamo, yabay maglaong, ‘Si Jesus yang kanak Ginoo.’ Toyo aw ako yang Ginoo mayo, nanga wa kamo mangagad sang kanak manga pagindo? ⁴⁷ Adoon apakatigam ko kamayo daw monnono yang otaw na yodorod kanak, yaningug sang kanak pagindo kayan yangagad. ⁴⁸ Yaan na otaw maynang gabaray na yagakotkot nang mararum kay yoonay naan sang bato. Laban madigun yang kanaan baray. Kayan yomaa nang dagdagu, byobontol nang baa yang baray toyo wa akatangkug kay madigun yang pagkaimo, yoonay sang bato. ⁴⁹ Awgaid yang otaw na yudungug sang kanak pagindo toyo wa naan pangagadi, maynang gabaray disang mayamuk na lopa na aani la gaid babaw yang kanaan arigi. Pagbaa nang tobig, pagbontol sang kanaan baray, maparabay matowad kayan yanod. Wa day gaindig na arigi, yamabos matowad.” Maynaan, gaindo si Jesus kanilan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Sogwanun nang Kapitan

(Mateo 8:5-13)

7 ¹ Pagkatapos ni Jesus magindo sang manga otaw, komadto yaan sang barrio na Kapernaum. ² Disaan na banwa, aon kapitan

nang manga sondaro na buku nang Judio. Yamasakit yang kanaan sogwanun na kyakarugunan naan, bay matay.³ Yudungug yang kapitan na si Jesus yakadyaw sang yamasakit wakaw syosogo naan adto kang Jesus yang manga matikadung na Judio. Pyapakangay nang kapitan si Jesus antak komadto sang kanaan baray antak papagkadyawun yang kanaan sogwanun.⁴ Pagdatung nang manga matikadung agkang Jesus, magpakallaat silan kanaan, laong, “Agad nami, kay Ginoo, pyapakangay kaw kanami nang kapitan kay kyakasakitan sang kanaan sogwanun.⁵ Tabangi yaan kay buutan kanatu na manga Judio yaan na kapitan. Pyapaimo naan yang kanami pagtitiponan dini Kapernaum.”⁶ Kayan yamagad nilan si Jesus. Maawatawat pa silan sang baray nang kapitan, pyapasongan nang kapitan si Jesus sang kanaan manga obay, pyagatogon si Jesus. Pagdatung nilan agkang Jesus, paglaongan, “Kay Ginoo, wa da kaw apakadtowa nang kapitan kay laong naan buku nang madyaw na ikaw yang makadto kanaan kay ikaw labaw pa kanaan.⁷ Buku nang madyaw na mosongan yaan kanmo kay labaw pa kaw kanaan. Maski di mo kitaun yang kanaan sogwanun, maski magaid kaw maglaong dini, ‘Kablongi la yang kanaan sakit,’ akablongan da yang sakit nang kanaan sogwanun.⁸ Yatigam yang kapitan saan kay pyangagadan naan yang sorit nang yagasogo kanaan, arag pyangagdan nang kanaan manga sondaro yang kanaan sorit. Aw sogoonaan yang isa na apapanawun, mapanaw. Aw tawagun naan yang isa, modorod, aw sogoonaan yang kanaan allang na apagawbukun, magagawbukun.” Maynaan yang pyagatogon nang kapitan kang Jesus.⁹ Pagdungug ni Jesus sang togon nang kapitan, mapamoragkat yang mata naan. Yomatobang yaan sang manga otaw na yamagadagad kanaan kayan yaglaong, “Maski digkanatu na taga Israel, wa pay kikita ko na yamanarig kanak maynang pagkanarig naan na kapitan na buku nang taga Israel.”¹⁰ Yomori yang manga obay nang kapitan, pagdatung nilan sang baray, kitaun nilan yang sogwanun nang kapitan na madyaw da.

Byoboi ni Jesus yang Yamatay na Anak na Usug nang Baro

¹¹ Pagkaallaw komadto si Jesus sang barrio na Nain. Yamagad naan yang kanaan manga inindo aw yang magkadaig na manga otaw.

¹² Pagdatung nilan sang pilwangan nang arad na pyagalibot saan na barrio, yorogwa disaan yang yanaglakat sang patay na dyadayon lakutun na wa alasakan sang longon, arag wa opotosa nang kamun. Tamisa na usug na anak nang baro na bobay yaan na yamatay. Madaig na otaw yang yamagad naan na baro.¹³ Pagkita ni Jesus sang baro, mallaat yaan. Yagalaong yaan, “Ayaw da, kay babo, magdaraw.”¹⁴ Kayan pyoti ni Jesus yang pyagarakat sang yamatay, pagpoti naan sang pyagarakat wa da apanaw yang garakat. Yagalaong si Jesus sang yamatay, “Kay tin,

pagbangon.” ¹⁵ Yaparabay magbangon yang yamatay, kayan yaparabay magsorit. Kayan yatag ni Jesus sang baro yang kanaan anak na byoboi oman ni Jesus. ¹⁶ Yang yikita saan na imo, yamailimilim, yanamput silan sang Dios, laong, “Propeta nang Dios yaning yakani kanatu. Tyatabangan adoon nang Dios yang kanaan manga otaw.” ¹⁷ Yaan na imo ni Jesus byabatok nang manga otaw disang tibook banwa na Judea, aw kariko nang pyagalanto naan na banwa, arag yudungug saan na imo ni Jesus.

Yang Dowang ka Otaw na Syosogo ni Juan na Magbawtismoway
(Mateo 11:2-19)

¹⁸ Si Juan na magbawtismoway na yamapiriso arag yudungug sang manga imo ni Jesus kay byabatokan yaan nang kanaan manga inindo. ¹⁹ Wakaw pyapatawag naan agkanaan yang kanaan inindo na dowa, syosogo silan naan adto kang Jesus, pyapagosip kanaan, laong, “Ikaw agaw yang pinili nang Dios na makani sang donya, daw abay pa kami magtagad sang madatung na pinili nang Dios?” ²⁰⁻²¹ Pagdatung nilan kang Jesus, yabay si Jesus magborong sang yamangkasakit, yagaparogwa yaan sang mangkaraat na yarasak sang lawas nang manga otaw, yamorong yaan sang madaig na bota, pyangkablongan. Kayan yaglaong yang syosogo ni Juan kang Jesus, laong, “Pyapakani kami kanmo ni Juan, pyapagosip kanmo daw ikaw agaw yang pinili nang Dios na makani sang donya, daw abay pa nami yaan tagadan?” ²² Yimibak si Jesus sang syosogo ni Juan, laong, “Unug da kamo, kariko nang kikita mayo aw yang dyudungug mayo dini, batoka mayo kang Juan. Paglaonga si Juan na yang manga bota kimita da, yang manga pongkoon yomanaw da, yang manga sanlaun kyablongan da, yang manga bungul dyumungug da, yang yamangkamatay pyapagboi oman, yang manga pobre, byatokan da sang madyaw na batok na sikun sang Dios. ²³ Arag paglaongan kang Juan na panalanginan nang Dios yang otaw na abay manarig kanak maski karisudan yaan.”

²⁴ Pagkariyos nang syosogo ni Juan, magindo si Jesus sang manga otaw bain kang Juan, laong, “Pagkadto mayo kang Juan asang banwa na way maguya, nanang dyudumdum mayo na ikitaun mayo? Dum dum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakaagadagad maski nanang pagalaong maynang kogon na maski wain yang samut aadto akadarag? ²⁵ Nanang kyakadtowan mayo? Dum dum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakido mandagom sang madyaw na dagom? Antak kamo matigam, yang otaw na yandagom nang maynaan dato mayo kitaa sang baray nang manga ari. ²⁶ Paglaongan kanak daw nanang dyudumdum mayo na ikitaun mayo adto, yang propeta? Laban sa tinuud na yang propeta yang gosto mayo na ikitaun. Pagalaong ko kamayo na yang kikita mayo labaw pa sang propeta. ²⁷ Kay si Juan yang syosolat kadini

nang manga propeta nang Dios na osogoon nang Dios na apapagonaun naan kanak antak magandam sang agiin ko.” ²⁸Kayan yaglaong si Jesus, “Pagalaong ko kamayo na adoon si Juan yang labaw sang kariko nang otaw awgaid pagpono nang Dios pagari sang donya maski sini na otaw na magapasakop sang Dios, marabaw pa ni Juan.”

²⁹Pagdungug saan na pagindo ni Jesus, kariko nang otaw aw yang manga mannokot sang miyoras yamapanumendum sang Dios na silan nangaon yapabawtismo kang Juan. ³⁰Awgaid yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod nang Judio, wa silan magapabawtismo kang Juan kay wa silan otoman sang pagbuut kanilan nang Dios. ³¹Si Jesus yoman magindo sang manga otaw, laong, “Kamo na manga otaw adoon maynang manga isu na gapaballung disang pagtitiponan nang otaw. ³²Kay yang manga isu yanagtawag sang kanilan pagaobay, laong, ‘Kamo, maski kyakatikan kamo nami, wa kamo managsayaw. Yanagsiling kami sang gamatay, kamo wa managmatay.’ ” Laong ni Jesus, “Kamo adoon gasiling sang manga isu kay way pyangadgan mayo na magindoway. ³³Kikita mayo si Juan na wa akaan, na wa magainum sang inmun, kayan yaglaong kamo na pyagabayaan yaan nang mangkaraat. ³⁴Sana sa aka na gyugual nang Anak nang otaw, yakaan ako, yiminum ako, kayan pyaglaong mayo ako, ‘Yaan na otaw, matikaan, matiinum, aw papagobay sang manga saraun na otaw aw yang mannokot sang miyoras.’ ” ³⁵Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Kariko nang otaw na yangagad sang pagbuut nang Dios kyakatigaman nilan na madyaw yang maynaan na paagi.”

Si Jesus na Aadto sang Baray ni Simon na Pariseo

³⁶Aon Pariseo na pyagangararan ni Simon. Pyapakadto naan si Jesus sang kanaan baray na apakaanun yaan. Pagdatung ni Jesus, magingkod sang lamesa. ³⁷Aon yagakadopang na bobay disaan na banwa. Pagdungug naan na asaan si Jesus sang baray ni Simon, komadto yaan, yagadara sang lasakanan nang lana na maballo. ³⁸Yodorod yaan sang siki ni Jesus, yoloed kaba gadaraw, yamapanumendum yang surud nang ginawa naan, yang lowa naan yakabatuk sang siki ni Jesus. Kayan gyarisan naan nang logay naan kaba yaarukan yang siki. Byobobowan naan nang lana yang siki naan. ³⁹Pagkita saan ni Simon, maglaong yang surud nang dumdum naan, “Aw matungtung na propeta nang Dios si Jesus, mikilara yaan saan na bobay na yopoti sang kanaan siki, matigam yaan na yaan na bobay maat yang batasan naan.” ⁴⁰Yaparabay si Jesus maglaong kang Simon, “Aon garo pagalaong ko kanmo, kay Simon.” Laong ni Simon, “Paglaongan da sa, kay magindoway.” ⁴¹Gaindo si Jesus kang Simon na pyapaagi sang sambingay, laong, “Aon dowang ka otaw na yuguun sang sapi, yang isa limang gatos, yang isa karimaan. ⁴²Way kyakaballin nilan

na sapi, kyallaatan da gaid silan nang gyuguunan nilan, wa da osokota. Yang dumdum mo, kay Simon, yang dowa na yuguun sang sapi, sini yang laban marugun sang otaw na gyuguunan?”⁴³ Yimibak si Simon, laong, “Dumdum ko yaan yang laban marugun sang gyuguunan yang yuguun nang madaig na pyasaylo ra nang gyuguunan.” Laong ni Jesus, “Yaan sa agaw yang matungtung.”⁴⁴ Yaatobang ni Jesus yang bobay aw paglaong yaan kang Simon, “Tanawa, kay Simon, yani na bobay. Dumduma yang yiinang naan kanak. Yakani ak sang kanmo baray toyo wa mo apaonadi yang kanak siki, na yaan yang kanatu batasan aw aon yanombaray, yonadan yang siki. Yang lowa naan na bobay yang pyagaonad sang kanak siki aw yang logay naan yang pyagagaris.⁴⁵ Ikaw, kay Simon, wa mo aruki yang pisngi ko, na yaan yang batasan natu na pagtaod sang yanombaray. Awgaid yaning bobay yabay naan arukan yang kanak siki dungan yadatung ak ani.⁴⁶ Yang kanak oro wa mo obobowi nang lana na yaan yang batasan natu aw aon yanombaray. Awgaid yaning bobay byobobowan naan yang siki ko nang lana na maballo.⁴⁷ Pyasaylo ra yaning bobay sang kanaan sara na dagdagu. Wakaw dagdagu yang karugun naan kanak. Awgaid yang otaw na tagbi da yang kanaan sara na kyakamang nang Dios, arag tagbi da yang karugun naan kanak.”⁴⁸ Kayan yaglaong si Jesus sang bobay, “Pyasaylo ra kaw, kay idi, sang manga imo mo na maat nang Dios.”⁴⁹ Pagdungug saan nang yapagsaro kang Jesus komaan, yagadumdum silan, “Sini agaw si Jesus na gapasaylo sang gaimo sang maat nang Dios?”⁵⁰ Yagalaong si Jesus sang bobay, “Yang pagkanarig mo kanak, kay idi, yaan yang yakagawas kanmo sang silot nang Dios. Unug da, madyaw da kaw nang Dios.”

Yang Manga Kawbayan na Yamagad kang Jesus

8 ¹Wa akadogay, yakadto si Jesus sang manga barrio aw manga syodad. Yagababatokon yaan sang madyaw na batok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yamagad naan yang samporo aw dowa na kanaan inindo. ²⁻³Arag yamagad naan yang manga bobay na kyakablongan sang manga sakit aw yang manga bobay na pyaparogwaan ni Jesus sang mangkaraat. Yaan silan si Maria Magdalena na pyaparogwaan ni Jesus sang pitong ka mangkaraat aw si Juana na asawa ni Kusa na pangabaga ni Herodes na ari. Arag si Susana yamagad nilan aw madaig pa na manga boyag na yatabang kanilan, yagagasto sang kanilan pagkaan.

Yang Sambingay bain sang Magtatanum (Mateo 13:1-9; Markos 4:1-9)

⁴Aon allaw na madaig yang yandorod kang Jesus na sikun sang manga barrio. Kayan yagindo si Jesus kanilan pinaagi sang sambingay.

⁵Laong ni Jesus, “Aon otaw na yakadto sang kanaan pawa na mananum. Pagsabod naan sang bini aon kyakasabod asang daran, gyuguyukguyuk nang otaw, tyotobog nang langgam. ⁶Aon oman kyakasabod disang batoon na lopa. Pagpanggiti naan, mararag kayan yagango kay mababaw yang lopa. ⁷Aon oman kyakasabod sang lopa na aon madaig na gamot nang soksokon na sagbut. Yagasipagtitorin yang soksokon na sagbut aw yang tanum awgaid tyatarong nang soksokon yang tanum kayan yamatay yang tanum. ⁸Aon oman kyakasabod sang madyaw na lopa. Matinorin na tanum yaan, madyaw yang bonga, onodan.” Kayan gyagaan ni Jesus yang kanaan tingug, laong, “Dadyawa mayo paninggi aw pangagadi mayo.”

Yang Sambingay Pyagaindo Antak Dumungug Silan
(Mateo 13:10-17; Markos 4:10-12)

⁹Yang manga inindo ni Jesus yanagosip kanaan, laong, “Monnono yaan na sambingay? Wa kami makadarag.” ¹⁰Yimibak si Jesus, laong, “Yang katigaman bain sang pagsakop nang Dios na wa pa nangaon nang Dios pagaindowan, adoon pyapakatigam da kamayo. Yang kadayan na manga otaw pyapaagi ko sang sambingay yang pagindo ko kay antak maski mikita silan, di mikilara. Maski mudungug, di makadarag.”

Yoobad ni Jesus yang Sambingay bain sang Magtatanum
(Mateo 13:18-23; Markos 4:13-20)

¹¹“Bain sang sambingay, obadun ko kamayo adoon yang kaologan. Yang pyagalaong na bini na sysabod yaan yang sorit nang Dios na byabatok nang manga otaw. ¹²Yang manga otaw na byabatokan, silan yang maynang kyakasabodan nang bini. Yang pyagalaong na daran na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, toyo pagdungug nilan sang sorit nang Dios, yaparabay komaon si Satanas kayan kyamang yaan na pagindo digkanilan antak dili silan tomoo sang Dios kay aw tomoo silan, pagasakpon silan nang Dios nang way kataposan. ¹³Yang pyagalaong na batoon na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios kayan yaparabay silan tomangkap saan kay madyaw nilan. Awgaid kay mababaw yang kanilan pagtoo, aw datungun silan nang karisud tungud sang pagtangkap nilan sang sorit nang Dios, di madogay magatangku silan sang pagtoo nilan. ¹⁴Yang lopa na pyagalaong na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut na mallug tomorin, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios awgaid wa abay mangagad sang sorit nang Dios kay madaig yang kyakabaragan nilan. Kay yaan yang yabay dumdumun nilan yang makaboi kanilan aw yang kanilan kadato aw yang pagauuma nilan wakaw kyakasarikway nilan nang dumdum nilan yang sorit nang Dios, wa da nilan akaundi. Wakaw

yang sorit nang Dios di kanilan makatabang. ¹⁵ Awgaid yang pyagalaong na madyaw na lopa na kyakasaboden nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug na yabay mangagad sang sorit nang Dios, laban madyaw nilan. Maski karisudan silan, yabay silan mangagad, wakaw yamatoman digkanilan yang pagbuut nang Dios. Yang mangkadyaw na imo nini na manga otaw maynang madyaw na abot.”

Yang Ilawan Kinaanglan Dili Asangkoban
(Markos 4:21-25)

¹⁶ Yabay si Jesus magindo, laong, “Aw magsuga kamo sang ilawan, di mayo asangkoban, arag dili mayo ubutang yang ilawan agsarad nang ingkodanan, awgaid otongtong mayo yang ilawan kayan kariko nang yusurud sang baray, mikita sang ilawan, aallagan nang ilawan yang kanilan agiin.” ¹⁷ Laong ni Jesus, “Yang wa apakatigaman adoon, apakatigam nang maori na allaw kay way yamatago na di akitigaman. ¹⁸ Wakaw butangan mayo sang dumdum mayo yang dyudungug mayo antak dogangan nang Dios yang kamayo katigaman. Awgaid yang otaw na di maningug sang pagindo, akawaraan yaan sang tagbi na kyakatigaman da naan.”

Yang Ina aw yang Manga Lomon na Kausgan ni Jesus
(Mateo 12:46-50; Markos 3:31-35)

¹⁹ Kaba gaindo si Jesus sang manga otaw, yadatung yang kanaan ina aw yang manga lomon naan na usug. Awgaid wa silan akasaid kang Jesus kay kyakasarangan yaan nang magkadaig. ²⁰ Kayan byatokan si Jesus nang manga otaw disaan, laong, “Adto gowa si ina mo aw yang lomon mo, mapagbaraw kanmo.” ²¹ Laong ni Jesus, “Tinuud na aglogwa yang ina ko aw tudtuud lomon ko, toyo aon digkamayo yaakun ko na ina ko aw lomon ko. Kay kariko nang manga otaw na yaningug sang sorit nang Dios kayan yangagad, silan yang kanak manga ina aw manga lomon ko.”

Syasagda ni Jesus yang Bagyo
(Mateo 8:23-27; Markos 4:35-41)

²² Aon oman allaw yansasakay nang barangay si Jesus aw yang kanaan manga inindo. Laong kanilan ni Jesus, “Mataripag da kita ning dagat.” Kayan pyadurug nilan yang barangay adto dipag. ²³ Yakakatorog si Jesus kaba yudurug yang barangay. Kayan kyumurug yang laban dagdagu na bagyo. Kyasabawan da yang barangay nang pagmumunungan na barud, bay silan marunud kay agput da makmo nang tobig yang kanilan barangay. ²⁴ Pyopokaw nilan si Jesus, laong, “Paghata, kay Ginoo, amarunud da kita.” Yagabangon si Jesus, syasagda naan yang samut aw yang barud. Lyumunung da yang bagyo, wa da magasamut, wa da

magabarud. Kariko arag da liminaw.²⁵ Galaong si Jesus kanilan, “Wa kadi kamo akanarig kanak?” Yamaburungburung silan, yamangkalluk silan pagkita nilan sang gaom ni Jesus. Yanakbarawbaraw silan, laong, “Sini kadi na otaw si Jesus? Magsagda yaan sang bagyo, wa da magabagyo. Magsagda sang barud, wa da magabarud.”

**Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat
(Mateo 8:28-34; Markos 5:1-20)**

²⁶ Kayan dyomatung silan asang banwa nang taga Gerasen na agdipag nang banwa na Galilea. ²⁷ Pagdoong nang barangay, mawas si Jesus. Yaparabay somongan kanaan yang otaw na lyarasakan nang mangkaraat, yang pyagauyaan naan na otaw yang syodad nang manga Gerasen awgaid yadogay maguya disang manga gikub na byubutangan nang yamangkamatay. Wa da yaan mandagom, wa da akitigam ori sang baray naan. ²⁸⁻²⁹ Kay arimarin yaan pyagabayaan nang mangkaraat, pyapapanaw yaan adto sang kagorangan. Maski otonggowan, maski byabakos yang kamot aw siki naan nang kadina, arimarin byobogto naan yang kadina kayan yagpanawpanaw adto sang kagorangan. Pagdatung naan na otaw kang Jesus, yamatowad yaan disang atobangan ni Jesus, durug yokowaaw. Yaparabay si Jesus magsagda sang mangkaraat, laong, “Panaw da kamo disang lawas naan na otaw.” Kayan byubugbugan naan na otaw yang kanaan sorit, pyapagsorit nang mangkaraat, laong, “Jesus na Anak nang Lyomabi na Dios, onnoon da mo kami? Ayaw naa garo kami paglasaya.” ³⁰ Yagaosip si Jesus sang mangkaraat, laong, “Sining aran mayo?” Yimibak yang otaw, pyapagsorit nang mangkaraat, laong, “Si Mararan.” Pyagalaong naan yaan kay laban madaig yang yarasak kanaan na mangkaraat. ³¹ Yagapakallaat yang mangkaraat kang Jesus na dili silan ni Jesus apakadtoon sang pagsisilotan sang mangkaraat na bito na way tatamanan nang kararum.

³² Masaid kanilan asang kilid nang butay, yanagpandolyang yang madaig na yayup na baboy. Gosto nang mangkaraat na apakadtoon silan ni Jesus sadtong manga baboy. Pyapabayaan ni Jesus na malasak silan sang baboy. ³³ Lyomogwa da silan kayan simingadto sang manga baboy lomasak. Paglasak nilan, mandaragan yang manga baboy adto sang pangpang aw kallog adto sang dagat kayan yabos marumus aw kamatay.

³⁴ Pagkita saan nang manga magtonggoway sang baboy, yandadaragan silan adto sang barrio aw asang makilibot naan na manga baray, yanagbatok sang kyakainangan nang baboy. ³⁵ Yang maguya disaan yaparabay gumubuk kang Jesus. Pagdatung nilan, kikita nilan yang otaw na lyorogwaan nang mangkaraat na gaingkod disang apit ni Jesus, yagkido ra mandagom, madyaw da na pagdudum dumay naan. Pagkita nilan sang gaom ni Jesus, yamangkalluk silan. ³⁶ Yang yugubuk yoman

batokan nang yikita sang pagparogwa ni Jesus sang mangkaraat disang lawas naan na otaw.³⁷ Kayan yangkalluk silan laban. Pyagalaong nilan si Jesus, “Ori da adto sang kanmo banwa, panaw dini.” Wakaw syomakay da si Jesus nang barangay, omori da.³⁸ Yang otaw na lyorogwaan nang mangkaraat, gaosip kang Jesus, laong, “Diin da ako? Amagad ak nimo.” Awgaid pyapaoori yaan ni Jesus.³⁹ Yagalaong kanaan si Jesus, “Madyaw yang omori kaw agkamayo, kay lagi, pagbatok sang pagtabang kanmo nang Dios.” Pagpanaw naan na otaw, kariko nang kyakaagiyanaan arag byabatokan naan sang pagtabang kanaan ni Jesus.

**Pyapagkadyaw ni Jesus yang Anak ni Jairo aw yang Bobay na Yopoti
sang Dagom naan**
(Mateo 9:18-26; Markos 5:21-43)

⁴⁰ Yataripag oman si Jesus nang dagat. Pagkanaripag naan, pagkita kanaan nang manga otaw na yanagttagad kanaan, yanaguma silan.
⁴¹ Kayan yadatung agkang Jesus si Jairo na pangoro disang pagtitiponan nang manga Judio. Yolood yaan asang apit nang siki ni Jesus, yagapakallaat kanaan, laong, “Agad naa kanak agkanami, kay Ginoo,
⁴² pakamatayun yang anak ko na bobay.” Yaan yang pyagalaong ni Jairo kang Jesus. Yaan na anak naan, tamisa na bobay, sapamporo aw dowa yang kanaan idad.

Kayan yomagad da naan si Jesus. Laban madaig na manga otaw yang yamagad naan, yabay panaglisgisin nilan si Jesus.⁴³ Aon disaan masakin na bobay na mantini dogoon na sapamporo aw dowa na ka toig dogoon, wa atangkudi. Yamabos yang kanaan sapi nang pagpaborong awgaid way yakablong kanaan.⁴⁴ Yapasaid yaan sang likod ni Jesus kayan pyoti naan yang kilid nang kanaan dagom. Pagpoti naan, pyarabay da yaan tangkudan.⁴⁵ Yagaosip si Jesus, laong, “Sining yopoti kanak?” Kariko nilan na ilibot kanaan yanagpangindayan. Laong ni Pedro kang Jesus, “Madaig yang yapasaid kanmo, kay Ginoo, na yanaglinisgisay kanmo.”⁴⁶ Laong ni Jesus, “Buku. Aon yopoti kanak. Yatigam ak na aon sakit na baya pa na kyakablongan nang kanak gaom.”⁴⁷ Pagdungug nang bobay sang pyagalaong ni Jesus, maparabay komadto kang Jesus. Tyatakigan yaan nang pagkalluk. Yolood yaan sang atobangan ni Jesus kayan yagbatok yaan sang pagkablong sang kanaan sakit nang pagpoti naan sang dagom ni Jesus. Yaningug yang manga otaw sang gyogogod naan.⁴⁸ Yagalaong si Jesus sang bobay, “Yang kanmo pagkanarig kanak, kay idi, yaan yang yakapagkadyaw kanmo. Ori da agkamayo. Madyaw da kaw nang Dios.”

⁴⁹ Wa pa akampus yang pyagalaong ni Jesus sang bobay, dyomatung da yang kangay kang Jairo, laong, “Ayaw da pagagadan yang magindoway, yamatay da yang anak mo.”⁵⁰ Pagdungug ni Jesus saan na batok,

paglaongan ni Jesus si Jairo, "Ayaw magkaundug, kay lagi, abay kanarig kanak, magakadyaw oman yang isu mo." ⁵¹ Pagdatung nilan sang baray ni Jairo, bakasun ni Jesus yang yamagad kanaan na madaig, yaan gaid yang pyagaagad naan sumurud si Pedro aw si Juan aw si Santiago aw yang ama aw ina nang isu na yamatay. ⁵² Kariko nilan na agdarum nang baray yanagmatay. Laong ni Jesus kanilan, "Ayaw kamo magdara. Wa yaan akamatay, yagaid matorog." ⁵³ Pyanagikuran nilan si Jesus, laong nilan, "Yatorog pa kadi yang yamatay da?" Yaan yang pyagalaong nilan kay kyakatigaman nilan na yang isu yamatay da. ⁵⁴ Yodorod si Jesus sang isu, pyopoti naan yang tollo naan, kayan yaglaong yaan sang isu, "Pagbangon, kay idi." ⁵⁵ Yaparabay giminawa kayan yaparabay magbangon. Laong ni Jesus kanilan, "Pakaana mayo yang isu." ⁵⁶ Laban yamaburungburung yang taganak nang isu. Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, "Di da kamo magbatok asang kadaygan sini na imo."

Syosogo ni Jesus yang Samporo aw Dowa na Inindo naan
(Mateo 10:5-15; Markos 6:7-13)

9 ¹Tyatawag ni Jesus agkanaan yang samporo aw dowa na kanaan inindo kayan yatagan silan ni Jesus nang gaom antak silan makapagkadyaw sang yamangkasakit aw antak silan makapagparogwa sang maski nana na mangkaraat na yarasak sang manga otaw.
²Pyapakadto silan ni Jesus sang manga banwa na magabatok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw, na arag makadyaw silan sang yamangkasakit. ³Wa pa silan apanaw, pyagaindo ni Jesus, laong, "Dayon kamo panaw, ayaw magdara nang maski nana. Ayaw magdara nang bangka, ayaw magbaron. Maski yang sapi aw yang maski nana na potos, ayaw magdara. Maski yang dagom, gatang isa yang pandagoma, di da kaw magdara nang isa. ⁴Maski diin kamo datung, anapa mayo daw sini yang magapapanik kamayo. Imowa mayo yaan panawanhan datnganan kaba iyan pa kamo disaan na banwa. ⁵Aw aon banwa na di silan matangkap kamayo na di maningug sang kamayo pagindo, pagpanaw mayo saan na banwa, takdaga mayo yang abog asang siki mayo na toosanan sang kanilan pagdili sang pagindo nang Dios." Maynaan yang pagindo ni Jesus sang samporo aw dowa na inindo naan. ⁶Kayan yomanaw silan, yakadto sang kariko nang manga barrio, yabay silan magindo sang manga otaw sang sorit nang Dios, yabay silan makadyaw sang yamangkasakit.

Yamaribog si Herodes
(Mateo 14:1-12; Markos 6:14-29)

⁷Kayan dyungug ni Herodes na ari yang manga imo ni Jesus aw yang imo nang kanaan manga inindo. Yamaribog yang oro ni Herodes kay aon

manga otaw na yanaglaong, “Si Jesus na gaimo sining manga madyaw na imo, yaan kono si Juan na magbawtismoway na yagaboi oman.”⁸ Aon yanaglaong, “Buku ni Juan yaan. Si Elias kono na propeta nang Dios kadini. Yoman ani kanatu komani.” Arag aon yanaglaong, “Buku yaan ni Elias. Toyo propeta kono yaan kadini nang Dios na yagaboi oman.”⁹ Yani yang pyagalaong ni Herodes, “Pyapaotodan ko nangaon sang oro si Juan. Wain sa yaning otaw na yabay nilan kanatu batokon?” Laban gosto ni Herodes na mikita kang Jesus.

Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na ka Otaw

(Mateo 14:13-21; Markos 6:30-44; Juan 6:1-14)

¹⁰ Pagori nang manga apostol na sampořo aw dowa na inindo ni Jesus, magbatok silan kang Jesus sang yamaimo nilan. ¹¹ Pagdungug nang magkadaig na otaw na yapanaw si Jesus, gimiyod silan. Wa silan abakasa ni Jesus, madyaw naan na yamagad. Pyagaindo naan kanilan yang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yagakadyaw naan yang yamangkasakit.

¹² Pagkaambong domorod agkang Jesus yang sampořo aw dowa na inindo naan, yanaglaong, “Aani kita sining banwa na way maguya. Yang madyaw sini, apapanawun mo yaning manga otaw adto sang manga barrio aw adto sang yakalanto na manga baray antak manganap silan sang kanilan akaanun aw antak kimita silan sang okorangan nilan na baray.”¹³ Awgaid laong kanilan ni Jesus, “Kamo yang magapakaan kanilan.” Laong nilan, “Yani la gaid yang kanatun pagkaan, yaning limang book na paan aw dowa na iisda. Diin kami kamang sang apakaan kanilan na kadaig nilan?”¹⁴ Laban madaig yang manga otaw disaan, manga limang mararan na ka otaw, wa da ibilanga yang manga bobay aw manga isu. Yagalaong si Jesus sang manga inindo naan, “Papagingkoda silan, papagkorowa, tagkarimaan yang managkoro.”¹⁵ Kayan pyaingkod nilan kariko nang manga otaw.¹⁶ Tyatakmagan ni Jesus yang paan aw yang iisda, kayan yimingaro yaan aglangit kayan yagpasalamat sang Dios. Pyagapisangpisang naan yang paan aw yang iisda kayan pyandool sang kanaan manga inindo. Silan yang yangatag asadtong manga otaw na magkadaig.¹⁷ Kariko nilan arag yakaan, yamangkabiyyag silan. Kayan pyangamang nang manga inindo ni Jesus yang manga lyokasan na madyaw pa kaanun. Sampořo aw dowa na kaarat yang sama nilan kaanan.

Yang Pyagalaong ni Pedro bain kang Jesus

(Mateo 16:13-19; Markos 8:27-29)

¹⁸ Aon oman allaw na yagaampo si Jesus nang sayda naan. Yandodorod agkang Jesus yang kanaan manga inindo. Yagaosip kanilan si Jesus,

laong, "Nanang pyagalaong nang manga otaw bain kanak, sini kono ako?"

¹⁹Yimibak silan kang Jesus, laong, "Aon yanagalaong na ikaw kono si Juan na magbawtismoway. Arag aon yagalaong na ikaw kono arag propeta na yagaboi oman. Arag aon yagalaong na ikaw kono si Elias na propeta kadini."

²⁰Kayan yagosip si Jesus kanilan, laong, "Kamo, monnono yang kamayo dumdum, sini ako?" Yimibak si Pedro, laong, "Ikaw yang pinili nang Dios na pyagalaong kadini na makagagaom asang karowagan nang banwa."

Pyagalaong ni Jesus na Arasayun yaan Kayan Pyatay

(Mateo 16:20-28; Markos 8:30-9:1)

²¹Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, "Di da kamo magbatok na ako yang pinili nang Dios." ²²Laong naan, "Ako na gyugual nang Anak nang otaw, laban ako mallaw arasayun nang manga pangoro nang Judio, di ak atangkapun nilan. Yang manga matikadung nilan aw yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod, kariko nilan di matangkap kanak. Apatayun ak nilan, toyo pagdatung nang torong allaw, oboiin ak oman nang Dios."

²³Kayan yagalaong si Jesus sang kariko nang manga otaw, "Aw aon otaw na gosto magad kanak antak yaan maimo kanak inindo, di da yaan magatoman sang kanaan kyakaundan, abay da yaan mangagad sang pagasogo ko kanaan maski laban yaan akarisudan maynang otaw na yagapusang koros na pagapatayan kanaan. Yaan yang abay imoon nang otaw na yangagad sang kanak pagindo. ²⁴Toyo yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios. ²⁵Toyo maski akaaronan yang otaw nang kariko nang mangkadyaw disining donya, di makatabang kanaan aw masingadto ra yaan sang impirno kay di da yaan makabarik maski aballin yang kariko nang asining donya. ²⁶Yang otaw na yamarig maglaong, 'Yotoo ak kang Jesus,' na yamarig magbatok sang kanak pagindo, aw mori da ak asining donya, di ak magalaong, 'Kanak yaan na otaw.' Aw mori da ak ani, mikita yang otaw sang kanak kagaom, arag mikita sang kagaom nang kanak Ama na Dios aw yang kagaom nang manga balaan na tagalangit. ²⁷Kaundi mayo yaning pagalaong ko kamayo, aon digkamayo manga otaw na di pa amatay, mikita pa silan sang apakatigam kanilan na yang Dios yang makagagaom sang kariko."

Yang Pagkaparin nang Kaimo aw Dagom ni Jesus

(Mateo 17:1-8; Markos 9:2-8)

²⁸Pagkatapos ni Jesus magindo saan na pagindo, manga warong allaw, yotokod si Jesus agbokid na magaampo sang Dios, pyagaagad naan si

Pedro aw si Juan aw si Santiago. ²⁹ Yakapagampo si Jesus, yamaparin yang kanaan kaimo aw kaparin yang kanaan dagom, yomallag da, laban da gimapotiyen. ³⁰ Kayan sakadyap da dyomatung yang dowang ka otaw na yapagbaraw kang Jesus. Silan si Moises aw si Elias na manga propeta kadini nang Dios. ³¹ Yamaribot silan nang allag nang Dios. Yaan yang pyagabarawan nilan aw si Jesus yang pagkamatay naan dato Jerusalem na pagbuut kanaan nang Dios. ³² Si Pedro aw yang kanaan manga upud, yamangkatorog silan. Pagkagimata nilan, kitaun nilan yang kasindaw ni Jesus aw yang dowang ka otaw na yanagindug na pyagaobay ni Jesus. ³³ Nang agput da manaw yang dowang ka otaw, yakapagsorit parabay si Pedro kang Jesus na wa udumduma yang pagasorit naan, laong, “Kay Ginoo, laban madyaw na aani kami. Magaimo kami sang torong ka liyan disini, kanmo yang isa, kang Moises yang isa, kang Elias yang isa.” ³⁴ Kaba gasorit si Pedro, kyakatabonan silan nang aro, yalluk da silan. ³⁵ Kayan sakadyap dyungug da nilan yang gasorit digsurud nang aro na yagalaong bain kang Jesus, laong, “Yani yang kanak Anak na pinili ko na magaari. Yaan yang paningga mayo yang kanaan pagindo.” ³⁶ Pagdungug nilan saan na sorit, say dakman ni Jesus yang kikita nilan. Kayan yomanaw silan, toyo wa pa silan magabatok sang kadaygan sang kikita nilan disang butay, baya da yagbatok da na yagboi da oman si Jesus na pyapatay.

**Pyapagkadyaw ni Jesus yang Isu na Lyarasakan nang Mangkaraat
(Mateo 17:14-18; Markos 9:14-27)**

³⁷ Pagkaallaw, tomobang silan saan na butay. Dyodorodan si Jesus nang magkadaig na manga otaw. ³⁸ Aon isa kanilan disaan na yagapakallaat kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, tanawa yaning isu ko, tabangi. Tamisa na anak ko na usug yani. ³⁹ Aon yapabaya kanaan na mangkaraat. Yokowaaw yaan kayan tyakigan aw tabida yang kanaan lawas, pyapagsora yang baba. Yabay lasayun nang mangkaraat kay dili garo naan apanawan. ⁴⁰ Yagapakallaat ak kagayna sang kanmo manga inindo antak nilan parogwaun yang mangkaraat, pyaparogwa garo nilan, wa silan makagaga.” Yaan yang pyagalaong kang Jesus nang ama nang isu. ⁴¹ Yagalaong si Jesus, “Nanga kamo wa otoo kanak? Nanga yanagdowadown pa kamo? Madogay pa kadi ako magtigkul maguya ani kamayo kayan pa tyomoo kamo kanak?” Kayan yaglaong si Jesus sang ama nang isu, “Daraa yaan ani kanak.” ⁴² Gaparoroong agkang Jesus yang isu, tyotowad nang mangkaraat kayan yabay magpagadpagad. Gasagda si Jesus sang yoroman na mangkaraat, laong, “Logwa da disaan.” Kayan pyapagkadyaw ni Jesus yang isu, yoman da paagadun yaan ni Jesus sang ama. ⁴³ Laban yamailimilim yang manga otaw na yikita sining imo ni Jesus na yagadan nang gaom nang Dios.

Yoman ni Jesus Paglaong Kanilan na Apatayun yaan
(Mateo 17:22-23; Markos 9:30-32)

Kaba pyanagkabarawan nilan yang manga imo ni Jesus na makaburungburung, yagalaong si Jesus sang kanaan manga inindo, ⁴⁴“Yaning pagalaong ko kamayo, butangan mayo sang ginawa mayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun nang manga otaw adto sang magookom, osombong ako nilan.” ⁴⁵Awgaid wa silan makadarag saang pyagalaong ni Jesus kanilan kay wa pa kanilan atagan nang Dios yang pagkadarag saan na sorit. Magaosip garo silan kang Jesus daw nanang kaologan nang pyagalaong naan kanilan toyo yamarig silan magosip.

Sini yang Labaw?
(Mateo 18:1-5; Markos 9:33-37)

⁴⁶Aon oman allaw na yanaglantogi yang manga inindo ni Jesus daw sini yang marabaw kanilan. ⁴⁷Si Jesus yatigam sang kanilan dumdum wakaw pyapadorod yang isu agkanaan, pyapagindug disang apit naan. ⁴⁸Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yang otaw na amabuut sang isu na maynini yang pagkabuut naan tungud sang pagtoo kanak, yaan na otaw amabuut arag kanak. Yang amabuut kanak, buku ko gaid yang akabuutan, awgaid asta yang yagasogo kanak arag naan akabuutan. Yang wa magaparabaw kamayo, yaan yang maturus, yang kanaan katusus madyaw nang Dios.”

Yang Wa Osopak Kamayo Yomoyon Kamayo
(Markos 9:38-40)

⁴⁹Kayan yaglaong si Juan, “Kay Ginoo, yikita kami nangaon sang otaw na gaparogwa sang mangkaraat. Kaba gaparogwa sang mangkaraat, ingaranan yang aran mo. Syasagda nami, laong nami, ‘Ayaw magimo saan kay wa kaw agadagad nami na manga inindo ni Jesus.’ ”

⁵⁰Yagalaong si Jesus kanaan, “Ayaw pagsagdaa kay yang wa osopak sang kamayo pagindo, yomoyon kamayo.”

Aon Barrio ag Samaria na Wara Magapapanik kang Jesus

⁵¹Agput da domatung yang allaw na oori da ni Jesus aglangit, yamaasub yaan manallos adto Jerusalem. ⁵²Yisingadto silan Jerusalem, na yamapit sang barrio nang taga Samaria. Pyapaona ni Jesus yang manga otaw saan na barrio na antak magpataan sang kanilan pagakorangan. ⁵³Pagkatigam nang taga Samaria na misingadto silan Jerusalem, wa silan apapanika kay maat nilan yang misimba ag Jerusalem na alabayon yang kanilan simbaan. ⁵⁴Pagkatigam ni

Santiago aw ni Juan na di silan apapanikin, magosip silan kang Jesus, laong, "Aw gosto mo, kay Ginoo, ayoon nami yang atoron diglangit, awaraun yadtong manga otaw na wa kanatun magapapanik." ⁵⁵ Si Jesus, yamatobang agkanilan, kayan syagda silan, laong, "Ayaw da kamo maglaong naan. Yaan na sorit mayo aon gapabaya na mangkaraat. Buku naan yang kyakaniyan ko yang magawara sang otaw. Yaan yang kyakaniyan ko yang matabang sang manga otaw." ⁵⁶ Kayan lyomabay silan disaan, yanalloς da asadtong kadaygan na barrio.

Yang manga Otaw na Amagad Garo kang Jesus
(Mateo 8:19-22)

⁵⁷ Kaba silan yapanaw, yang sang ka otaw yagalaong kang Jesus, "Maski midiin kaw, kay Ginoo, amagad ako." ⁵⁸ Yimibak kanaan si Jesus, laong, "Madyaw pa yang manga milu, aon kanilan lokwanan, aw yang manga langgam aon kanilan aponan. Toyo ako na gyugual nang Anak nang otaw way kanak matagan paguya. Ayn nang adatungan ko nang gabi, asaan dak makakorang. Anda, kay lagi, amagad pa kaw kanak?" ⁵⁹ Aon isa na otaw na pyapagbarawan ni Jesus, laong, "Amagad kaw naku, kay lagi." Yimibak yaan, laong, "Di pa naa, kay Ginoo, aw matay da yang kanak ama, amagad ak nimo." ⁶⁰ Laong ni Jesus kanaan, "Ayn nang di nakun amagad, yaan yang papaglubunga sang yamatay. Ikaw, yang kanmo gawbuk, magababatokon kaw bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw." ⁶¹ Aon isa na otaw na yagalaong kang Jesus, "Ako amagad ak nimo, kay Ginoo, toyo magapakatigam pa ak sang kanak manga sakop na mapanaw ako." ⁶² Laong kanaan ni Jesus, "Yang gadaro aw limingi, makasoway da yang daro. Magonawa saan yang amagad kanak na amabarag nang kanaan kyaundan, buku nang madyaw yang pagaragad naan kanak. Di yaan makaborig magbatok bain sang kasakopan nang Dios."

Syosogo ni Jesus yang Kapitowan na ka Otaw

10 ¹ Kayan yoman magpili si Jesus sang kausgan na kapitowan na ka otaw na apapagonaun naan adto sang manga banwa na akaonan naan. Pyapapanaw ni Jesus kada dowa kanilan. ² Yani yang pyagalaong ni Jesus kanilan, laong, "Mayn kamo nang gomagani sang manga ganiin nang Dios na amanarig kanak. Yaan na karowag nining ganiin, tagbi da kamo na gagani. Pangayo kamo sang tagtomon sang ganiin antak magsogo sang madaig na gomagani." ³ Yabay magindo si Jesus kanilan, laong, "Panaw da kamo adoon. Mayn kamo nang karnero na makadto sang laag na ido. Maski arasayun nilan kamo, di kamo magbarus maglasay. ⁴ Ayaw magdara nang sapi, ayaw magdara nang maski nana na fotos, ayaw magdara nang sapatos. Aw aon pagkita

mayo disang daran, ayaw kamo mapagbaraw, abay kamo panaw antak mallug kamo domatung sang akadtowan mayo. ⁵ Aw domatung da kamo sang maguya, maparabay kamo maglaong, ‘Atabangan kamo nang Dios.’ ⁶ Aw aon otaw disaan na baray na madyaw naan yang kamayo pagindo, atabangan yaan nang Dios. Aw wara, maynang wa kamo magsorit, way makadawat disaan sang tabang nang Dios. ⁷ Yang otaw na magapapanik kamayo, disaan na baray kamo maguyauya. Yang pyapakaan nilan kamayo yaan yang akaanun mayo kay madyaw na pyapakaan nilan yang gaindo kanilan. Ayaw kamo magbarinbarin sang pagauyaan mayo na baray. ⁸ Aw domatung kamo sang barrio na aon magapapanik kamayo, maski nana na odool kamayo na apakaan, kaana mayo. ⁹ Papagkadyawa mayo yang yamangkasakit disaan na barrio aw paglaong kamo sang kariko nang yanaguya, ‘Dyomatung da agkamayo yang pagari nang Dios sang manga otaw.’ ¹⁰ Aw aon barrio na di kamayo magapapanik yang maguya, singadto kamo sang pagkadaigan nang otaw kayan yaglaong, ¹¹ ‘Sana yang abog disang daran mayo, dili nami adaraun. Apaspasun nami disang siki nami antak kamo matigam na wara agkanami yang barus kamayo nang Dios sang manga sara mayo. Di da mayo pagkaringawan na madatung garo agkamayo yang pagari nang Dios.’ Maynaan yang pagasorit mayo sang manga otaw disang banwa na di kamayo magapapanik. ¹² Kadini yamabos mawara nang Dios yang banwa na Sodoma kay laban maat yang manga imo nilan. Awgaid aw domatung yang allaw na magaokom da yang Dios sang manga otaw, tagbi pa yang pagalasay nang Dios sang yanaguya dig Sodoma, dagdagu yang pagalasay sang yanaguya disang banwa na di maningug sang kamayo pagindo.”

**Yang Manga Maguya disang Manga Banwa na Wa
Mangagad kang Jesus
(Mateo 11:20-24)**

¹³ Kayan yoman kaundan ni Jesus yang manga banwa na pyagaindowan naan nangaon na wa kanaan otoo yang manga otaw. Laong ni Jesus, “Kallaat da agaw nang manga otaw dato Korasin aw silan dato Betsaida na wa kanak mangagad. Madaig yang manga kaburungburungan na mangkadyaw na yiimo ko digkanilan nangaon toyo wa nilan ayawi yang manga imo nilan na maat nang Dios. Yang yanaguya kadini dig Tiro aw dig Sidon na wyawara nang Dios, aw silan yang kimita sang kanak manga imo na mangkadyaw, managpandagom da silan nang maitum aw sabogi nilan yang oro nilan nang abo antak katigaman na yayawan da nilan yang manga imo nilan na maat nang Dios. ¹⁴ Aw domatung yang allaw na magaokom da yang Dios, isilotan naan yang taga Tiro aw taga Sidon, toyo labi pa silan isilotan na taga

Korasin aw taga Betsaida.” 15 Yabay maglaong si Jesus, “Kamo na taga Kapernaum, gosto mayo na pagabantog kamo nang kariko awgaid oontog kamo adto sang laga nang atoron disang impirno.”

16 Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan inindo, “Aw magindo kamo, yang maningug sang kamayo pagindo, maynang ako yang pyaninggaan nilan. Yang magadili sang kamayo pagindo, maynang ako yang pyagadiliyan. Yang magadili kanak, maynang pyagadiliyan naan yang gapakani kanak asining donya.” Yaan yang pagindo ni Jesus kanilan kayan yomanaw silan.

Yang Pagori nang Kapitowan na ka Otaw

17 Yang kapitowan na syogo ni Jesus laban yanaguma nang pagori nilan, yanagbatok kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, maski yang Yusurud na mangkaraat na pyaparogwa nami disang otaw, yaparabay lomogwa, ingaranan nami yang kanmo aran.” 18 Laong ni Jesus, “Ako, kikita ko si Satanas na yoorog diglangit na maynang kilat kaanug. Daug da yaan. 19 Paningug kamo, yatagan ta kamo nang kanak gaom antak kariko nang gaom ni Satanas, adaugun mayo. Makaguyuk kamo sang tinanap aw ollayipan, odogdogon mayo yang oro nilan, way makapot ikanayo. 20 Awgaid maski yangagad yang mangkaraat sang odlin mayo kanilan, ayaw kamo abay maguma sang pagdaug mayo kanilan. Yani yang pagauma mayo, linista ra nang Dios yang kamayo manga aran diglangit, yasakop da kamo naan.”

Yagauma si Jesus

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

21 Kayan yaguma si Jesus laban na pyapaguma nang Balaan na Espirito. Kayan yaglaong yaan, “Yamapanumdum ak kanmo, kay Ama. Ikaw yang makagagaom diglangit, ikaw yang makagagaom disining donya. Yamapanumdum ak kanmo kay pyapakatigam mo yang kanmo paagi sang manga otaw na wa magaambog nang kanilan katigaman. Awgaid wara mo apakatigaman yaan sang manga otaw na yaan yang kyakanarigan yang kanilan katigaman. Yamapanumdum ak, kay Ama, kay madyaw yang kanmo pagbuut.”

22 Yabay maglaong si Jesus, “Yaatag da kanak nang kanak Ama yang kariko. Way otaw na yikilara kanak, yang Ama ko gaid yang yikilara kanak. Aw yang kanak Ama, ako gaid yang yikilara kanaan aw yang manga otaw na pyapakatigam ko bain kanaan.”

23 Kayan yatobang ni Jesus yang kanaan manga inindo, yagalaong, “Kamo yang pyanalangan nang Dios kay yikita kamo sang pyapaimo kanak nang Dios. 24 Madaig yang manga propeta nang Dios kadini aw manga ari na gosto garo nilan mikita sang kikita mayo na yiimo ko.

Gosto garo nilan mudungug sang dyudungug mayo na pagindo ko.”
Maynaan yang pyagalaong ni Jesus sang manga inindo naan.

Yang Sambingay bain sang Madyaw yang Batasan na taga Samaria

²⁵Aon oman allaw na yodorod kang Jesus yang magindoway sang balaod ni Moises. Titigi naan si Jesus na gaosip antak katigaman daw madyaw yang pagindo ni Jesus. Laong naan, “Kay magindoway, nanang inangun ko antak maboi ak nang way kataposan dato sang Dios?”

²⁶Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Yang syosolat ni Moises kadini na pyapasolat nang Dios, gabasa kaw saan, nanang pyagalaong ni Moises?” ²⁷Yimibak yaan kang Jesus, laong, “Syosolat ni Moises, laong, ‘Pagdakoraa sang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut. Aw yang arag kamo otaw, karuguni silan maynang tyoonan lawas mo.’” ²⁸Laong ni Jesus, “Min kay agaw naan, kay lagi, matungtung sa agaw yaan na ibak mo. Yaan yang abaya pangagadi antak kaw maboi nang way kataposan.”

²⁹Magabaribad yaan na otaw kay aon manga otaw na wa yaan akaruguni wakaw yoman da magosip kang Jesus, laong, “Sini na otaw yang akarugunan ko?” ³⁰Kayan yimibak si Jesus kanaan, laong, “Aon Judio na yutugbung adto Jeriko sikun ag Jerusalem, sayda naan. Asang pangindaran, byabanganan yaan nang manga torisan. Dyuduput kamangan yang kanaan dara aw lobasi sang kanaan damit kayan byonaran yaan. Pakamatayun da yaan pagpanaw nang manga torisan. ³¹Yamabarilig yaan disang daran, yarabay yang Judio na magampoway disang templo. Pagkita naan sang otaw na bay matay, magarili yaan, lyarabay yaan. ³²Wa akadogay, yoman domatung yang Judio na gaborig sang manga magampoway. Magonawa silan, pagkita naan sang otaw, magarili yaan, arag yaan yarabay. ³³Kayan wa akadogay oman, aon yadatung na taga Samaria. Pagkita naan saan na otaw, mallaat yaan laban. ³⁴Yodorod yaan ansaan na otaw kayan byorong naan yang manga pari aw tampoki. Kayan pyasakay naan yang otaw sang kanaan koda. Yaan, yagsiki la. Pyagaagad naan yaan adto sang baray na koranganan nang domadatung. Yabay naan tabangan yaan na otaw disaan.

³⁵Pagkaallaw, yatagan nang taga Samaria nang sapi yang tagtomon saan na baray. Laong nang taga Samaria, ‘Tabangan mo yaan kay aon apanawan ko, oman ak ani magi. Yaning yaatag ko kanmo na sapi, aw kolangan pa, aw aon magasto kanaan na kanmo sapi, oori ko kanmo.’”

³⁶Kayan yagosip si Jesus sang magindoway sang balaod ni Moises, laong, “Yang dumdum mo, kay lagi, wain disang torong ka otaw yang yamarugun sang otaw na byobonaran nang torisan?” ³⁷Yimibak yaan, laong, “Yang otaw na yamallaat kanaan, yaan yang yamarugun kanaan.” Laong ni Jesus, “Ikaw, pagsiling saan, karuguni yang kariko nang otaw.”

Yakadto si Jesus kang Marta aw kang Maria

38 Unaun manaw si Jesus aw yang manga inindo, dyomatung sang barrio na pyagauyaan ni Marta. Pyapapanik silan ni Marta sang kanaan baray. 39 Yang mangod ni Marta na si Maria yodorod agkang Jesus, gaingkod disang apit nang kanaan siki, yabay maningug sang kanaan pagindo. 40 Si Marta, maat yang ginawa naan kay madaig yang olotoon naan na apakaan kanilan. Wakaw yodorod yaan kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, sayda ko yang galoto, wa ako atabangi ni Maria. Paglaonga yaan antak ak tabangan pagloto.” 41 Si Jesus, yagaindo kang Marta, laong, “Ikaw, kay Marta, yamakudugkudug kaw na kyakarisudan kaw nang laban madaig na manga imo na yabay mo imoon. 42 Toyo sambook da yang imo na madyaw imoon mo. Si Maria yang yakapili sang imo na madyaw. Dili ko papagimoon yaan sang kadaygan na imo kay di da mudungug sang kanak pagindo.”

Yang Pagindo ni Jesus bain sang Pagampo

(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

11 ¹Aon oman allaw na gaampo si Jesus adto sang kanaan Ama. Pagkatapos naan magampo, maglaong kanaan yang inindo naan, “Kay Ginoo, pagindowa kami sang pagampo. Nangaon si Juan, pyagaindo naan sang kanaan manga inindo yang pagampo.” ²Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Aw magampo kamo sang Dios, yani yang paglaongan mayo, ‘Kay Ama, gosto nami na abay kaw taodon nang kariko nang otaw labaw pa sang kariko. Gosto nami na madatung da yang allaw na ikaw yang magaari da kanami. ³Atagi kami nang kanami pagkaan allawallaw. ⁴Pasaylowa kami sang kanami manga sara, kay pyapasaylo nami yang yakasara kanami. Paawata kami sang pgsoray ni Satanas.’”

⁵Kayan yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo bain sang pagampo, laong, “Aw komadto kaw sang baray nang kailog mo nang mararum da yang gabi, magatawag kaw, laong, ‘Lagi, muguun ak garo sang torom book na paan, ⁶kay apakaan ko sang kailog ko na baya pa na yadatung, wa day kanami pagkaan.’ ⁷Na, monnono yang dumdum mo aw magbaribad kanmo yang kanmo kailog, laong, ‘Yataka ra ak magbangon, kay lagi, kay matorog da ako, tyakup da yang pilwangan. Yang manga isu yangkatorog da, daw kapokawun.’ ⁸Onnoon mo aw maynaan yang ibak naan kanmo? Maski dadaan gaibuut kamo di yaan magabangon. Toyo aw abay kaw magtawag, magapakallaat, abay mangayo, magabangon yaan. Atagan kaw nang maski nana na ayoon mo. ⁹Maynaan yang pagampo mayo sang Dios. Abay kamo pangayo sang Dios, abay kamo naan atagan. Abay kamo paganap, apakita kamayo nang Dios yang kariko nang

anapun mayo. Paggabati disang tatakup, owangan nang Dios kayan pyasurud kamo naan. ¹⁰Kay kariko nang yabay mangayo sang Dios, yatagan naan. Kariko nang yabay maganap, pyapakita naan kanilan yang yaanap nilan. Kariko nang yabay magpbabti sang tatakup, pyapasurud nang Dios. ¹¹Kamo na manga ama, aw mangayo nang kaya yang anak mo, di mo yaan atagan nang tinanap. ¹²Aw yaan yang ayoon naan yang itlog nang manok, di mo yaan atagan nang ollayipan. Ayn nang yaayo naan, yaan yang aatag mo. ¹³Sana sa kamo na yakasara, yatigam kamo matag nang mangkadyaw na pagatag sang kamayo manga anak. Aw di pa mo sa yang kamayo Ama aglangit, aw yang Balaan na Espirito yang ayoon mo kanaan, maparabay matag yaan kanmo.”

Si Jesus aw si Beelsebul
(Mateo 12:22-30; Markos 3:20-27)

¹⁴Aon oman allaw na pyaparogwa ni Jesus yang mangkaraat na gapabubu sang otaw. Paglogwa nang mangkaraat, magsorit yaan na otaw. Pagkita nilan saan, maburungburung laban yang magkadaig. ¹⁵Awgaid aon yanaglaong, “Buku nang Dios yang gabaya kang Jesus, yang pangoro nang mangkaraat na si Beelsebul yang gabaya kanaan, wakaw makapagparogwa yaan sang mangkaraat.” Si Satanas yang pyagangaranan nilan ni Beelsebul. ¹⁶Titigi nang kadayan na otaw si Jesus, laong, “Ayowa kono sang Dios yang pyapaimo naan kanmo na laban kaburungburungan antak kami matigam na yang Dios yang gabaya sang kanmo manga imo.” ¹⁷Si Jesus na yatigam sang dumdum nilan, yagalaong kanilan, “Nanga galaong kamo na si Satanas yang yamatag kanak nang gaom? Dumduma mayo, aw aon pangoro na yapagtanam sang kanaan sogwanun, di madogay amawara yang kanaan sakop. Magonawa arag yang banwa na wa magaonawa yang ginawa nang yanaguya, amawara yaan na banwa. Maski yang sang ka yangognan aw wa silan magaidarag, aw abay silan magkokomatun, managsarimburag silan, way amaibilin kanilan. ¹⁸Magonawa yang sakop ni Satanas, aw wa managidarag silan, aw parogwaun ni Satanas disang lawas nang otaw yang mangkaraat na kanaan sakop, amawara yang kang Satanas gaom na magapabaya sang otaw. ¹⁹Aw matungtung yang kamayo pyagalaong na yatagan ako ni Satanas nang gaom, sini yang yamatag sang kamayo manga inindo nang gaom sang pagparogwa sang mangkaraat? Aw maglaong kamo na kang Satanas gaom yang gaom nang kamayo manga inindo, magalaong silan na kamo magaro. ²⁰Gaparogwa ak sang mangkaraat kay yang Dios yang yagabaya kanak. Tungud saan, matigam kamo na yagari da yang Dios ani kamayo.”

²¹Gaindo si Jesus kanilan antak silan matigam na yang gaom nang Dios labaw pa sang gaom ni Satanas. Yagalaong si Jesus, “Aw yaan

yang magtonggo sang kanaan baray yang tagtomon sang baray na kusugan na aon matarum, di amaagaw yang kanaan pyanmowan. ²² Aw lasangun yaan nang labaw pa kanaan kusugan, kayan dyaug yaan, pangagawun yang kanaan manga matarum na kyakanarigan naan. Kayan pyagbatabata yang kariko nang kanaan kaukdanan.”

²³ Laong ni Jesus, “Yaning pagsopak ko kang Satanas, yang dili kanak matabang sang pagsopak ko kanaan, yaan yang yosopak kanak. Aw yang dili matabang sang pagkabig sang manga otaw, yaan yang yapagsoway kanilan.”

Yang Pagbarik nang Mangkaraat
(Mateo 12:43-45)

²⁴ Yabay magindo kanilan si Jesus, laong, “Aw lyomogwa da yang mangkaraat sang otaw, yamagi yaan sang manga banwa na way maggiti, gaanap sang pagauyaan naan. Aw way kitaun naan na pagauyaan, magalaong yaan, ‘Oman ak mori sang pyagauyaan ko nangaon.’ ²⁵ Pagori naan, kitaun naan na yaan wa day maguya, madyaw da. Maynang baray na kikidowan warisan aw panipuda yang manga kaukdanan. ²⁶ Kayan kyadtowan naan na mangkaraat yang pitong ka mangkaraat na labaw pa kanaan kaparaat. Kariko nilan yakadto saan na otaw kayan lyomasak silan, yaguya da saan na otaw. Madi pa nangaon yaan nang baya isa yang yarasak. Adoon laban da gimaatan yaan na otaw kay waro pa yang lyomasak na mangkaraat.”

Yang Tinuud na Pyanalanganin nang Dios

²⁷ Kapaglaong ni Jesus saan, maglaong kang Jesus yang bobay disang yanagkatipon, laong, “Pyanalanganin nang Dios yang bobay na yanganak kanmo, yaan na syososowan mo.” ²⁸ Yimibak si Jesus, laong, “Sana yang yaningug sang sorit nang Dios kayan yangagad yaan yang pyanalanganin nang Dios.”

Gosto Nilan na Mikita sang Kaburungburungan na Manga Imo
(Mateo 12:38-42)

²⁹ Yanagkorong kang Jesus yang madaig na otaw, yabay magindo si Jesus, laong, “Maat nang Dios yang batasan nang manga otaw disining donya adoon, kay nanga? Gosto nilan mikita sang kaburungburungan na imo na toosanan sikun diglangit antak kono silan matigam na yang Dios yang gapakani kanak disining donya. Yaan gaid yang apakita nang Dios kamayo yang toosanan na maynang imo nang Dios kadini kang Jonas. ³⁰ Kadini tyatabangan nang Dios si Jonas na lyaramon nang dagdagu na isda. Yang pagtabang naan kang Jonas yaan yang pagpaketigam sang manga otaw dig Ninibe na matungtung na yang Dios yang gasogo kanaan. Maynaan oman

yang pagpaketigam nang Dios kamayo na yang Dios yang gasogo kanak.”

³¹Yabay magindo si Jesus, laong, “Kadini aon ari na bobay na maski maawat yang kanaan banwa agbarabagan, yakadto yaan sang banwa ni Solomon na ari kay antak yaan dumungug sang madyaw na pagindo ni Solomon. Nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw magalaong yaan na bobay kamayo na toman agaw kamo silotan nang Dios kay ako na labaw pa kang Solomon, wa mayo paningga yang kanak pagindo. ³²Aw yang manga maguya kadini dig Ninibe arag silan magalaong kamayo na toman agaw kamo silotan nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw. Kay silan, nang pagdungug nilan sang pagpaketigam kanilan ni Jonas, yayawan nilan parabay yang kanilan manga imo na maat nang Dios. Awgaid kamo, sari labaw pa ako kang Jonas, wa mayo paningga yang kanak pagindo.”

Yang Yamallag sang Ginawa Mayo

(Mateo 5:15; 6:22-23)

³³Yabay magindo si Jesus, laong, “Yang ilawan na syusugaan, di alasak sang kaban, di atabonan, toyo otongtong agtaas antak kariko nang musurud sang baray mikita. ³⁴Yang kamayo mata na yatanaw sang manga imo asining donya maynang ilawan na yamallag sang ginawa mayo. Aw matanaw kamo abay sang madyaw kayan yagdumdum saan maynang maparawang yang ginawa mayo. ³⁵Ayaw magdumdum sang maat daw mangitngit yang ginawa mayo. ³⁶Aw maparawang da yang kanmo ginawa na way kangitngit, min kamo nang yallagan nang dagdag na ilawan kay gadumdum kamo sang madyaw.”

Pyagaindo ni Jesus yang Manga Pariseo aw yang Manga

Magindoway sang Balaod

(Mateo 23:1-36; Markos 12:38-40)

³⁷Pagkatapos ni Jesus magindo, pyagaagad si Jesus nang Pariseo adto sang kanaan baray, dato naan pakaana. Pagkadatung nilan sang baray, maparabay magingkod si Jesus disang lamesa. ³⁸Yamaburungburung yang Pariseo daw nanga si Jesus wa mangonaw maynang kanilan kapangonaw kay yang manga Pariseo aon kanilan batasan na aw makaan da gakido mangonaw antak madyaw kono silan nang Dios. ³⁹Kayan yagindo si Jesus, laong, “Aon pagaindo ko kamayo na manga Pariseo. Yogasan mayo dini babaw yang tabo aw pinggan toyo maripa yang lasak naan. Kamo, agbabaw, madyaw kamo toyo yang ginawa mayo laban maat, manga mangkaropig kamo. ⁴⁰Way ungud mayo. Dumduma sa. Pagimo nang Dios sang lawas nang otaw, yiimo arag yang ginawa. Maski agsurud nang lawas mo yang kanmo ginawa, kikita nang Dios. ⁴¹Aw magatag kamo sang yamangkauskud madyaw kamo nang Dios, maynang marinis da kamo, agbabaw aw digsurud, arag da kyaogasan.

42 “Kallaat da agaw mayo na manga Pariseo na agbabaw gaid yang pagtoo mayo sang Dios, isilotan kamo nang Dios nang way kataposan. Yamatag kamo sang Dios nang kanaan kabain na kaporo nang kamayo abot na manga anag toyo wa kamo mangagad sang pagindo nang Dios na yagalaong, ‘Ayaw maglimborg sang arag otaw, karuguni silan aw pagdakoraa sang ginawa mayo yang Dios.’ Madyaw yang magaata tag kamo sang Dios toyo yaan yang laban madyaw naan yang amarugun kamo sang arag kamo otaw aw pagdakoraa sang ginawa mayo yang Dios.

43 “Kallaat da agaw mayo na manga Pariseo, kay kamo asang pagtitiponan gosto mayo na kamo yang papagingkodon sang ingkodanan nang otaw na pyagataod. Laban madyaw mayo yang ataodon kamo nang otaw disang pagkadaigan. 44 Kallaat mayo, ungud nang manga otaw madyaw na yapagtukud kamayo, wain sa kading maat kay tyaponan da silan nang kaparaat mayo.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang manga Pariseo.

45 Disang yanagkadaig aon magindoway sang balaod ni Moises na yagalaong kang Jesus, “Yang pyagalaong mo sang manga Pariseo, kay magindoway, arag pyakainaan da mo kami.” 46 Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Matungtung, kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod ni Moises, arag kamo isilotan nang Dios nang way kataposan. Pyapapangagad mayo yang otaw sang manga pagindo mayo na marisud tomanun, toyo wa mayo atabangi antak kaagdan nilan yang pagindo mayo. 47 Kallaat mayo, kamo yang yagaimo sang mangkadyaw na tarigpono na bato na byubutang sang lubung nang manga propeta nang Dios na yamangkamatay kadini. Yaan kono yang pagtaod mayo kanilan, toyo yang tyataod mayo, pyapatay nang kamayo kamonaan. 48 Magonawa kamo aw yang kamayo kamonaan, silan yang yagapatay sang manga propeta nang Dios, kamo yang yagimo da sang pyangbutang sang kanilan manga lubung. Yaan na imo mayo yagapakatigam kamo na madyaw mayo yang pagpatay nang kamayo kamonaan sang manga propeta. 49 Wakaw isilotan kamo nang Dios. Yaan yang pyagalaong nang Dios kadini, laong, ‘Osogoon ko agkanilan yang manga propeta aw manga apostol na magabatok kanilan nang kanak sorit. Toyo yaan na manga syogo ko, aon apatayun, aon arasayun.’ 50 Kay min da naan yang kamayo imo, wakaw digkamayo kapagguna yang silot nang Dios sang pagpatay sang kariko nang manga propeta na pyapatay anay da maimo yaning donya, 51 pagpono kango Abel na pyapatay nang kanaan magorang arigkan kango Sakarias na pyapatay nilan disang pagurangan nang sonoganan aw balaan na ampowanhan. Kariko nang pyapatay na manga propeta, kamo yang isilotan nang Dios sang pagpatay kanilan.

52 “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod, isilotan kamo nang Dios. Yang kamayo pagindo maynang urang sang otaw na

antak di kimita sang matungtung na paagi nang Dios. Kamo, wa kamo aagi sang daran asang Dios, aw yang otaw na amagi garo, yuurangan mayo.”

⁵³⁻⁵⁴ Pagpanaw ni Jesus disaan, gimiyod kanaan yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises. Laban da maat nang ginawa nilan si Jesus wakaw yabay silan magosip kanaan nang madaig na manga pagosip kay gosto nilan na imibak si Jesus nang maat antak aon akapagsaway nilan kanaan.

**Pyagalaong ni Jesus Kanilan yang Yagaid Magindo na
Wa Magatoman sang Pagindo
(Mateo 10:26-27)**

12 ¹Madaig yang manga otaw na yandorod kang Jesus, manga pilang mararan ngaon, maynang tigasaw yang kadaig. Yagaantibantib yang otaw. Yang tigmad nang pagindo ni Jesus, yagalaong yaan sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw kamo magsiling nang batasan nang manga Pariseo kay silan yagaid magobad sang manga pagindo nang Dios, wa nilan imowa. ²Kariko nang manga imo nang otaw na wa akatigami nang kadaygan, mallaw arag da akatigaman. ³Yang pyagabarawan mayo disang mangitngit, mallaw udunggun da disang kaparawangan. Maski magakayaas kamo na kamo ra digsurud nang sobay na kikidowan takupun, mallaw kariko mudungug da.”

**Yang Dios yang Akalluk
(Mateo 10:28-31)**

⁴Yoman maglaong si Jesus, “Kay manga karugnanan ko, pagalaong ko kamayo, ayaw kamo magkalluk nang magapatay kamayo. Aw matay da yang lawas mayo, tapos da man yang pagimo nilan kamayo. ⁵Pagalaong ko kamayo yang akalluk mayo. Kalluk kamo sang Dios kay aw pabogtoon naan yang ginawa mayo, aon kanaan gaom sang pagontog kamayo adto sang atoron asang impirno. Yaan yang kalluki mayo yang Dios.

⁶“Dumduma yang mayantuk na langgam na limang book, dowang ka daku yang bayad. Maski laban barato, wa silan akaringawi nang Dios. ⁷Aw di pa mo sa kamo na manga otaw. Sana yang manga logay mo, kyakatigaman nang Dios yang kadaig. Wakaw ayaw da kamo magkalluk. Maski pila yang kadaig nang langgam, yarabaw yang karugun kamayo nang Dios sang karugun naan sang manga langgam.”

**Yang Otaw na Di Magalaong aw yang Otaw na Magalaong na Si Jesu
Kristo yang Kanaan Ginoo
(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)**

⁸“Oman ak magaindo kamayo. Yang otaw na magalaong sang kadaygan, ‘Si Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ abatokon ko oman sang manga tagalangit

na sogwanun nang Dios na yaan na otaw kanak. ⁹Toyo yang magatago na magalaong, ‘Buku ni Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ pagalaong ko oman sang manga tagalangit, ‘Yaan na otaw buku nang kanak.’ ¹⁰Yang gasodi kanak na gasusul sang pagpakaraat naan kanak, apasayloon yaan nang Dios saan na sara. Toyo yang gapakaraat sang Balaan na Espirito, dili apasayloon nang Dios saan na sara, dili akaringawan.”

¹¹Yabay si Jesus magindo sang kanaan manga inindo, laong, “Aw daraun kamo nilan asang okmanan nang manga pangoro nang Judio aw yang okmanan nang manga magookom na osipin kamo daw nanang tinoowan mayo, di da kamo magkaundug daw nanang iibak mayo ¹²kay pagosip kamayo, aparabay pakatigam kamayo nang Balaan na Espirito yang iibak mayo.”

Yang Sambingay bain sang Sangu na Dato

¹³Aon otaw disang yanagkadaig na yanagkoro kang Jesus na yagalaong, “Kay magindoway, paglaonga yang kanak magorang antak ak bainan nang tyarikdan nang ama nami.” ¹⁴Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Lagi, buku kay naan yang kanak gawbuk yang magaosay kamayo aw yang magabain sang tyarikdan nang kamayo ama.” ¹⁵Kayan yagindo si Jesus sang yanagkoro, laong, “Managkido kamo daw kamo masigi nang manga pyanmowan. Kay maski madaig yang pyanmowan mo, way kabos, di yaan makatabang kanmo na antak kaw kaaronan nang matungtung na pagkaboi na pagatag nang Dios.” ¹⁶Kayan yagpananglitan si Jesus kanilan, laong, “Aon otaw na mayaman, yang kanaan manga pawa, yamangkatibog. ¹⁷Yani yang kanaan dumdum, laong, ‘Onnoon da ko yaning gyani ko na wa day akabutangan? Di da amani sining kanak manga pool.’ ¹⁸Kayan yagdumdum yaan, laong, ‘Yaan yang madyaw saan. Alanasun ko yang kanak manga pool, magaimo ako sang dagdagu. Aw maimo yang dagdagu na pool disaan ko butangan yang gyani ko. Aw kariko nang pyanmowan ko, disaan ko butangan. ¹⁹Aw matapos da ko butang, makaboi ako nang madogay ningning madaig na kanak dyayaw. Maski pilang ka toig, di pa ko amabos. Adoon, magauiyaya da ako, di da ak magagawbuk, abay gaid ak komaan aw inum, amaumauma da gaid ako.’ ²⁰Kayan yaglaong kanaan yang Dios, ‘Kasanguwan mo, mallaw nang gabi mobogto yang kanmo ginawa. Aw mogto yang ginawa mo, buku da mo yang magapanmo sang dyayaw mo.’” ²¹Kayan yagindo si si Jesus sang yanagkoro, laong, “Yang otaw na yabay magdayaw sang manga pyanmowan antak madyaw yang kanaan kabutang yaan yang laban yamaukud kay way iimo naan na madyaw nang Dios. Magonawa yang akataposan naan na otaw aw yaan na mayaman.”

Kanarig Kamo sang Dios (Mateo 6:25-34)

²²Kayan yagindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Wakaw pagalaong ko kamayo, ayaw da kamo magkaundug sang makaboi

kamayo. Ayaw da kamo magkaundug nang pandadagomon mayo. ²³Sana sa yang lawas mayo aw yang kinaboi mayo, yaatag nang Dios, aw di pa mo sa yang akaanun mayo aw yang pandagomon mayo. ²⁴Dumduma sa mayo yang manga owak. Wa magapawa, wa magagani, way kanilan pool. Yamaboi kay yabay nang Dios pakaanun. Kamo, yang karugun nang Dios kamayo, labaw pa sang karugun naan sang manga langgam wakaw ayaw da kamo magkaundug. ²⁵Kay di akasogpatan yang kamayo omol tungud sang kaundug mayo na osogpatan garo yaan mayo. ²⁶Kay di kamo makaimo saan maski tagbi, kayan nanga kamo yamaundug? ²⁷Dumduma mayo yang manga bolak, yotorin, wa magagawbuk aw wa magaimo sang manga batuk nilan na mangkadyaw. Si Solomon na ari, sang kanaan kadato na manga mangkadyaw yang dagom, wa makagaon yang kanaan dagom sang kadyaw nang manga bolak. ²⁸Sana yang sagbut na pyagalabon aw sonoga, yatagan nang Dios nang mangkadyaw na batuk, aw di pa mo sa kamo, atagan man kamo nang pandadagomon mayo. Tagbi agaw yang kamayo pagkanarig sang Dios. ²⁹Ayaw da kamo magkaundug daw diin kamo kamang sang yakaukud kamayo. ³⁰Yang wa akanarig sang Dios disining banwa, silan yang yabay magkaundug daw diin silan kamang sang yakaukud kanilan. Toyo kamo, yaan yang dumduma mayo yang aon kamayo Ama diglangit na yatigam sang yakaukud kamayo. ³¹Kamo, yaan yang pamakoti mayo imowa yang pagbuut kamayo nang Dios na makagagaom sang kariko kayan aatag nang Dios kamayo yang kariko nang yakaukud kamayo.”

Yang Pagatag nang Dios Kamayo Aglangit
(Mateo 6:19-21)

³²“Kamo na kanak manga inindo, maski tagbi da kamo, ayaw kamo magkalluk. Kay madyaw nang kamayo Ama diglangit na arag kamo amaimo pangoro disang kanaan pagsakop. ³³Barigyaan mayo yang kamayo manga butang, yang bayad saan, pangatagi yang yamaukud. Aw imoon mo yaan, amaimo aglangit yang lasakanan mo nang mangkadyaw na pagatag kanmo nang Dios. Di amakayam yaan na lasakanan, di akawaraan nang lasak. Way makatakaw saan, way tanga na makaan sang lasak. ³⁴Wakaw yaan yang dumduma yang pagatag kanmo nang Dios aglangit, kay maski wain yang lasakanan mo aadto ra yang dumdum mo.”

Yang manga Sogwanun na Yabay Magandam
sang Pagori nang Kanilan Magsosogo

³⁵⁻³⁶Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Madyaw yang magaandam kamo maynang manga sogwanun na gatagad sang pagori nang kanilan magsosogo na sikun sang kasal. Yabay silan magtagad na

wa akatorog, syugaan da yang kanilan manga ilawan. Aw batiin da yang magsosogo, aparabayun nang sogwanun owangun yang tatakup kay antak yaan sumurud. ³⁷⁻³⁸ Aw domatung yaan, maski mararum da yang gabi, maski pakallawun da, yaan na sogwanun na adatungan naan na wa akatorog, yabay magtagad, yaan yang magauma kay magapaingkod kanaan disang lamesa yang magsosogo kanaan, magapakaan kanaan. Yang maynaan na sogwanun madyaw nang kanaan magsosogo.” ³⁹ Yabay magindo kanilan si Jesus, laong, “Dumduma yang tagtomon sang baray. Aw matigam yaan daw kano yang matakaw datung, adadyawun takupun, di yaan matorog naan na gabi antak di makarasak yang matakaw sang kanaan baray. ⁴⁰ Kamo, panagpataan kamo, kay makani ak oman nang allaw na wa mayo akatigami na adatung ko.”

**Yang Sogwanun na Ungudan na Yabay Maggawbuk aw yang Sogwanun
na Wa Da Magagawbuk**
(Mateo 24:45-51)

⁴¹ Kayan yagosip kang Jesus si Simon Pedro, laong, “Kay Gino, arag sini yang pyagaindo mo naan na pagindo, daw kami gaid na manga inindo mo, daw kariko ning ning otaw?” ⁴² Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Yang pyagaindo ko yang sogwanun na ungudan na matinomanun sang sogo nang kanaan pangoro. Yaan yang ipiliin nang pangoro na magadomara sang kanaan manga inagad na sogwanun, yaan yang yagabuut sang kanilan pagkaan. ⁴³ Yaan na sogwanun na yabay magdomara nang madyaw, aw domatung yang kanaan pangoro na matanaw sang kanaan agi, laban yaan magauma kay madyaw nang pangoro naan yang kanaan gawbuk. ⁴⁴ Apapagdomaraun yaan nang kanaan pangoro sang kariko nang pyanmowan naan. ⁴⁵ Awgaid aw maglaong yaan na sogwanun surud nang dumdum naan, laong, ‘Bading kadogay nang kanak pangoro mori, aon koraw kyakaribadan.’ Kayan yamonal yaan sang arag silan sogwanun, bobay aw usug. Kayan wa da yaan magagawbuk, yagaid komaan, yabay minum, gaobogobog. ⁴⁶ Kayan aw makatokaw mori yang pangoro na wa akatigami naang sogwanun, laban isilotan yaan nang kanaan pangoro kayan dyogpo sang pyallasay na wa mangagad sang manga pagindo nang kanilan pangoro.”

⁴⁷ Yabay magindo si Jesus kanilan, laong, “Yang sogwanun na yatigam da sang manga sogo nang kanaan pangoro, toyo wa naan imowa yaan na manga sogo alabutun yaan nang masakit na paglabut. ⁴⁸ Yang sogwanun na wa abay akatigam sang manga sogo nang kanaan pangoro, na magaimo sang maat na akaponowan nang paglabut kanaan, arag yaan alabutun toyo di abay apakuduran. Yang yatagan nang madaig, yaan yang kyakaimanan na magaatag oman nang madaig. Yang otaw na laban kyakanarigan, yaan yang kyakaimanan na magaimo abay sang madyaw.”

**Yang Pagdatung ni Jesus yang Yakapagsoway sang
Dum dum nang Otaw
(Mateo 10:34-36)**

49 “Yang kyakaniyan ko sining donya, maynang ako yang magasuga sang atoron na pagaokom sang manga otaw. Madyaw ko aw mallug kasgaan. 50 Aon akainangan ko na paglasay kanak, akarisudan ako matag amapagguna. 51 Ungud koraw mayo na yadatung ak disining donya na apapagonawaun yang manga otaw. Buku nang maynaan, yang kanak pagdatung ansining banwa, yang yakapagsoway sang dum dum nang otaw, wa da silan managonawa. 52 Kay pagpono adoon, yang sang ka yangognan na limang ka otaw, aon toro na motoo kanak, aon dowa na mosoway. 53 Aon manga taganak na motoo kanak, yang kanilan manga anak, mosoway. Aon manga isu na motoo kanak, toyo yang kanilan manga taganak, mosoway. Aon manga ogangan na taganak na motoo kanak, yang ogangan nilan na anak, mosoway. Aon manga ogangan na anak na motoo, toyo yang kanilan ogangan na taganak mosoway.”

**Kikilara Mayo yang Timpo nang Oran aw yang Timpo nang Oraw
(Mateo 16:2-3)**

54-55 Yagalaong si Jesus sang yanagkadaig, “Aw kimita kamo sang daklum, magalaong kamo, ‘Omoran, katagaan gadaklum.’ Aw gasamut, kikilara mayo na omoraw. 56 Kyakatigaman mayo yang daklum aw yang samut, nanga wa kamo akatigam sining kyakaniyan ko sang donya?”

**Pamakoti na Amaosay Kamo, Ikaw aw yang Kanmo Kontara
(Mateo 5:25-26)**

57 “Nanga kamo wa mangagad sang matungtung na paagi?” 58 Aon pa oman pyagaindo ni Jesus na antak matigam silan na madyaw manginosol silan nang wa pa silan okomi nang Dios. Laong naan, “Aw aon magsombong kanmo asadtong magookom, pamakoti na amaosay kamo nang wa pa adatung sang magookom. Kay aw daraun da adto sang magookom, pagdatung mo, padakup kaw nang magookom sang polis kayan lyasak kaw sang pirisowan. 59 Kayan aw makarasak da kaw sang pirisowan, madogay da kaw makalogwa. Aw mabos da mo kabayadan yang apabayad kanmo nang magookom, baya da makalogwa da kaw sang pirisowan.” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan.

Ayawi Mayo yang Kamayo Sara Antak di Kamo Silotan

13 ¹ Aon manga otaw na gabatok kang Jesus sang yiimo ni Pilato na gobernador. Pyapapatay kono ni Pilato yang manga Judio na taga Galilea kaba gapatay silan sang karnero na pyagalingat sang sara

nilan. ²Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang ungod mayo, yamatay yaan na manga taga Galilea nang marisud na pagkamatay kay laong mayo yaan yang silot kanilan nang Dios kay dakora pa yang sara nilan sang arag silan taga Galilea. ³Buku nang maynaan yang silot sang aon sara. Kariko nang otaw arag isilotan aw di silan magasusul sang sara nilan. Kamo, aw di kamo magayaw sang kamayo manga sara, arag maat yang akainangan mayo. ⁴Yang sampoaw warong ka otaw nangaon dig Saloe na yamangkamatay nang pagkatowad nang baray na makagwas, ungod mayo kadi pyamatay silan nang Dios kay dakora pa yang kanilan sara sang sara nang kadayan na maguya dig Jerusalem? ⁵Buku nang maynaan. Pyagalaong ko kamayo aw di mayo ayawan yang kamayo sara, arag maat yang akainangan mayo.”

Yang Sambingay bain sang Kaoy na Igera na Wa Obonga

⁶Kayan yagindo kanilan si Jesus, laong, “Aon igera na tanum nang otaw. Kyakadtowan nang tagtomon kay boran na tibobonga nang igera. Pagdatung naan, kikita naan na wa obonga yaan na kaoy. ⁷Yagalaong yang tagtomon sang magsosobong sang manga kaoy, laong, ‘Tanaw sa sining kaoy. Toro pang ka toig ko magkaniin, mangamang ak sang bonga, wa man obonga. Ipiilaun da kay way asoy na kaoy.’ ⁸Yimibak kanaan yang magsosobong, ‘Ayaw pa naa pagpilaa, kay pangoro, atagadan pa oman yang bobonga nilan. Adadyawun pa ko sobongan. ⁹Aw monga, madyaw, aw di da monga, baya da ipilaun da.’” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan na sambingay antak matigam silan na aw di nilan ayawan yang kanilan sara, isilotan silan nang Dios.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Lokot na Boyag nang Allaw na Pagpapatana

¹⁰Aon oman allaw na pagpapatana nang manga Judio na yagaindo si Jesus disang pagtitiponan nang manga Judio. ¹¹Kikita naan yang boyag na pyapakasakit nang mangkaraat nang sampoaw warong ka toig. Yarokot da yaan nang sakit, wa da akatorid magindug. ¹²Pagkita ni Jesus saan na boyag, maglaong yaan, “Kay boyag, pyakadyaw da kaw, wa da kaw apakasakita.” ¹³Kayan dyamdam yaan ni Jesus. Yaparabay yaan matorid, wa da akarokot. Yamapanumduum yaan sang Dios. ¹⁴Yang pangoro nang simisimbaay disang pagtitiponan nang Judio, yamadaman na yapagkadyaw si Jesus sang yamasakit nang allaw na pagpapatana. Wakaw yagaindo yang pangoro sang manga otaw, laong, “Yang unum na allaw pagagawbuk ta. Madyaw magapaborong kamo surud nang unum na allaw, dili magapaborong nang allaw na pagpapatana.” ¹⁵Si Jesus yang yimibak sang pangoro, laong, “Kamo na yagaway magindo, maynang madyaw yang sorit mayo toyo maat yang ginawa mayo. Bukung

kariko mayo gaobad sang kamayo baka aw kabayo na otonggayan mayo ag tobig, maski allaw na pagpapatana, gapainum kamo sang manga ayup mayo. ¹⁶Dumduma yaning bobay na sompaw ni Abraham. Pyapakasakit yaan ni Satanas surud nang sampooro aw warong ka toig, madyaw man yang pyapagkadyaw ko, maski allaw na pagpapatana.” Maynaan yang pyagaindo ni Jesus sang pangoro. ¹⁷Yang manga otaw na yosopak kang Jesus, yamarig, wa da iibak kay madyaw yang pagindo ni Jesus. Awgaid yang kadaygan na manga otaw yagauma nang manga madyaw na imo ni Jesus.

Yang Sambingay bain sang Mamayantuk na Bini
(Mateo 13:31-32; Markos 4:30-32)

¹⁸Kayan yoman magindo kanilan si Jesus, laong, “Maynini yang kasakopan nang Dios. ¹⁹Maynang mamayantuk na bini na tyatanum nang otaw asang kanaan pawa. Yigit yaan na bini, yotorin maynang pagtorin nang kaoy kayan pyagpogadan nang manga langgam yang manga batang.”

Yang Sambingay bain sang Patobo sang Paan
(Mateo 13:33)

²⁰⁻²¹Yoman magindo si Jesus, laong, “Yang kasakopan nang Dios maynang patobo na dyadari nang bobay sang arina kayan tyomobo yang tibook myasa na imoon paan.”

Yang Mapiyut na Pilwangan
(Mateo 7:13-14,21-23)

²²Durug yangindaran si Jesus na misingadto Jerusalem, yabay magindo disang manga barrio na yaagi naan. ²³Aon yagaosip kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, yang manga otaw na amasakop nang Dios, tagbi da daw madaig?” ²⁴Yimibak si Jesus, laong, “Pamakot kamo agi sang mapiyut na pilwangan na daran addo sang Dios. Madaig yang amagi garo toyo di makaagi.

²⁵“Aw tyakup da nang Dios yang pilwangan, maski yabay kamo magtawag na yagalaong, ‘Owangi kami, kay Ginoo,’ di kamo owangan. Imibak ako, laong, ‘Wara ak ikilara daw sini kamo.’ ²⁶Magalaong kamo, ‘Gasaro kita nangaon komaan, arag gaindo kaw nangaon disang kanami barrio.’ ²⁷Awgaid magalaong ako kamayo, ‘Wak ikilara kamayo daw wain kamo. Panaw da, kamo yang yabay magimo nang maat.’” ²⁸Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw magari da yang Dios disining donya, aw kitaun mayo si Abraham aw si Isaak aw si Jakob aw yang manga propeta nang Dios kadini na iyan disang sakop nang Dios, laban kamo managdaraw na aggowa kamo na di kamo makasurud. Mapagoyagut

kamo sang onto mayo nang pagkaundug mayo na laban kamo arasyun.
 29 Arag pagasakopon nang Dios yang manga otaw sikun sang karowagan
 nang donya, maski buku silan nang Judio. 30 Aon manga otaw na
 yakaungud adoon na silan yang amaona makasurud sang pagsakop nang
 Dios wain buku, silan yang makapagkaori. Yaan yang amaona makasurud
 yang pyaganggaranan nang otaw adoon nang gakaori.”

Yang Kallaat ni Jesus sang Taga Jerusalem
(Mateo 23:37-39)

31 Kayan dyomatung disaan yang manga Pariseo kayan yanaglaong
 kang Jesus, “Ayaw da maguya nang madogay dini, kay magindoway,
 kay gosto ni Herodes apapatay kaw.” 32 Yimibak kanilan si Jesus,
 laong, “Singadto kamo kang Herodes, yaan na matigam maggaway, aw
 paglaonga mayo na kaba yangindaran si Jesus adoon aw kisurum na
 misingadto Jerusalem yabay yaan magparogwa sang mangkaraat sang
 lawas nang manga otaw, yabay mamorong sang yamasakit, torong allaw
 adoon otomanun naan yang kanaan gawbuk. Maynaan yang pagalaong
 mayo kang Herodes,” laong ni Jesus. 33 Kayan yaglaong si Jesus kanilan,
 “Disini na banwa di kanak makapagpatay si Herodes kay yang Jerusalem
 yang kyakamatayan nang manga propeta nang Dios.”

34 Kyakaundan ni Jesus yang manga taga Jerusalem, yagalaong yaan,
 “Kallaat nilan na manga taga Jerusalem, gapatay silan sang manga
 propeta nang Dios, aw yang kadayan na manga sogwanun nang Dios na
 syosogo naan kanilan, pyanagdonag nilan nang bato. Laban gosto ko na
 atagapan silan maynang osoyan na yoroob sang kanaan osoy, sisiyuban
 nang panid naan, toyo silan wa mapatagap kanak. 35 Wakaw ayawan da
 nang Dios yang kanilan banwa, di da silan naan atabangan. Pagalaong ko
 kamayo adoon na di silan oman kanak mikita kinaba dili silan maglaong,
 ‘Panalanginan nang Dios yang makani na syosogo naan.’ ”

Pyapagkadyaw ni Jesus nang Allaw na Pagpapatana yang Masakitin

14 ¹Aon oman allaw na pagpapatana, pyapakaan si Jesus nang
 Pariseo na pangoro nang manga Judio. Yang manga otaw disaan
 yatanaw kang Jesus daw nanang inangun naan. ²Aon otaw na yamasakit
 na yodorod kang Jesus, yulubag yang kanaan lawas. ³Pagkita saan
 na otaw ni Jesus, yoosip naan yang manga Pariseo aw yang manga
 magindoway sang balaod nang Judio, laong, “Nanang dumdum mayo,
 mosopak kita sang kanatu balaod daw dili aw magaborong kita sang
 yamasakit nang allaw na pagpapatana?” ⁴Wa silan iibak. Kayan pyoti
 ni Jesus yang yamasakit, pyapagkadyaw naan. Laong ni Jesus kanaan,
 “Ori da, kay lagi, agkamayo.” ⁵Pagkariyos naan na otaw, yagalaong si
 Jesus sang manga otaw, “Aw aon maorog sang bito na anak mayo, aw

buku, baka, maski allaw na pagpapatana, bukung aparabayun mayo kamangun?”⁶ Nana sa yang ibak nilan? Way yakaibak kang Jesus.

Madyaw yang Di Magaparabaw

⁷Aon yang pyapatambong na yaparabay magingkod sang ingkodanan nang manga pangoro. ⁸Pagkita saan ni Jesus, maglaong yaan, “Aw patambongan kamo sang pista sang kasal, ayaw kamo magparabay magingkod sang ingkodanan nang manga pangoro. Kay wa kamo akatigam daw aon kadaygan na pyapatambong na yarabaw kamayo. ⁹Aw domatung yang yarabaw kamayo, magalaong kamayo yang tagtomon sang pagkaan, ‘Buku mayo yang magaingkod disaan, yaning manga pangoro yang magaingkod disaan.’ Wakaw amarig kamo nang pyagalaong naan, makadto kamo darum na disaan kamo kaan. ¹⁰Awgaid yani yang madyaw imoon aw patambongan kamo sang pista. Parabay pagingkod digdarum kayan yang tagtomon yang magapaingkod kanmo. Magalaong yaan kanmo, ‘Panik da, kay lagi. Disini kaw magingkod.’ Wakaw mikita yang kadaygan na ikaw, tyataod.” ¹¹Laong ni Jesus, “Yang otaw na mamakot antak yaan yang lomabaw, apakulludun yaan nang Dios. Yang otaw na wa magaparabaw, yaan yang aparabawun nang Dios.”

¹²Kayan yagindo si Jesus sang tagtomon sang pagkaan, laong, “Aw magpakaan kaw, ayaw magpatambong sang kanmo manga amigo aw manga arayon aw manga simbaray na mayaman antak makabarus kanmo sang pagpakaan. ¹³Yani yang madyaw, aw magpista kaw, patambonga yang yamangkaukud aw yang wa da makapaggawbuk na manga pongkoon aw manga pilay aw manga bota. ¹⁴Panalanganin kamo nang Dios kay silan di makabarus magpakaan kanmo. Abarusan kaw mallaw nang Dios aw magboi da oman yang manga otaw na yamangkamatay na madyaw nang Dios.”

Yang Sambingay bain sang Dakora na Pista (Mateo 22:1-10)

¹⁵Pagdungug saan na sorit, maglaong yang yapagsaro kanaan komaan, “Laban madyaw yang kabutang nang makaan disang kananan nang Dios aw magari da yaan.” ¹⁶Yagaindo kanaan si Jesus, laong, “Aon otaw na gaimo sang dagdagu na pista. Madaig yang pyapatambong. ¹⁷Yabos da maroto yang pagkaan, pyapakadtowan nang tagtomon yang pyapatambong, laong, ‘Singadi la kamo, loto da yang pagkaan.’ ¹⁸Awgaid wa silan ubunanga na makadto. Kariko arag gabaribad sang sogwanun. Yagalaong yang isa, ‘Baya pak na gabili sang pawa, magararad ako. Pasayloon ako na di ak makakadto sang pista.’ ¹⁹Aon isa oman na gabaribad, laong, ‘Pasayloon ako na di ak makakadto sang pista kay gabili ak sang samporong book na baka. Atanawun ko adoon daw madyaw silan.’ ²⁰Aon oman isa na gabaribad, laong, ‘Di ak makakadto sang pista, baya pa

ak na gakasar.’²¹ Kayan yomori yang sogwanun nang tagtomon sang pagkaan. Byabatok naan yang pyagalaong nang pyapatambong. Yamadaman yang tagtomon sang pagkaan, yagalaong yaan sang kanaan sogwanun, ‘Pakaanug singadto sang manga daran nang barrio aw pagagadan adi yang yamangkaukud aw yang manga pongkoon aw yang manga bota aw yang manga pilay. Silan yang makakaan da sang kanak pista.’²² Kayan yangagad yang sogwanun sang sogo kanaan. Pagori naan, yagalaong yaan sang kanaan magsosogo, ‘Dyomatung da yang manga otaw, kay pangoro, na pyapakamang mo kanak, toyo aon pay ingkodanan na way gaingkod.’²³ Kayan yaglaong yang tagtomon sang pagkaan, ‘Singadto sang manga daran na gawas nang barrio aw yang yakaringkit na manga banwa, abaya kaoni. Lugusa yang otaw pakaniya antak makmo yaning baray ko.²⁴ Yang mona na pyapatambong ko na di matambong, ampan isa way makakaan sang kanak pagkaan.’” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan.

Yang Imoon nang Otaw Antak Maimo Inindo ni Jesus

(Mateo 10:37-38)

²⁵ Yaan na manga allaw, madaig yang yabay magad ni Jesus. Yamatobang si Jesus kanilan kayan yaglaong, ²⁶ “Aw gosto nang otaw ako yang pangagdan naan, awgaid buku ak nang dakora sang ginawa naan, yang dakora sang ginawa naan yang kanaan ama aw ina aw asawa aw manga anak aw manga lomon naan, dili yaan na otaw amaimo kanak inindo. Aw yaan yang dakora naan yang kanaan kinaboi dili yaan amaimo kanak inindo. ²⁷ Yang otaw na yamalluk mangagad sang kanak pagindo kay daw patayun, yaan na otaw dili amaimo kanak inindo. ²⁸ Yang amagad kanak, madyaw aw onaun naan dumdumun yang karisud pono sang pagpangagad kanak. Maynang pagdumdum nang magaimo sang baray, udumdumun yang pagagasto magnari katapos yaan na baray. ²⁹ Kay buku nang madyaw yang magaid magindug yang arigi na di amatapos yang baray. Kariko nang mikita sang baray na di amatapos nang tagtomon, magasodi silan. ³⁰ Magalaong silan, ‘Madyaw pa yang di otollok yang arigi aw di matapos.’³¹ Yoman maglaong si Jesus, “Yang ari na aon samporong mararan na sondaro, aw magandam yaan na mapaggira sang ari na aon karowaan na mararan na sondaro, onaun naan dumdumun daw domaug yaan daw dili. ³² Aw dumdum naan na di madaug, osogoon naan yang kanaan pangabaga na mosongan saan na ari antak magosay.”³³ Laong ni Jesus, “Aw mabarag kaw nang maski nana na kanmo butang, di kaw amaimo kanak inindo. Madyaw yang ayawan mayo yang maski nana na dakora mayo antak ako ra yang dakora mayo.”

Yang Asin na Wa Day Kabos

(Mateo 5:13; Markos 9:50)

³⁴ Yagaindo si Jesus kanilan, laong, “Yang asin madyaw kay yakananaman sang pagkaan, toyo aw kawaraan da yaan sang kaasin di

da makabarik yang nanam naan na asin.³⁵ Aw wa day nanam nang asin, wa day kabos. Asarabul da nang tagtomon. Butangan sang ginawa mayo yang dyudungug mayo na pyagaindo ko.”

Yang Karnero na Yamatanak
(Mateo 18:12-14)

15 ¹Aon oman allaw na yodorod kang Jesus yang madaig na mannekot sang miyoras aw yang kadaygan na manga otaw na arag makasarasa kay antak maningug sang pagindo ni Jesus. ²Pagkita kanilan nang manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, syasaway nilan si Jesus, laong, “Nanga yaan yapagobay sang makasarasa aw papagsaro sang kaan?” ³Kayan yagindo si Jesus sang manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod na pyapaagi sang sambingay, laong, ⁴“Aw aon kanmo sang gatos na karnero, aw katanak yang sambook, bukung apanawan mo yang kasiyaman aw siyam disang panamsamanan kayan yaganap kaw sang sambook na yamatanak? Agaw kaw mori da sang kadaygan, kinita da mo yang yamatanak. ⁵Aw kinita da mo yang yamatanak, gauma kaw, sisipit mo agbaray. ⁶Pagdatung mo sang baray mo, tyatawag mo yang simbaray mo aw amigo mo, laong, ‘Magauma da kita kay kinita da yang kanak karnero na yamatanak.’” ⁷Laong ni Jesus, “Maynaan oman yang kapaguma nilan dato langit pagkita nilan sang sambook na otaw na yamayaw sang kanaan sara. Yang kapaguma nilan sang maski sambook da na gasusul sang sara dakora pa sang kapaguma nilan nang kasiyaman aw siyam na otaw na wa magasusul kay dumdum nilan na madyaw yang kanilan imo.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang manga Pariseo kay yagaosip silan, laong, “Nanga yapagobay yaan sang manga makasarasa?”

Yang Sambook na Sapi na Yamatanak

⁸Yoman magindo si Jesus sang manga Pariseo, laong, “Yang bobay na aon dyayaw na samporong book na sapi, aw kyakatanakan yaan sang sambook, usugaan naan yang ilawan, awarisan naan yang lagus antak kitaun yang sapi na yamatanak. Baya da naan atangkui yang pagwaris na kinita da. ⁹Pagkita naan oman sang kanaan sapi, tawagun naan yang kanaan amigo aw simbaray, laong, ‘Magauma da kita, kinita da ko yang kanak sapi na yamatanak.’ ¹⁰Maynaan arag,” laong ni Jesus, “yang kapaguma nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, pagkita nilan sang sambook na yamayaw sang kanaan sara, gauma.”

Yang Anak na Maynang Yamatanak

¹¹Yabay magindo si Jesus sang manga Pariseo na gasaway kanaan sang pagobay naan sang manga makasarasa. Yagalaong si Jesus, “Aon otaw na

dowa yang kanaan anak na usug. ¹² Yang kimod yagalaong sang kanaan ama, laong, ‘Atagan da kanak, kay ama, yang kanak kabain sang kanmo pyanmowan na atarikdan mo.’ Kayan byain nang ama nilan sang dowa na anak naan yang kanaan pyanmowan. ¹³ Pagkadogaydogay, byarigya nang kimod yang kanaan kabain kayan yomanaw, dyara ra naan yang kyasapiyan sang kanaan kabain. Yapanaw yaan adto sang maawat na banwa. Disaan, yabay naan sapadan yang kanaan sapi nang paggasto sang maski nana na bibili. ¹⁴ Wa akadogay, yabos da yang kanaan sapi. Yaan na banwa dyadatung nang gutum na dagdagu. Kayan kyarisudan da yaan na wa day akanarigan naan. ¹⁵ Aon otaw disaan na banwa na kyakasurudan naan sang gawbuk. Yaan yang pyapagawbuk kanaan yang pagtonggo sang manga baboy. ¹⁶ Makaan garo yaan sang kyakaan nang baboy na paris nang manga golay kay laban yamagutum yaan. Wa yaan apakaana nilan. ¹⁷ Kayan yakaungud yaan adto sang ama naan, laong nang dumdum naan, ‘Bay ak matay disini na banwa, digkang ama, yallorokas yang maggawbukay. ¹⁸ Yang madyaw sini omori ako agkang ama, magalaong ak kanaan na yakasara ak sang Dios aw yakasara ak kanaan. ¹⁹ Magalaong ak kanaan na buku nang madyaw pagangaranan pa ako nang kanaan anak, maski imoon naan ako sogwanun gaid naan.’ ²⁰ Kayan yomanaw yang kimod na omori dato sang kanaan ama. Maawat pa yaan, baya maibaw, kinita da yaan nang kanaan ama. Yamallaat yang ama, yadaragan yaan sang kanaan anak aw gugura kayan yarukan. ²¹ Yagalaong yang anak, ‘Yakasara ako, kay ama, sang Dios aw ikaw arag ak yakasara kanmo. Buku da madyaw na pagangaranan pa ako nang kanmo anak.’ ²² Awgaid yang ama yagatawag sang kanaan manga sogwanun, laong, ‘Kalluga mayo adi kamanga yang mangkadyaw na dagom antak magilis yang kanak anak. Sapatosi aw papaningsinga. ²³ Kamanga yang baka na mataba aw iyawa mayo. Magapista kita kay yomori yang kanak anak. ²⁴ Yaning anak ko, dumdum ko, yamatay da. Adoon yomori yaan, yamaboi pa sa kadi. Nangaon maynang yamatatanak, adoon kinita da.’ Kayan yagpista silan.

²⁵ “Yang anak na magorang aadto pa sang pawa. Yomori yaan agbaray, yudungug yaan sang gimbal aw yang yanagsyaw. ²⁶ Yoosip naan yang sogwanun nilan, laong, ‘Nanga yani? Nanga si ama gapista?’ ²⁷ Laong nang sogwanun, ‘Yomori da yang kanmo mangod. Pyapaiyaw ni ama mo yang baka na mataba kay laban yaan gauma na yomori da yang anak naan.’ ²⁸ Awgaid yamadaman yang anak na magorang. Wa yaan usurud sang baray. Wakaw yologwa yang ama, kyakadtowan naan yang anak naan, dyadadyayaw naan barawun antak arag sumurud. ²⁹ Awgaid yimibak yang magorang, ‘Nana, kay ama, anay da ko maisu maggawbuk ak dini kanmo. Way sogo mo na syosopak ko. Agad sambook da na kambing, wa mo ako atagi na ipistaan ko yang kanak manga amigo.

³⁰ Awgaid yadatung yan ing anak mo na kimod na gakayam sang kanmo sapi sang manga bobay, pipistaan mo yaan nang mataba na baka.'

³¹ Kayan yaglaong kanaan yang ama naan, laong, 'Ikaw, kay tin, aani la kaw kanak maguya, kariko nang kanak pyanmowan arag kanmo.

³² Madyaw na magauma kita adoon kay yang kanmo mangod, dumdum ta na yamatay da, adoon yomori da, boi pa man kadi. Magauma da kita na adoon kinita da.' Maynaan yang pyagalaong nang kanilan ama," laong ni Jesus. Maynaan yang pagindo ni Jesus sang manga Pariseo na gasaway kanaan sang pagobay naan sang manga makasasara.

Yang Yagadomara na Maat yang Batasan

16

¹ Kayan yoman magindo si Jesus sang manga inindo naan, laong, "Aon mayaman na otaw. Byabatokan yaan nang otaw na yang gadomara sang kanaan pyanmowan yagakayam sang kanaan sapi. ² Wakaw pyapatawag naan yang pyapagdomara naan kayan yosip naan, laong, 'Matungtung agaw, kay lagi, yang pyagalaong nilan na kanmo imo? Adaraun adi kanak yang manga listaan sang kanak pyanmowan. Di da kaw apagawbukun.' ³ Pagpanaw nang gadomara, laong nang dumdum naan, 'Omonnono ra ako sini, na akamangan da ako nang kanak magsosogo sang kanak gawbuk. Wa day amasapi ko. Di ak makagaga magpawa, amaarig ako sang kadaygan mangayo.' ⁴ Laong nang dumdum naan, 'Yang madyaw sini, magaanap ak sang manga otaw na akapaguyaan ko mallaw aw wa day gawbuk ko.' ⁵ Kayan pyatawag naan yang yakaotang sang kanaan magsosogo. Yoosip naan yang isa, laong, 'Pila yang yootang mo sang magsosogo kanak?' ⁶ Yimibak yaan, laong, 'Sang gatos na ka lata na lana nang olibo.' Pyagaindo yaan nang yagadomara, laong, 'Yani yang lista sang kanmo otang. Ilista mo adoon yang karimaan gaid yang kanmo otang.' ⁷ Kayan yosip nang gadomara yang isa oman na yakaotang, laong, 'Ikaw, pila yang kanmo otang?' Yimibak yaan, laong, 'Sang gatos na ka sako na omay.' Laong nang yagadomara, 'Yani yang lista sang kanmo otang. Ilista mo adoon yang kawarowan na ka sako.' ⁸ Pagkatigam nang magsosogo saan na imo nang kanaan yagadomara na limbongan, yagalaong yaan, 'Ungudan na otaw yaan. Matigam magpaagi sang makaboi kanaan.' " Kayan yaglaong si Jesus, "Yang wa otoo laban matigam magpaagi sang makaboi kanilan, daug nang buku nang tomotoo yang katigaman nang manga tomotoo.

⁹ "Na kamo," laong ni Jesus, "yang kamayo kadato, atagan mayo sang yamangkaukud antak aw mawara da yang pyanmowan mayo, atangkapun kamo diglangit. ¹⁰ Yang otaw na maski tagbi da yang pyapagawbuk kanaan, matinomanun yaan, arag yaan matinomanun aw madaig yang pagawbuk kanaan. Aw yang otaw na wa akanarigi aw tagbi da yang sarig kanaan, labi pa mo sa aw madaig yang sarig kanaan,

dili akanarigan. ¹¹ Aw buku kaw nang matinomanun sang kanang otaw pyanmowan, dili ibilin kanmo yang pagatag nang Dios na madyaw. ¹² Aw buku kaw nang matinomanun sang pagdomara mo sang pyanmowan nang kadaygan, dili kanmo aatag nang Dios yang madyaw na barus.

¹³ “Yang sogwanun dili makapaggawbuk sang dowa na magsosogo. Kay aw dowa yang magsosogo kanaan, akaparaatan naan yang isa, akarugunan naan yang isa. Yang isa, pangagadan naan, yang isa osodiin naan. Kamo, aw yaan yang dakora sang dumdum mayo yang sapi, buku nang dakora sang dumdum mayo yang Dios.”

Yang Manga Pagindo ni Jesus

(Mateo 11:12-13; 5:31-32; Markos 10:11-12)

¹⁴ Pagdungug nang manga Pariseo saan na pagindo ni Jesus, syosodi nilan si Jesus, kay dakora sang dumdum nilan yang sapi. ¹⁵ Yagalaong si Jesus kanilan, “Kamo, gaimo kamo nang madyaw asang atobangan nang otaw antak kamo bantogan, awgaid yatigam yang Dios sang ginawa mayo. Yang otaw na pyagabantog nang otaw, yaan yang way asoy asang atobangan nang Dios.”

¹⁶ Laong ni Jesus, “Nang wa pa adatung si Juan na magbawtismoway na magaindo kamayo, yang gaindo kamayo yang balaod na syosolat kadini ni Moises aw yang manga pagindo nang manga propeta nang Dios. Adoon pyagindo da kamayo yang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Madaig yang yurugut magpasakop sang Dios. ¹⁷ Ayaw magdumdum na way kabos nang balaod ni Moises. Way amawara sang kanaan balaod. Aon allaw na amawara yang langit aw yang lopa awgaid yang balaod ni Moises, di amawara, maski tagbi da dili amawara. ¹⁸ Dili amaparin yaan na balaod ni Moises na yang usug na yamayaw sang kanaan asawa antak mangasawa yaan sang kadaygan na bobay, yaan na usug yalapas sang balaod kay yakasara yaan sang bobay. Arag yakasara sang bobay yang usug na yangasawa sang bobay na bibiyaan.”

Yang Mayaman na Otaw aw si Lasaro

¹⁹ Yabay magindo si Jesus, laong, “Aon mayaman na otaw na yandardagom nang madyaw, allawallaw yakaan sang madyaw na pagkaan. ²⁰ Disang pilwangan sang arad nang baray naan, gakorang si Lasaro na dyadara nang otaw antak mangayo yaan nang sapi sang lomarabay. Yamasakit si Lasaro, yamarimpud yang lawas naan nang laro. ²¹ Gosto ni Lasaro makaan sang yangkaorog na momo nang yakaan sang lamesa nang mayaman. Gakorangkorang yaan, kyakaagiyan nang manga ido kayan inilasan yang kanaan laro. ²² Pagkamatay ni Lasaro, dyadara yaan nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios dato sang datnganan nang manga tomotoo sang Dios, masaid kang Abraham

si Lasaro. Arag yamatay yaan na mayaman kayan lyubung. ²³ Yang datnganan naan yang pyagangaranan nang Hades, laban kyukudul yaan disaan. Pagingaro naan, kitaun naan si Abraham aw si Lasaro na gaingkod masaid kang Abraham. Maawat silan sang datnganan nang mayaman. ²⁴ Kayan yagtawag yang mayaman kang Abraham, laong, ‘Kay bapa, kallaati ako. Pakadiya kanak si Lasaro, asarokon nang tollo naan yang tobig, apatutudun sang dila ko kay laban ak kyakarasayan ning atoron.’ ²⁵ Yimibak si Abraham sang mayaman, laong, ‘Kaundi, kay tin, yang kanmo kinaboi na adto pa kaw sang donya. Kariko nang mangkadyaw arag yamaaron kanmo dato. Si Lasaro kyakarisudan dato sang donya, adoon dini apagumaun, ikaw yang apakarisudan. ²⁶ Durug aon yaning pagurangan ta na dagdagu na bito na laban mararum na di amaagi. Yang makadto garo kamayo sikun disini dili makaagi. Aw kamo dato way makaagi na madatung adi.’ ²⁷ Kayan yaglaong yang mayaman, ‘Aw maynaan, kay bapa, gosto ko na osogoon mo si Lasaro adto kang ama ²⁸ kay lima yang kanak mangod na usug. Pagaindoon ni Lasaro antak dili silan simingani sining marisud na datnganan.’ ²⁹ Yimibak kanaan si Abraham, laong, ‘Madaig dato kanilan yang pagindo na pyapasolat nang Dios, yang pyapasolat naan kang Moises aw yang pyapasolat naan sang manga propeta. Yang madyaw maningug silan saan na pagindo.’ ³⁰ Laong nang mayaman, ‘Dili maningug silan saan, kay bapa, yaan yang madyaw yang aon makadto kanilan na sikun matay antak ayawan nilan yang kanilan imo na maat nang Dios kayan yangagad sang pagindo naan.’ ³¹ Yimibak kanaan si Abraham, laong, ‘Aw di silan maningug sang pyapasolat nang Dios kang Moises aw yang manga propeta, arag di silan motoo maski aon omori na sikun matay.’ ” Maynaan yang pagindo kanilan ni Jesus.

Yang Otaw na Gaindo sang Kadayan antak Makasara
(Mateo 18:6-7,21-22; Markos 9:42)

17 ¹ Yagaindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Amag domatung sang unguud nang otaw yang akaponowan nang sara. Dagdagu yang silot sang otaw na gaindo sang kadayan antak makasara sang Dios. ² Madyaw yang alaboon yaan na otaw sang laod na ubugatan yang liyug naan nang bato antak di yaan makadara sang maski sini na yotoo kanak. Kay laban marisud yang pagsilot sang otaw na gapono sang sara nang kadayan. ³ Wakaw magkido kamo antak di kamo kaponowan nang sara nang kadayan.

“Aw magimo nang maat kanmo yang sang ka otaw, sagdaa yaan sang pagimo naan sang maat. Aw magsusul yaan na di da magaimo saan, pasaylowa. ⁴ Maski makapito nang sang allaw magimo yaan kanmo nang

maat, aw domorod yaan kanmo na magalaong kanmo, ‘Pasaylowa ako, kay lagi, saan na imo ko kanmo na maat,’ abaya yaan pasaylowa, ayaw pagkaomo.”

Yang Pagkanarig

⁵Kayan yaglaong yang manga apostol kang Jesus, “Dogangi, kay Ginoo, yang pagkanarig nami kanmo antak laban kami makapangagad.” ⁶Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw abay magdogang yang kamayo pagkanarig kanak na maynang pagtorin nang tanum sikun sang tatagbii na bini, kayan aw maglaong kamo sang dagdagu na kaoy, ‘Kagabot na kaoy aw pakatanum adto sang laod,’ maparabay mangagad yang kaoy sang pyagalaong mayo.”

Yang Sogwanun Mangagad sang Sogo nang Yagasogo Kanaan

⁷Yagaindo kanilan si Jesus, laong, “Aw aon sogwanun mo na gabantay sang kanmo manga karnero, aw buku gadaro sang kanmo pawa, aw mori yaan sang kanmo baray, dili mo pagalaongan yaan, ‘Makaan da kaw.’ ⁸Buku nang maynaan yang batasan ta sang sogwanun. Awgaid yani yang pagalaong mo sang sogwanun, ‘Pagloto da sang akaanun ko aw butangan sang lamesa, aw matapos dak komaan, makaan da kaw.’ ⁹Arag dili kita magapasalamat sang sogwanun sang kanaan gawbuk kay yagaid yaan mangagad sang sogo ta kanaan. ¹⁰Maynaan oman kamo, aw yaimo da mayo yang kariko nang sogo nang Dios, ayaw magdumdum na aon otang nang Dios kamayo sang kamayo iimo. Awgaid magalaong kamo, ‘Sogwanun gaid kami naan na yagaid kami magimo sang kanaan pyagasogo. Way abantogon na imo nami.’ ” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Samporong ka Otaw na Aon Laro na Sanla

¹¹Pagpanaw ni Jesus na misingadto Jerusalem, yaan yang yaagi naan yang pagurangan nang manga banwa na Samaria aw Galilea. ¹²Yamagi yaan asang isa na barrio, syosongon yaan nang samporong ka otaw na sanlaun. Gaindug silan disang kaawatawatan, ¹³gatawag kang Jesus, laong, “Kay Ginoo Jesus, kallaati kami.” ¹⁴Yamatobang si Jesus agkanilan kayan yaglaong, “Singadto sang magampoway disang templo antak kitaun naan yang lawas mayo na yagkadyaw da.” Kaba silan yapanaw, yagakadyaw yang kanilan sakit. ¹⁵Pagkita nang isa kanilan na waday sanla sang lawas naan, yatangag yaan agkang Jesus, laban yaan yamapanumdum sang Dios. ¹⁶Yolood yaan asang atobangan ni Jesus, gapasalamat. Taga Samaria yaan, buku nang Judio. ¹⁷Yagalaong si Jesus, “Bukung samporo silan yang yanagkadyaw sang sakit? Toyo isa gaid yang yatangag. ¹⁸Yadtong siyam wa oori na magapasalamat sang Dios.

Yani gaid yang yomori ani yaning buku nang Judio.” ¹⁹Kayan yaglaong si Jesus sang taga Samaria, “Kaindug da, kay lagi, unug da. Yang kanmo pagkanarig kanak yang yakapagkadyaw sang lawas mo aw ginawa mo.”

Yang Pagari nang Dios
(Mateo 24:23-28,37-41)

²⁰Yang manga Pariseo yanagosip kang Jesus, laong, “Kano magpono yang pagari nang Dios asining donya?” Yimibak si Jesus, laong, “Yang pagari nang Dios di agadan nang manga toosanan na ikitaun. ²¹Dili silan makapaglaong, ‘Tanawa, aani la yang pagari nang Dios.’ Di makapaglaong, ‘Yadto kay yang pagari nang Dios,’ kay iyan adoon yang pagari nang Dios sang ginawa nang manga otaw.”

²²Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Aon allaw na madatung na gosto mayo maparabay ako mori asang donya na magaari da toyo di pa ako. ²³Aw magbatok silan kamayo, laong, ‘Dyomatung da si Kristo, aadto magauya,’ ayaw kamo magkadto. Aw maglaong silan, ‘Aani kay yaan,’ di da kamo magpangagad saan. ²⁴Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, aw magari da ako, sakadyap da ak domatung asining donya maynang kilat na sakadyap da makarimpud sang banwa. ²⁵Toyo adoon na manga allaw, adatungun ak nang karisud na itigkuran ko. ²⁶Yang amapagguna sang manga otaw aw magbarik ak asining donya, amasing nang yamapagguna kadini nang timpo ni Noe. ²⁷Kay kadini nang wa pa ulunup, wa silan makaungud daw nanang amapagguna kanilan. Yanagkaan silan, yanaginum, yanagpangasawa matag dyomatung yang allaw nang paglasak ni Noe sang barko na pyagangaranan nang arka. Wara silan makaungud sang Dios matag lyunupan yang donya kaya yangkarumus silan. ²⁸Maynaan oman yang yamapagguna dig Sodoma nang timpo ni Lot. Yamabarag silan komaan, yamangkabarag managinuminum, managpamili, managbarigya, yanagpananum silan, yanaglindug sang manga baray. Wa silan makaungud sang Dios. ²⁹Pagpanaw ni Lot dig Sodoma, pyapabugsak nang Dios yang atoron asang maguya dig Sodoma kayaan yabos silan matay. ³⁰Maynang yakatokaw na pagpatay sang taga Sodoma, maynaan yang pagori ko asining donya, makatokaw.

³¹“Aw domatung da ako oman, yang otaw na aggowa nang kanaan baray dili dakman magdumdum yaan sang kanaan pyanmowan na musurud garo yaan na makamang. Aw yang otaw na asang kanaan pawa dili magadumdum na omori yaan agbaray. ³²Dumduma yang kyakainangan nang asawa ni Lot na yilinggi adto sang kanaan baray dato Sodoma na omori garo. ³³Yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi; awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski

apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.” ³⁴Kayan yabay maglaong si Jesus, “Aw domatung ak oman, yang dowang ka otaw na yagakorang disang sobay, yang isa akamangan, yang isa akaayawan. ³⁵Yang dowa na bobay na yagaagad maggaring, yang isa akamangan, yang isa akaayawan. ³⁶Yang dowang ka otaw na gaagad asang pawa, yang isa akamangan, yang isa akaayawan.” ³⁷Yanagosip silan kang Jesus, laong, “Midiin yaan kapagguna, kay Gino?” Yimibak si Jesus, laong, “Daw wain yang lawas nang patay, disaan yanagtipon yang manga banog.”

Yang Sambingay bain sang Baro na Bobay aw yang Magookom

18 ¹Yoman si Jesus magindo kanilan antak abay silan magampo sang Dios na di amaomo. ²Laong ni Jesus, “Disang syodad aon magookom na gaosay sang manga kaso, wa yaan atangkap sang pagindo nang Dios, aw yang pyagalaong nang otaw, wa yaan ubunanga. ³Disaan na syodad aon baro na bobay na yabay magkadtoon sang magookom antak dapitan yaan, laong nang baro, ‘Tabangi ako, yang yokontara kanak gosto naan na yaan yang magapanmo sang kanak pyanmowan.’ ⁴Yadogay tomangkap yang magookom sang pyagalaong nang baro. Kayan kay yaingul da yaan na yabay kaonan nang baro wakaw laong nang dumdum naan, ‘Maski wa ak mangagad sang Dios, aw maski di ak magkallaat sang otaw, ⁵atabangan da ko yaan na baro na yabay komani antak di da ak marintangi.’” Maynaan yang pananglitan na pyagaindo ni Jesus kanilan. ⁶Kayan yaglaong si Jesus, “Dumduma yang pyagalaong naan na magookom. Maski buku nang matorid na otaw yaan, yatabang yaan sang baro na yabay magpakallaat kanaan. ⁷Yang Dios, atabangan man naan yang kanaan sakop na yabay mapatabang kanaan, dili yaan magatangku sang kanaan pagtabang, yabay yaan maningug sang kanilan pagampo. ⁸Makusug yaan domapit sang kanaan manga otaw.” Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Maski minda naan yang pagtabang nang Dios sang otaw, aw domatung da ak oman asining donya, tagbi da yang motoo sang pyagalaong nang Dios.”

Yang Sambingay bain sang Pariseo aw yang Mannokot sang Miyoras

⁹Yoman magsambingay si Jesus na pyapakurug naan yang kanaan pagindo sang manga otaw na gadumdu na yang kanilan imo yang madyaw nang Dios aw pagparabaw silan sang arag otaw. ¹⁰Laong ni Jesus, “Aon dowang ka otaw, yang isa Pariseo, yang isa mannokot sang miyoras. Gasipanik silan sang templo, managampo sang Dios. ¹¹Gaindug yang Pariseo, gaampo, sayda naan yang yudungug sang kanaan pagampo, laong, ‘Kay Dios, laban madyaw yang ginawa ko kay buku ak nang maynang kadaygan na otaw na manga limbongan, manga magaro, manga otaw na yakasara sang bobay. Buku ak

nang maat na otaw maynaang mannokot sang miyoras na gaidug disadto. Ako, madyaw yang imo ko. ¹²Kada simana makadwa wa ak akaan, yabay ak gaid magampo. Yaatag ko sang templo yang kasamporo nang kariko nang kyakasapiyan ko.' Maynaan yang pagampo nang Pariseo," laong ni Jesus. ¹³"Yang mannokot sang miyoras na gaidug nang maawatawat sang Pariseo, wa iingaro agtaas, yagapamoog sang kanaan aba na gasusul nang kanaan sara, laong naan, 'Kallaati ako, ikaw na Dios, kay yakasara ako kanmo.' " ¹⁴Laong ni Jesus, "Yang mannokot sang miyoras yang yomori agbaray na pyapasaylo nang Dios, awgaid yang Pariseo, wa apasaylawa nang Dios. Kay yang otaw na yagaparabaw sang arag otaw, yaan yang apakulludun nang Dios. Awgaid yang otaw na wa magaparabaw, yaan yang aparabawun nang Dios."

Tyatawag ni Jesus yang Manga Isu Agkanaan
(Mateo 19:13-15; Markos 10:13-16)

¹⁵Aon mamangaysu na pyandadara nang manga taganak adto kang Jesus na antak damdamun ni Jesus, aampo naan. Pagkita kanilan nang manga inindo ni Jesus, sagdaun nilan yang manga otaw na gadara sang manga isu. ¹⁶Awgaid tyatawag ni Jesus yang manga isu agkanaan, kayan yaglaong yaan, "Ayaw mayo pagpunpuni yang manga isu na makadi kanak, kay yang maynilan na yamanarig kanak pagasakopon nang Dios. ¹⁷Butangan mayo sang dumdum mayo yaning pagalaong ko adoon. Aw dili kaw manarig sang Dios maynang pagkanarig nang isu sang kanaan ina, di kaw pagasakopon nang Dios."

Yang Pangoro nang Manga Judio Yapagbaraw kang Jesus
(Mateo 19:16-30; Markos 10:17-31)

¹⁸Aon pangoro nang manga Judio na yapagbaraw kang Jesus, laong, "Balaan kaw, kay Ginoo. Pagindowa ako sang imoon ko antak pagsakopon ako nang Dios nang way kataposan." ¹⁹Yimibak si Jesus kanaan, laong, "Nanga pyagalaong mo ako balaan? Yang Dios gaid yang balaan." ²⁰Kayan yaglaong si Jesus, "Yatigam da kaw sang manga balaod nang Dios na yagalaong, 'Ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa, ayaw magpatay sang arag kamo otaw, ayaw magpangindakaw, ayaw magpanistigos sang kagaro, taoda yang kanmo ama aw ina.' " ²¹Yagalaong yang otaw, "Anay da ko maisu yangagad ak sang kariko ning balaod nang Dios." ²²Pagdungug saan ni Jesus, magindo yaan, laong, "Isakman yang imo na wa mo akatoman. Barigyaan yang kariko nang pyanmowan mo kayan yang bayad saan, pangatagan sang manga pobre. Aw matapos da mo yaan imoon, simingadi kaw kanak, amagad kaw kanak. Aw maynaan yang imoon mo, akaaronan kaw nang mangkadyaw diglangit." ²³Pagdungug nang pangoro saan na pagindo ni Jesus, laban maundug yaan kay madyaw naan yang kanaan kadato.

²⁴Pagkita ni Jesus sang kabugat nang ginawa naan, yagalaong si Jesus, “Laban marisud sa agaw yang mayaman mapasakop sang Dios. ²⁵Kay yang mayaman na dakora nang ginawa naan yang kanaan kadato, di makasurud sang kasakopan nang Dios kaba di pa makasorog yang ayup na kamelyo sang tuub nang dagum.” ²⁶Yang yudungug sang pyagalaong ni Jesus, gaosip kanaan, laong, “Aw maynaan, sini pa yang pagasakopon nang Dios?” ²⁷Yimibak si Jesus, laong, “Yang dili amaimo nang otaw, amaimo nang Dios. Way marisud naan.”

²⁸Kayan yaglaong si Pedro, “Tanawa, yayawan da nami kariko nang kanami pyanmowan kayan yomagadagad kami kanmo.” ²⁹⁻³⁰Yimibak si Jesus, laong, “Pagalaong ko kamayo adoon na maski sini na yapanaw sang kanaan baray aw asawa aw manga lomon aw taganak aw manga anak naan antak magbatok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw, yaan yang makadawat sang laban dakora na barus disining donya aw arag mallaw yaan amaboi nang way kataposan dato sang Dios.”

Yang Katlo na Paglaong ni Jesus bain sang Kanaan Kamatayun
(Mateo 20:17-19; Markos 10:32-34)

³¹Kayan pyasaid ni Jesus yang kanaan manga inindo na samporo aw dowa aw paglaong kanilan, “Adoon yasaka pa kita ag Jerusalem. Aw domatung kita adto amatoman yang kariko nang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na amapagguna kanak. ³²Adaraun ak nilan sang manga otaw na buku nang Judio, osodiin ak nilan, olopigan ako aw tobadi ako. ³³Obonaran ak nilan kayan pyatay ako, toyo magaboi ako oman nang katlong allaw.” ³⁴Yang manga inindo ni Jesus wa makadarag sang pyagalaong naan. Yang kaologan nang kanaan sorit wa silan akatigam kay yang dumdum nilan tobok yang akainangan ni Jesu Kristo.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Bota
(Mateo 20:29-34; Markos 10:46-52)

³⁵Gapadadatung si Jesus sang syodad na Jeriko. Aon otaw na bota na gaboroko asang kilid nang daran, yangayo nang sapi sang lomarabay. ³⁶Pagbati naan sang magkadaig na yamagad ni Jesus, magosip yang bota, laong, “Arag sini kamo na yalabay disini?” ³⁷Yimibak silan, laong, “Si Jesus na taga Nasaret.” ³⁸Pagdungug naan saan, magtawag yaan kang Jesus, laong, “Kay Jesus, ikaw na sompaw ni Dabid na pyapakan nang Dios, kallaati ako.” ³⁹Yang yanagona kang Jesus, gasagda sang bota, laong, “Katingun, ayaw magtawag.” Sana laban da gyagaan yang pagtawag naan, laong, “Kay Jesus na sompaw ni Dabid, kallaati ako.” ⁴⁰Pagdungug kanaan ni Jesus, magtangku yaan na yapanaw, kayan yagsogo yaan sang manga otaw, laong, “Gagada mayo yaan ani.” Pagkasaid nang bota kang Jesus, osipin ni Jesus, laong, ⁴¹“Nanang gusto

mo na imoon ko kanmo, kay baklug?” Yimibak yaan, laong, “Mikita da garo ako, kay Ginoo.” ⁴² Laong ni Jesus, “Mikita da kaw, yang kanmo pagkanarig kanak yakapagkadyaw kanmo.” ⁴³ Yaparabay da yaan kimita, kayan yomagad dakman ni Jesus, laban yaan yamapanumdum sang Dios. Yang manga otaw na yikita sang papagkadyaw kanaan, yagabantog sang Dios.

Si Jesus aw Si Sakio

19 ¹Dyomatung da si Jesus ag Jeriko, yamagi disaan. ²Dig Jeriko gauya si Sakio na pangoro nang manga mannekot sang miyoras, mayaman yaan. ³Gosto naan garo mikita kang Jesus toyo kyakasaringgaan nang madaig na otaw na ilibot kang Jesus kay makagpa si Sakio. ⁴Wakaw yadaragan yaan, yagaona disang daran na agiin ni Jesus. Gapanik yaan sang kaoy antak yaan kimita kang Jesus. ⁵Pagdatung ni Jesus sang kaoy na pyapanik ni Sakio, mingaro, kayan yaglaong kanaan, “Pakaanug adi panaog, kay Sakio, amagad ak asang baray mo, magauyauya ako adoon na allaw.” ⁶Yaparabay si Sakio manaog. Laban yaan gauma na misingadto kanaan si Jesus. ⁷Awgaid yang manga otaw na yikita kang Jesus na yakadto kang Sakio, maat nilan. Gasaway silan kang Jesus, laong nilan, “Nanga si Jesus makadto sang baray nang otaw na saraun.” ⁸Awgaid pagbarawbaraw ni Jesus aw si Sakio dato sang kanaan baray, yimindug si Sakio kayan yaglaong kang Jesus, “Yani yang imoon ko, kay Ginoo, yang katunga nang kanak manga pyanmowan, pangatag ko sang yamangkaukud. Aw yang manga otaw na lilimbongan ko nangaon, odogangan ko ngidtong isa na kyarimbongan ko nang opat.” ⁹Yagalaong si Jesus kang Sakio, “Pyasaylo ra kaw adoon, kay Sakio, sang kanmo sara aw yang sakop mo disining baray, arag pyasaylo ra. Ikaw na sompaw ni Abraham, maynang pagkanarig ni Abraham sang Dios yang kanmo pagkanarig kanak. ¹⁰Ako na gyugual nang Anak nang otaw, yakani ak sang donya kay gaanap ako sang manga otaw na maawat sang Dios antak silan pagsakopon nang Dios.”

Yang Sambingay bain sang Sapi na Bibilin (Mateo 25:14-30)

¹¹ Yang manga otaw na yanagpaningug sang pagindo ni Jesus, ungu nilan aw domatung da si Jesus ag Jerusalem yaan yang pagpono nang pagari nang Dios disang donya. Kay agput da silan domatung ag Jerusalem, ¹²wakaw, yagaindo si Jesus kanilan, laong, “Aon dungganun na otaw na yakadto sang maawat na banwa antak kaaronan nang gaom na magaari. Aw papagpangoroon da yaan, makaori kono. ¹³Wa pa yaan apanaw, tyatawag naan yang kanaan samporo na sogwanun. Kada isa kanilan yatagan nang sapi, laong, ‘Yani na sapi ibilin ko kanmo,

apadogangan mo matag omori ako.' Kayan pyanawan naan silan disaan.
¹⁴ Awgaid yang maguya disaan na banwa maat nilan yaan na otaw. Wakaw aon syosogo nilan na makadto saan na banwa antak magbatok adto, magalaong, 'Di apapagpangoroon kanami yaan na otaw, maat nami.'

¹⁵ "Maski pyagadiliyan nilan yaan, yatagan yaan nang gaom sang pagkapangoro. Kayan yomori yaan asang kanaan banwa. Pyaparabay naan patawag yang samporong ka otaw na bibilinan naan nang kanaan sapi. Gosto naan matigam daw pila yang dogang nilan sang sapi. ¹⁶ Yagalaong yang yamaona domatung, laong, 'Kay pangoro, yani kay yang kanmo sapi na bibilin mo kanak, kyakadogangan nang sampo.' ¹⁷ Yagalaong yang pangoro, 'Madyaw kaw na sogwanun, matigam kaw magdomara. Matinomanun kaw sang tagbi da na bibilin ko kanmo, wakaw adoon apagpangoroon ta kaw sang sampaorong ka syodad.' ¹⁸ Kayan dyomatung yang kadwa na sogwanun, laong, 'Yani kay yang kanmo sapi, kay pangoro, na bibilin mo kanak, kyakadogangan nang lima.' ¹⁹ Yimibak yang pangoro, laong, 'Ikaw, apagpangoroon ta kaw sang limang ka syodad.' ²⁰ Kayan dyomatung yang sogwanun na yagalaong, 'Yani kay, kay pangoro, yang kanmo sapi na bibilin mo kanak nangaon. Pyopotos ko nang panyo kayan dyayaw ko. ²¹ Yamalluk ak kanmo, kay ikaw maigpit na otaw. Aw pyapagnegosyo mo sang sapi, gosto mo na aon garansia. Aw yagasool kaw sang pagtanum, akaimanan mo na aon amakamang.' ²² Yimibak kanaan yang pangoro, laong, 'Ikaw yang sogwanun na di kanarigan. Gapakatigam kaw na ikaw yakasara. Aw yatigam kaw na ako yang maigpit, na madawat ak nang garansia aw pyapagnegosyo ko sang sapi, na madawat ak sang abot aw yagasool ako sang pagtanum, ²³ nanga yaan na sapi wa mo ubutangan sang bangko antak madawat ko garo yang tubo naan na sapi adoon ning pagori ko?' ²⁴ Kayan yaglaong yang pangoro sang manga otaw na yanagindug masaid kanaan, laong, 'Bawiya yang sapi ko digkanaan, atagan asadtong otaw na yakadogang nang sampo sang bibilin ko kanaan.' ²⁵ Gaosip silan sang pangoro, laong, 'Nanga, kay pangoro, aatag da adto? Aon day sampaorong digkanaan.' ²⁶ Yimibak kanilan yang pangoro, laong, 'Butangan sang ginawa mayo yaning pagalaong ko, yang otaw na kanarigan, maski aon kanaan, abay pa yaan atagan. Awgaid yang dili akanarigan, abawiin digkanaan yang maski tatagbi na bibilin kanaan.' ²⁷ Kayan yoman maglaong yang pangoro, 'Silan na yosopak kanak nangaon na maat nilan na ako yang magapangoro kanilan, daraa silan ani. Pataya silan asang kanak atobangan.' Maynaan yang pyagaindo ni Jesus kanilan.

**Yang Yamabantog na Pagkadto ni Jesus Jerusalem
 (Mateo 21:1-11; Markos 11:1-11; Juan 12:12-19)**

²⁸ Paglaong saan ni Jesus, abay silan manallos ag Jerusalem, yagaona si Jesus manaw kanilan. ²⁹ Yagpadadatung da silan si Jesus sang manga barrio

na Betpage aw yang Betania na kanagadsadan nang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan. Yang dowa na inindo ni Jesus, pyapaona naan adto sang barrio. ³⁰Yagalaong si Jesus sang dowa, “Ona ra kamo asaan na barrio. Aw domatung kamo disaan, ikitau mayo yang nati nang asno na tyatagkus na wa pa akasakayi. Obadun mayo, tonggayi mayo ani kanak. ³¹Aw aon magosip kamayo na magalaong, ‘Onoon mayo yaan?’ magalaong kamo na byubuslan nang Ginoo.” ³²Kayan yomanaw yang syosogo ni Jesus. Kikita nilan yang pyagalaong ni Jesus kanilan na asno. ³³Pagobad nilan sang asno, magosip yang tagtomon, laong, “Nanga yoobad mayo yaan?” ³⁴Yimibak silan, laong, “Uburusan nang Ginoo ta.” ³⁵Kayan tyonggayan nilan agkang Jesus yang asno. Yapinan nilan nang kanilan dagom yang asno kayan pyasakay nilan si Jesus. ³⁶Kaba yapanaw adto Jerusalem, yampasan nang manga otaw nang kanilan dagom yang daran na agiin ni Jesus na gasakay sang asno. Sabo pyagaguna nilan yaan kay byabantog nilan si Jesus. ³⁷Kayan yagtobang silan sang butay na Kaolibowan na masaid ag Jerusalem. Laban madaig yang yamagad ni Jesus. Yanaguma silan, yamapanumduum silan sang Dios sang mangkadyaw na manga imo ni Jesus na kikita nilan. ³⁸Yangiyak silan kariko, laong, “Bunang da agaw nang ari na yakani na syosogo nang Dios. Kasayaan diglangit aw kabantogan nang Dios.”

³⁹Disang yamagadagad ni Jesus, aon manga Pariseo. Yagalaong silan kang Jesus, “Sagdaa, kay magindoway, yaning manga inagad mo, laban da yagsobla yang pagbantog nilan kanmo.” ⁴⁰Yimibak kanilan si Jesus, laong, “Aw di da silan magbantog kanak, yaning manga bato yang managbantog da.”

Yagadaraw si Jesus Tungud sang Taga Jerusalem

⁴¹Pagkaibaw ni Jesus ag Jerusalem, magdaraw, yamallaat yaan sang maguya disaan. ⁴²Yagalaong yaan, “Kamo na taga Jerusalem, kallaat mayo, wa kamo akatigam sang paagi na antak madyaw kamo nang Dios. Laban di da kamo adoon matigam. ⁴³Adatungun kamo nang laban marisud. Yang kamayo pagbono madatung asining makilibot ning kamayo syodad. Di da kamo makagowa, pyaglimbotan da kamo nang pagbono mayo. ⁴⁴Apatayun kamo aw yang kamayo manga isu arag apatayun. Kariko nang baray mayo uduputun lanasun. Aw yang manga bato disaan pagawakawaka. Akarasayan kamo nang maynaan kay wa kamo ikilara sang syosogo nang Dios na pyapakani naan na magatabang kamayo.” Maynaan yang pyagalaong ni Jesus.

Yusurud si Jesus sang Templo

(Mateo 21:12-17; Markos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵Kayan syumurud si Jesus sang templo. Bibigaw naan adto logwa yang manga mamarigyaay aw yang manga mammili. ⁴⁶Yagalaong yaan

kanilan, “Aon pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, ‘Yang kanak baray yang ampowanan sang Dios nang manga otaw,’ toyo kamo inimo da mayo uyaanan nang manga mallimbongan.”

⁴⁷Allawallaw gaindo si Jesus disang templo. Yang manga pangoro na magampoway aw yang magindoway sang balaod nang Judio aw yang manga matikadung na Judio laban yamadaman, apatayun garo nilan si Jesus. ⁴⁸Awgaid wa nilan akabayoni yang pagpatay kay madaig yang yaningug kang Jesus na madyaw nilan yang kanaan pagindo.

Yang Pagosip Nilan bain sang Katungud ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Markos 11:27-33)

20 ¹Aon oman allaw na yagabatok si Jesus sang madyaw na batok disang templo, yagaindo yaan bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises aw yang manga matikadung nang manga Judio yandodorod agkang Jesus. ²Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanang katungud mo na yamigaw kaw kagabi sang manga otaw disang templo? Sining gaatag kanmo sang katungud na gaimo kaw saan?” ³Kayan yaglaong si Jesus, “Ako arag ak magaosip kamayo. ⁴Nanang katungud ni Juan na yagabawtismo sang manga otaw? Sini yang gabuut kanaan nangaon, otaw daw Dios?” ⁵Kayan yanagkabaraw silan, laong, “Aw maglaong kita na yang Dios yang gabuut kang Juan, magaosip si Jesus kanatu daw nanga wa kita atangkap kang Juan. ⁶Awgaid aw maglaong kita na otaw gaid yang gabuut kang Juan, amadaman yaning otaw na yanagkoro, apatayun kita na odonagun nang bato kay yotoo silan na si Juan propeta nang Dios.” ⁷Kayan yomatobang silan agkang Jesus, laong, “Wa kami akatigam daw sini yang gabuut kang Juan.” ⁸Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw di kamo mibak sang kanak pagosip, ako, arag dili ak magalaong daw wain sikun yang kanak katungud.”

**Yang Sambingay bain sang Manga Otaw na Pyapagtonggo
sang Kaparasan**

(Mateo 21:33-46; Markos 12:1-12)

⁹Kayan yagindo si Jesus sang kariko nang manga otaw disaan, yagasambingay yaan, laong, “Aon tagtomon sang pawa na marowag na tyatanuman nang paras. Kayan binilin naan sang manga otaw, pyapatonggowan kanilan yang kanaan kaparasan aw panaw yaan adto sang kadayan na banwa. Yadogay yaan mori, aadto magauya saan na banwa. ¹⁰Pagabot nang bonga nang paras, sogoon nang tagtomon sang kaparasan yang isa na kanaan sogwanun pagkamang sang kanaan kabain nang kanaan kaparasan. Pagdatung nang sogwanun naan adto

sang kaparasan, bonaran yaan nang manga otaw disaan aw paoriya nilan na wa apadaraa.¹¹ Kayan yoman nang tagtomon sogoон yang isa na sogwanun naan. Yaan na sogwanun arag dyadadag nilan, yoman bonaran. Pyapaori yaan nilan na wa nilan atagi nang paras.¹² Yoman pa nang tagtomon sogoон yang katlo na sogwanun naan. Pagdatung naan sang kaparasan, yabay nang manga otaw disaan bonaran matag kyapariyan. Kayan pyanagpoti nilan aw saraburan aglogwa nang pawa.¹³ Kayan yaglaong yang tagtomon sang kaparasan, ‘Onnoon da ko? Madyaw yang apakadtoon ko yanng kanak anak na karugnanan ko. Yaan yang ataodon nilan.’¹⁴ Pagkaibaw sang kaparasan nang anak nang tagtomon, kitaun nang manga otaw disaan. Kayan yanakabaraw silan, laong, ‘Ani la yang anak nang tagtomon. Apatayun ta yaan antak kita yang magapanmo ra sining marowag na kaparasan.’¹⁵ Pagdatung agkanilan nang anak nang tagtomon, panaggaposon nilan yaan, tyotorod aglogwa nang pawa kayan pyanagpatay.”

Kayan yagosip si Jesus sang manga yanagpaningug, laong, “Nanang dumdum mayo? Yang tagtomon sang kaparasan, nanang inangun naan sang manga otaw disaan na yagapatay sang kanaan anak?¹⁶ Yatigam kamo na laban sa akadtowan naan aw pataya yang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan. Kayan binilin naan oman yang kanaan kaparasan sang kadaygan.” Pagdungug nilan sang pyagalaong ni Jesus, maglaong yang yanagpaningug, “Dili, kay Ginoo.”¹⁷ Tyatanaw silan ni Jesus kayan yaglaong kanilan, “Aw kyakaundan mayo na buku nang maynaan yang pagsilot nang Dios sang wa atangkap kanaan, nana kadi yang kaologon nang syosolat kadini na pyananglit ako sang bato, laong, ‘Yang bato na syasarabul nang manga panday sang baray kay pyagalaong nilan na way kabos, yaan na bato yang pinili nang Dios na yakadigun sang baray.’¹⁸ Wakaw pagalaong ko kamayo na yang otaw na amarogso disaan na bato, amadogdog. Yang akaorogan naan na bato, amadumug. Maynaan yang silot sang wa atangkap kanak.”

Yang Pagosip Nilan bain sang Pagbayad sang Miyoras
(Mateo 22:15-22; Markos 12:13-17)

¹⁹ Yang manga magindoway sang balaod nang Judio aw yang manga pangoro na magampoway yakadarag da na silan yang kyukugdan naan na sambingay ni Jesus. Kay silan yang wa atangkap kang Jesus. Panagdakupun garo nilan si Jesus awgaid yamangkalluk silan sang yanagkatipon disaan kay madyaw nilan si Jesus.²⁰ Yabay silan magtagad sang pagkabayon na adakupun nilan si Jesus na way otaw na mikita. Pyapaagad nilan kang Jesus yang manga otaw, pyapaniid nilan abay. Yang yaniid yagaway magpangosiposip kang Jesus maynang wa silan maniid. Yang gosto nilan na ibakun silan ni Jesus nang maat antak

daraun nilan si Jesus adto sang gobernador kay yaan yang aon katungud sang pagpapatay sang otaw.²¹ Yagaosip yaang yaniid kang Jesus, laong, “Yatigam da kami, kay magindoway, na matungtung yang kanmo manga pagindo. Yabay mo pagindo yang matungtung na paagi nang Dios. Maski diin kaw, aw asang atobangan nang pangoro aw asang atobangan nang kadaygan, magonawa yang pagindo mo, wa akaparin.²² Wakaw osipin ta kaw daw madyaw yang abay magbayad sang miyoras na pyapabayadan kanatu nang pangoro ta ag Roma. Paglaongan kanami daw makalapas kita sang kanatu balaod aw magbayad kita saan.”²³ Kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dumdum na gyagaway yaan osipin, wakaw yagalaong yaan kanilan,²⁴ “Ayagan kanak yang sapi na pyagabayad mayo sang miyoras.” Pagayag nilan sang sapi, magosip si Jesus, laong, “Yaning yakabutang sang sapi, kanini kaimo, kanini aran?” Yimibak silan, laong, “Yaan kanang labaw na pangoro ta ag Roma.”²⁵ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw maynaan, tomana mayo yang pagbuut naan. Toyo arag tomana mayo yang kariko nang pagbuut nang Dios.”²⁶ Kay madyaw yang ibak ni Jesus kanilan, way kyakasaway nilan kang Jesus asang atobangan nang manga otaw. Yamangkaburungburung silan sang ibak ni Jesus, wakaw wa da oman silan magaosip.

Yagaosip Silan bain sang Pagboi Oman nang Yamatay

(Mateo 22:23-33; Markos 12:18-27)

²⁷ Yandodorod kang Jesus yang manga otaw na pyagangaranan nang Saduseo. Yang manga Saduseo yang gaindo na dili nang Dios apapagboiin yang yamatay da.²⁸ Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Kay magindoway, aon syosolat ni Moises kanatu na yagalaong, ‘Aw yamatay yang magorang na usug na way anak, pamaroon nang mangod yang baro nang yamatay, kay antak aon anak na pagangaranan nang aran nang otaw na yatay da.’ Yaan yang balaod ni Moises kanatu na manga Judio.”²⁹ Kayan yabay maglaong yang Saduseo kang Jesus, “Aon pito na maglomon na usug. Yang panganay yangasawa, wa pay anak nilan, yamatay yang panganay.³⁰ Kayan pyangasawa nang somapit yang baro nang panganay. Wa pay anak nilan, arag da yamatay yang somapit.³¹ Pyangasawa oman nang katlo yang baro kayan yamatay. Kariko nang pito na maglomon arag yangasawa saan na bobay, kariko nilan yamatay, way anak nilan.³² Kayan arag da yamatay yang bobay.³³ Yani yang pagaosip nami kanmo, kay magindoway. Aw domatung yang allaw na pyagalaong na magaboi oman kono yang yamangkamatay, yang pito na maglomon, sini yang makapanmo saan na bobay? Kay kariko nilan arag yangasawa saan na bobay.”

³⁴ Yimibak kanilan si Jesus, laong, “Yang otaw na aani pa sining donya yangasawa.³⁵ Awgaid yang manga otaw na madyaw nang Dios

na apapagboiin oman naan, di da mangasawa, di da magabana. ³⁶ Di da silan amatay, mayn silan nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na di magkamatay. Silan yang manga anak nang Dios na yanagboi oman sikun matay.” ³⁷ Yabay magindo si Jesus sang manga Saduseo, laong, “Si Moises arag gabatok bain sang pagboi oman nang yamangkamatay. Dumduma mayo yang pyagalaong nang Dios kang Moises pagkita ni Moises sang sampinit na yamallaga na wa akasonog. Pagkasaid ni Moises sang sampinit na yamallaga, maglaong yang Dios kanaan, ‘Ako yang Dios na kyakanarigan nang kamayo kamonaan na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.’ ³⁸ Gapakita yang Dios kang Moises, dadaan yatay da yang kamayo kamonaan, toyo maski yatay da yang lawas nilan, yamaboi silan disang Dios. Yang Dios wa magasakop sang lawas nang patay, yang manga boi yang syasakop naan.” Maynaan yang ibak ni Jesus sang manga Saduseo. ³⁹ Pagdungug saan na pagindo ni Jesus, yagalaong yang magindoway sang balaod ni Moises, “Matungtung sa agaw, kay magindoway, yaan na pagindo mo.” ⁴⁰ Kayan yang manga otaw na gaosip kang Jesus, wa da oman magaosip kay yatigam da silan na dili nilan adaugun si Jesus kay matigam yaan mibak.

Bain sang Pinili nang Dios na Magaari sang Donya
(Mateo 22:41-46; Markos 12:35-37)

⁴¹ Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Aon kono pyagalaong nang otaw na sompaw gaid ni Dabid yang pinili nang Dios na magaari sang donya. ⁴²⁻⁴³ Awgaid aw anorot kang Dabid sompaw yang pinili nang Dios na ari, dili magalaong si Dabid na kanaan Ginoo yang pinili nang Dios. Kay syosolat ni Dabid disang libro na Salmo, laong, ‘Yang Dios yagalaong sang kanak Ginoo na pinili naan na ari, laong, Pagingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allaw na apaguyukan ko sang parapara mo yang kariko nang yapagkontara kanmo.’” ⁴⁴ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw anorot kang Dabid sompaw yang pinili nang Dios na ari, dili magalaong si Dabid na kanaan Ginoo.”

**Pyapagkido Silan ni Jesus Antak Di Silan Makapangagad sang Batasan
 nang Magindoway sang Balaod**
(Mateo 23:1-36; Markos 12:38-40)

⁴⁵ Kaba gaindo si Jesus sang kanaan manga inindo, madaig yang otaw na arag yudungug. ⁴⁶ Yagalaong si Jesus, “Magkido kamo, daw kamo makapangagad sang batasan nang manga magindoway sang balaod ni Moises. Yaan yang madyaw nilan abay magpanawpanaw na mandagom silan nang mangkadyaw na dagom antak maglaong yang mikita na silan dungganun na otaw. Kariko nang pagtitiponan nang manga otaw, gosto nilan na silan yang papagingkodan asang atobangan nang manga otaw.

Aw yadatung silan sang pista, silan yang yaparabay magingkod sang ingkodanan na kanang dunganun antak silan yang laban na atayodon. ⁴⁷Yabay silan managagawagaw sang pyanmowan nang manga bobay na baro. Awgaid asang atobangan nang manga otaw, yadogay silan magampo antak paglaongan nang manga otaw na silan matarong. Wakaw dagdagu mallaw yang silot nang Dios kanilan.”

Yang Pagatag nang Baro na Bobay na Pobre
(*Markos 12:41-44*)

21 ¹Asang templo si Jesus, gatanaw sang manga mayaman na yubutang nang sapi asang lasakanan nang sapi na pagatag sang Dios. ²Kikita ni Jesus yang baro na bobay na pobre na yubutang nang dowang ka pesos asang lasakanan. ³Kayan yaglaong si Jesus sang manga inindo naan, “Tinuud na madaig yang pagatag nang manga mayaman, toyo maynang madaig pa sang pagatag nang mayaman yang pagatag naang baro ⁴kay dyuduput naan butang yang kariko nang sapi naan, maski yang pagabili garo naan sang yakaukud kanaan, yabay da atag. Awgaid yang yaatag nang mayaman sikun sang kanilan sapi na madaig.”

Pyapakatigam ni Jesus Kanilan na Ogobarun yang Templo
(*Mateo 24:1-2; Markos 13:1-2*)

⁵Aon manga otaw disang templo na yagalaong, “Bading kadyaw nini na templo. Tanawa yaning mangkadyaw na manga bato na pyangimo nilan arabat. Yaning mangkadyaw na pyangatag sang Dios na pyamutang asaan laban madyaw tanawun.” ⁶Yagalaong si Jesus kanilan, “Aon allaw na madatung na ogobarun yani na templo, kayan way isa na bato nang templo na amaibilin na makatongtong sang isa na bato, amabos yaan kariko makatapoyak.”

Yang Karisud na Madatung sang Manga Otaw aw yang Paglasay sang Yotoo kang Jesus Kristo
(*Mateo 24:3-14; Markos 13:3-13*)

⁷Kayan yagosip silan kang Jesus, laong, “Kano yaan mapagguna, kay Ginoo? Nanang akatoosan nami na antak kami matigam na agput da yaan matoman?” ⁸Yimibak si Jesus, laong, “Magkido kamo daw kamo patoon sang kagaro. Kay madaig yang madatung ani mallaw na magasiling kanak. Magalaong silan, ‘Ako si Jesus Kristo na pinili nang Dios na magaari disining donya.’ Arag nilan pagalaong, ‘Agput da domatung yang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw.’ Ayaw da kamo saan magpangagad. ⁹Aw dumungug kamo sang batok na aon manga gira, aw yang batok na aon manga otaw na yosopak sang kanilan pangoro, ayaw kamo magkalluk. Yaan yang amaona domatung asining banwa toyo di pa maparabay domatung yang kataposan na pagbuut nang Dios disining

donya.”¹⁰ Kayan yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Disining karowagan nang banwa, managgira yang manga otaw.¹¹ Madatung yang manga linog na mabugbug aw yang gutum na masakit aw yang madaig na sakit arag madatung disang karowagan nang donya. Madaig yang ikitaun diglangit na makaalluk sang otaw.

¹²“Di pa yaan amapagguna, adakupun kamo nang arag kamo Judio, arasayun kamo nilan na yotoo kamo kanak. Adaraun kamo adto sang pangoro nilan, ipirisoon kamo. Arag adaraun kamo asang atobangan nang labaw na manga pangoro nang goberno kay yotoo kamo kanak.¹³ Disaan, akabayonan mayo batokon yang pagindo nang Dios antak nilan dungugun.¹⁴ Di da kamo magpakaringaw sini, ayaw magkaundug daw nanang iibak mayo aw osipin kamo nang manga pangoro nang goberno.¹⁵ Pagabuutan ta kamo sang kamayo pagasorit antak matigam kamo tomobag antak wa day kaibak nilan kamayo. Disaan, matigam da silan na matungtung sa agaw yang pagalaong mayo.¹⁶ Maski yang kamayo manga taganak aw yang manga lomon mayo aw yang kamayo manga kailog, silan yang magadara kamayo dato sang magookom na magarasay kamayo. Aon apapatay nilan digkamayo.¹⁷ Madaig yang amaraat kamayo kay yangagad kamo kanak. Mapagkontara silan kamayo kay kikilara kamo nilan na yotoo kamo kanak.¹⁸ Awgaid maski samboros da na logay mayo way amakamang.¹⁹ Di kamo magbotawan sang pagtoo mayo, abay kamo pagtigkul sang paglasay nilan kamayo, kayan disaan akaaronan kamo nang kinaboi sikun sang Dios.”

Pyagalaong ni Jesus Kanilan na Asapadan yang Jerusalem (Mateo 24:15-21; Markos 13:14-19)

²⁰ Kayan yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Aw kitaun da mayo yang Jerusalem na lilibotan nang manga sondaro, akatigaman da mayo na yaan amasapad da.²¹ Yaan na allaw, kamo na maguya dig Jerusalem aw asang tibook sakop nang Judea, panaglonos kamo adto sang kabutayan. Yang maguya disang yakaranto nang Jerusalem di da makasurud oman adto sang Jerusalem.²² Kay yaan yang manga allaw nang pagsilot nang Dios sang kariko nang yapagkontara kanaan. Kariko nang pyagalaong naan na syosolat nang manga propeta, arag amapagguna kanilan.²³ Aw matoman da yaan na karisud, kallaat da agaw nang mabdus aw yang kamokan kay laban akarisudan yang kariko nang otaw. Dagdagu yang silot nang Dios disining banwa.²⁴ Aon amatay na itibusun. Yang kadaygan abakoson na adaraun adto sang kadaygan na manga banwa. Amaimo pangoro yang buku nang Judio disang Jerusalem asta domatung yang allaw na amawara da yang pagkapangoro nilan.”

Yang Pagdatung ni Jesus na Gyugual nang Anak nang Otaw (Mateo 24:29-31; Markos 13:24-27)

²⁵“Yaan na manga allaw, ikitaun nang manga otaw disang suga aw disang boran aw disang manga bitoon yang toosanan sang kanak pagori

asining donya. Disang kariko nang banwa amangkaundug yang manga otaw nang amapagguna. Amangkalluk silan kay laban masamok yang karowagan nang banwa. ²⁶Aon manga otaw na aripatngan nang pagkalluk nilan kay yabay silan magdum dum sang amapagguna disang donya. Kay maski yang kariko nang kikita mayo diglangit magakagayonggayong. ²⁷Kapagguna naan na manga imo, ikitaun da ako na gyugual nang Anak nang otaw na mabarik ak ansining donya na madari ak nang panganod. Ikitaun yang gaom ko aw yang kaallag ko. ²⁸Aw magpono da yaning amapagguna na pyagalaong ko kamayo ayaw da magkalluk, panaguma da kamo kay agput da domatung yang matabang kamayo sang karisud.”

Yang Pagindo bain sang Kaoy na Igera
(Mateo 24:32-35; Markos 13:28-31)

²⁹Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Pagaindo ko kamayo yang kaoy na iger aaw yang kadaygan pa na manga kaoy. ³⁰Aw syomokol da yaan, akatigaman da natu na omoraw da yang banwa. ³¹Magonawa saan, aw kimita da kamo na yatoman da yaning pyagalaong ko kamayo, akatigaman da mayo na amallug da magari yang Dios disining donya.

³²“Tinuud na yang manga otaw na asaotan naan na timpo di pa amabos matay amatoman da yang kariko nang pyagalaong ko kamayo. ³³Amawara yang langit aw lopa, yang kariko nang pyagalaong ko dili amawara, amatoman kariko.”

Kinaanglan na Magakido Kamo

³⁴Kayan yabay maglaong si Jesus kanilan, “Managkido kamo daw kamo mabarag nang madaig na pista aw inuman. Ayaw kamo magkabarag nang akaundan mayo bain sang makaboi kamayo. Managkido kamo daw kamo katokawun nang pagkani ko oman na wa kamo makaandam. ³⁵Yaan na allaw makatokaw domatung sang manga otaw sang karowagan nang banwa maynang pagkaorad nang litag sang manok. ³⁶Managkido kamo, pagampo kamo abay sang Dios antak kamo makatigkul sining amapagguna na pyagalaong ko kamayo aw antak makaatobang kamo kanak nang pagdatung ko oman asini.”

³⁷Allawallaw yagaindo si Jesus disang templo. Aw gabi yakadto yaan sang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan na disaan yakakatorog. ³⁸Masurumsurum pa kyomadto ra sang templo yang manga otaw na maningug sang kanaan pagindo.

Pyagabaatan nilan na Apatayun si Jesus
(Mateo 26:1-5; Markos 14:1-2; Juan 11:45-53)

22 ¹Agput da domatung yang pista nang manga Judio na pyagangaranan nang Paglabay. ²Yang manga pangoro na

magampoway aw yang manga magindoway sang balaod yanakabaraw daw monnono yang pagpadakup nilan kang Jesus. Gosto nilan apatayun yaan awgaid yamangkalluk silan sang manga otaw kay madyaw nilan si Jesus.

Yomoyon si Judas na Matabang sang Yapagkontara kang Jesus
(Mateo 26:14-16; Markos 14:10-11)

³Si Judas Iskariote na kasamporo aw dowa na apostol ni Jesus, lyarasakan ni Satanas na pangoro nang mangkaraat. ⁴Wakaw kyakadtowan ni Judas yang manga pangoro na magampoway aw yang manga kapitan nang bantay disang templo. Gaosip yaan kanilan daw monnono yang pagtabang naan kanilan pagdakup kang Jesus. ⁵Yanaguma silan nang sorit ni Judas. Yagalaong silan na abayadan nilan si Judas aw madakup da si Jesus. ⁶Yapagoyon si Judas kanilan. Kayan yabay pagsaitan naan si Jesus antak dakupun yaan nang sayda naan na way mikita na kadayagan.

Pyapaandam ni Jesus yang Akaanun Nilan nang Pista na Paglabay
(Mateo 26:17-25; Markos 14:12-21; Juan 13:21-30)

⁷Dyomatung da yang allaw nang pagpono nang pista na yaan yang kyakaan nang manga Judio yang paan na way patoron. Ninyan na allaw gaiyaw silan sang manga nati nang karnero na akaanun nilan nang pista na Paglabay. ⁸Syosogo ni Jesus si Pedro aw si Juan, laong, “Pagona ra kamo asadtong syodad. Pataana mayo yang akaanun ta nang pista na Paglabay.” ⁹Yoosip nilan, laong, “Diin kami magpataan, kay Ginoo?” ¹⁰Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw domatung kamo sang syodad, pagakita kamo nang usug na yasagub. Magad dak man kamo naan. Ayn nang apanikin naan na baray, disaan kamo panik. ¹¹Paglaongan mayo sang tagtomon sang baray na yang Ginoo yagaosip, laong, ‘Wain yang sobay na akaanan nami sining pista na Paglabay?’ ¹²Apatanaw kamayo nang tagtomon yang dakora na sobay na asang kadwang angka. Kariko nang kikinaanglan ta sang pista, arag iyan da disaan. Pataana mayo disaan yang akaanun ta.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanilan. ¹³Kayan yagona silan manaw. Pagdatung nilan asang syodad, kitaun nilan yang pyagalaong ni Jesus na baray, kayan pyataan nilan yang iyambong nang pista na Paglabay.

Yang pyagapisangpisang nang Ginoo na Paan na Kyakaan Nilan
(Mateo 26:26-30; Markos 14:22-26; 1 Korinto 11:23-25)

¹⁴Nang tikakaan da nang gabi la, yapagsaro si Jesus komaan sang kanaan apostol na samporo aw dowa. ¹⁵Yagalaong si Jesus, “Laban madyaw ko na yagasaro kita komaan sining pista na Paglabay nang wa pa ak apataya. ¹⁶Di da

ak oman makaan sang pista na Paglabay matag domatung yang pagari nang Dios asang donya.” ¹⁷Kayan tyakmagan ni Jesus yang inmanan, gapasalamat yaan sang Dios. Pagkatapos magampo, yagalaong yaan kanilan, “Kariko mayo, arag iminum. ¹⁸Pono adoon, di da ak oman minum sang tumuk nang paras matag domatung yang pagari nang Dios disining donya.” ¹⁹Kayan pyoti ni Jesus yang paan. Pagkatapos magpasalamat sang Dios, pagpisangpisangun naan yang paan aw pandooran naan sang isaisa sang kanaan manga apostol. Kayan yaglaong yaan kanilan, “Kaana yani, yani yang kanak lawas na amatay tungud kamayo. Aw komaan kamo sini na paan, akaundan mayo ako.” ²⁰Yamatapos silan magiyambong, pyopoti ni Jesus yang tabo na aon inumun nilan aw pandooran kanilan. Kayan yaglaong yaan, “Yang lasak nining tabo yaan yang bago na saad nang Dios kamayo na apasayloon kamo sang kamayo sara, na yang toosanan sang pagkatoman naan na saad yang kanak dogo na apatutudun tungud kamayo.”

²¹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yang magaatag kanak adto sang kanak pagbono yang inagadan mayo na yapagsaro kanak adoon. ²²Apatayun ak disining donya na dadaan pagbuut kanak nang Dios. Awgaid kallaat da agaw nang matabang sang magapadakup kanak.” ²³Paglaong ni Jesus saan, manakabarawbaraw yang manga apostol daw sini koraw kanilan yang matabang sang magapadakup kanaan.

Yanagagis Silan daw Sini Kanilan yang Labaw

²⁴Kayan yanagagisigis yang manga apostol daw sini kanilan yang marabaw. ²⁵Yagaindo si Jesus kanilan, laong, “Ayaw magdumendum na ikaw marabaw. Yang manga pangoro adoon disining donya abay magsogo sang sakop nilan. Madyaw nang manga ari yang pagalaongan nang sakop nilan na silan buutan kono na otaw. ²⁶Awgaid kamo, ayaw kamo magsiling sang maynaan na batasan. Yang yarabaw digkamayo amaimo maynang yukullud. Yang pangoro digkamayo amaimo sogwanun nang kadaygan. ²⁷Sini kadi yang marabaw, daw yang yakaan daw yang galoto sang kyakaan? Yang yakaan yang marabaw, awgaid ako na Ginoo mayo, yabay ak tomabang, maynang ako yang sogwanun nang otaw.”

²⁸Kayan yaglaong si Jesus sang manga apostol, “Madyaw ko yang kamayo batasan, maski madaig yang kanak karisud, yabay kamo kanak magagadagad. ²⁹⁻³⁰Yang Dios na kanak Ama yagabuut na ako yang magaari disining donya. Ako, asaad ko kamayo na aw magaari da ako, mapagsaro kamo kanak. Kamo yang magaari sang kariko nang manga Judio na sompaw nang samporo aw dowa na anak ni Israel.”

Pyapakatigam ni Jesus kang Pedro na Magalaong si Pedro na Buku Silan nang Maginagad

(Mateo 26:31-35; Markos 14:27-31; Juan 13:36-38)

³¹⁻³²Kayan yaglaong si Jesus kang Simon Pedro, “Yangayo si Satanas sang Dios na itigiin kamo kay gosto naan awaraun yang kamayo pagtoo.

Itigiin kaw ni Satanas, kay Simon, toyo di kaw akawaraan sang pagtoo kay yampo da ta kaw sang Dios. Aw makapagsusul da kaw sang imo mo nang pagtigi kanmo ni Satanas, ikaw yang magaindo da sang kanmo karomonan antak oman madyaw yang kanilan pagtoo kanak.”³³ Laong ni Simon Pedro, “Ako, kay Ginoo, aw pirisowan kaw, amagad ak mapapiriso, aw patayun kaw, arag ak mapapatay.”³⁴ Kayan yaglaong si Jesus, “Pagalaong ko kanmo, kay Pedro, na di pa yang manok magatagaok mallaw nang pakallawun, magalaong kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.”

Pagindo bain sang Pagkadto Nilan sang Manga Banwa

³⁵ Yabay maglaong si Jesus, “Nangaon na syosogo ta kamo papagindoon sang manga otaw, wa kamo magadara nang sapi aw lasakanan nang dagom aw sapatos. Yaan na pagpanaw mayo, wa kamo akaukud?” Yimibak silan, laong, “Wara, way yakaukud kanami.”³⁶⁻³⁷ Laong ni Jesus, “Way yakaukud kamayo nangaon kay yamarugun pa silan kanak wakaw yatagan kamo nilan. Adoon, di da kamo nilan atabangan kay yang kanilan kyakaundan ako yang yakasara. Amatoman yang syosolat kadini nang propeta nang Dios, laong, ‘Magalaong silan na yaan na otaw yosopak sang balaod.’ Wakaw pagpono adoon, aw magabatok kamo sang kanak pagindo, magadara kamo nang baron mayo aw manga dagom mayo. Aw way espada mo, pagballinan yang kanmo dagom antak kaw kaaronan nang espada.”³⁸ Yang manga inindo ni Jesus yagalaong kang Jesus, “Tanawa, kay Ginoo, dowa yang kanami espada.” Laong ni Jesus, “Toman da.”

Yapagbaraw si Jesus sang Dios (Mateo 26:36-46; Markos 14:32-42)

³⁹ Kayan yomanaw si Jesus asadtong butay na Kaolibowan kay ipan naan asaan korangan. Yamagad naan yang kanaan manga inindo.

⁴⁰ Pagdatung nilan disaan, yagalaong si Jesus kanilan, “Pagampo kamo antak di kamo daugun aw tigiin kamo ni Satanas.”⁴¹ Paglaong ni Jesus sinyan, mapaaawatawat yaan agkanilan kayan lyomood na mapagbaraw sang Dios. ⁴² Laong ni Jesus, “Aw madyaw mo, kay Ama, ayaw pagtotogtan yanig laban marisud na madatung kanak. Awgaid gosto ko, kay Ama, na yang kanmo pagbuut yang amatoman ani kanak, dili yang kanak pagbuut.”⁴³ Kayan dyomatung kanaan yang tagalangit na sogwanun nang Dios na yatabang kang Jesus antak madigun yang kanaan ginawa. ⁴⁴ Laban yamarasay yang ginawa ni Jesus. Yorobos naan yang kanaan pagampo addo sang kanaan Ama. Laban initan, yanagdo asang lopa yang kanaan init maynang tagdo nang dogo.

⁴⁵ Pagkatapos naan magampo, magbarik yaan sang kanaan manga inindo. Pagbarik naan, yanagkatorog da silan, kay unaun maundug

silan, yakakatorog. ⁴⁶Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ayaw da kamo magkatorog. Pagbangon, panagampo antak di kamo maboyo ni Satanas.”

Yang Pagdakup kang Jesus

(Mateo 26:47-56; Markos 14:43-50; Juan 18:3-11)

⁴⁷Kaba gasorit si Jesus, yadatung yang madaig na otaw. Si Judas na kasampono aw dowa na inindo ni Jesus, yaan yang yagaallad. Yodorod yaan kang Jesus na amaruk. ⁴⁸Awgaid yoosip ni Jesus si Judas, laong, “Nanga kaw, kay Judas, arukan mo ako na gyugual nang Anak nang otaw antak matigam yang kanmo manga inagad na ako yang adakupun?” ⁴⁹Pagkita nang manga inindo ni Jesus na adakupun da yaan, magosip silan kang Jesus, laong, “Anda, monnono, kay Ginoo? Madyaw mo aw tibasun nami silan?” ⁵⁰Wa pa makaibak si Jesus, dadaan aon day timibas sang allang nang labaw na magampoway. Kyakapangoran yaan sang taringa naan na karinto. ⁵¹Syasagda ni Jesus yang gapangol, laong, “Ayaw saan.” Kayan pyoti ni Jesus yang taringa, kayan yori, madyaw da.

⁵² Yang manga pangoro na magampoway aw manga bantay nang templo aw manga matikadung nang Judio, silan yang manga inagad ni Judas magpadakup kang Jesus. Yagalaong si Jesus kanilan, “Onoon mayo yang manga espada mayo aw yang manga larabut, min kamo nang gadakup sang torisan. ⁵³Allawallaw ak gaindo disang kanatu templo, nanga wa mayo ak adakupa disaan? Awgaid yatigam ako na yani yang allaw na pagbuut nang Dios na adakupun mayo ako. Kyakabayonan mayo ak adoon dakupun. Si Satanas na pangoro disang kangitngitan yang gabaya kamayo.”

Yagalaong si Pedro na wa Yaan Ikilara kang Jesus

(Mateo 26:57-58,69-75; Markos 14:53-54,66-72; Juan 18:12-18,25-27)

⁵⁴Pyanagdakup da nilan si Jesus kayan dyara adto sang baray nang labaw na magampoway. Si Simon Pedro, yigiyod nilan, toyo maawat yang pagurangan. ⁵⁵Pagdatung ni Pedro sang baray, kikita naan yang manga otaw na yanarang digdarum. Kayan yomobay kanilan si Pedro. ⁵⁶Disaan aon bobay na sogwanun nang tagtomon saan na baray. Kikita naan si Pedro na yanarang, kayan pyaunungan, laong, “Yaan na otaw arag inagad nang dyadakup.” ⁵⁷Yimibak si Pedro, laong, “Wara sa ako ikilara saan na otaw.” ⁵⁸Wa akadogay, aon yikita kang Pedro na yagalaong kanaan, “Ikaw sa agaw yang arag inagad nadtong dyadakup nilan.” Yimibak si Pedro, laong, “Lagi, buku ko.” ⁵⁹Surud nang sang ka oras aon yoman kimilara kang Pedro na yagalaong, “Yaan sa agaw yang arag inagad nadtong dyadakup, katagaan silan dowa arag taga Galilea.” ⁶⁰Yimibak si Pedro, laong, “Lagi, wara ak akitigam sang pyagalaong mo.” Kaba yaan gasorit, gatagaok yang manok. ⁶¹Pagdungug

ni Jesus sang pagtagaok nang manok, limingi yaan, yatanaw kang Pedro. Yakaungud si Pedro sang pyagalaong kanaan ni Jesus na di pa magatagaok yang manok, magalaong da yaan nang makatlo na buku silan nang maginagad. ⁶² Yapanaw si Pedro kayan yagdaraw, laban yamaundug.

Syosodi aw Sombaga si Jesus
(Mateo 26:67-68; Markos 14:65)

⁶³ Yang yanagbantay kang Jesus, yomongod magsodi kang Jesus. Tyatampung nilan yang mata naan aw pagpanombaga. ⁶⁴ Laong nilan kanaan, “Ikaw na propeta, tooka yang yosombag kanmo daw sini.” ⁶⁵ Yabay silan magsorit nang maat kang Jesus, yabay managsodi.

Si Jesus na asang Atobangan nang manga Matikadung na manga Judio
(Mateo 26:59-66; Markos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶ Pagkaallaw, yanagkatipon yang manga matikadung nang Judio aw yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod. Dyadara si Jesus adto kanilan na panagosipin nilan. ⁶⁷ Laong nilan kang Jesus, “Paglaongan kanami daw ikaw agaw yang pinili nang Dios na magaari kanami.” Yimibak si Jesus, laong, “Maski magalaong ako na ako yang pinili nang Dios, di man kamo motoo. ⁶⁸ Aw gaosip ak kamayo antak matigam kamo daw sini ako, wa man kamo iibak. ⁶⁹ Awgaid aon pagalaong ko kamayo. Ako na gyugual nang Anak nang otaw, magaingkod da ako sang apit karinto nang Dios na Lyomabi.” ⁷⁰ Yanagosip silan kang Jesus, laong, “Ikaw agaw yang Anak nang Dios?” Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw, yaang pyagalaong mayo.” ⁷¹ Kayan yaglaong silan, “Dyumungug da kita sang kanaan pyagalaong. Maski way kadayan na otaw na mannistigos, yatigam da kita na yakaminos yaan sang Dios kay mayn kono kanaan yang Dios.”

Si Jesus na Asang Atobangan ni Pilato
(Mateo 27:1-2,11-14; Markos 15:1-5; Juan 18:28-38)

23 ¹ Kayan pyagagad nang manga pangoro nang Judio si Jesus adto kang Pilato na gobernador na antak okman naan si Jesus. ² Pyagasombong nilan si Jesus, laong, “Yani na otaw, kay Gobernador, yagaindo kanami nang maat na batasan, gosto naan na di kami apabayadun sang miyoras na odlin nang gaari kanami. Arag yagalaong yaan na yaan kono yang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang otaw.” ³ Kayan yagosip si Pilato kang Jesus, laong, “Ikaw kadi yang ari nang manga Judio?” Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw, yaang pyagalaong mo.” ⁴ Maski galaong si Jesus na ari yaan nang manga Judio, yatigam si Pilato na dili si Jesus mapagagaw sang pagkapangoro nang

taga Roma. Wakaw yagalaong yaan sang manga Judio, "Way kikita ko na maat na imo ni Jesus na akapagsilot kanaan." ⁵ Awgaid sana yabay da silan maglaong, "Si Jesus yang yakasamok sang manga Judio sang tibook Judea. Gapono yaan magindo disadtong banwa naan na Galilea matag dyomatung asining syodad yabay magindo."

Si Jesus na Asang Atobangan ni Herodes

⁶ Pagdungug ni Pilato saan na sorit, magosip daw matungtung agaw si Jesus taga Galilea. Yimibak silan, laong, "Uu, taga Galilea yaan."
⁷ Pagkatigam ni Pilato na taga Galilea si Jesus, padara yaan agkang Herodes na gabisita ag Jerusalem antak yaan yang magokom kang Jesus kay si Herodes yang pangoro sang taga Galilea. ⁸ Pagdatung nilan agkang Herodes, laban gauma si Herodes na ikita kang Jesus kay dyungug da naan yang manga imo ni Jesus. Yang kanaan dumdum madyaw aw apakita kanaan ni Jesus yang kaburungburungan na imo. ⁹ Madaig yang pagosip ni Herodes kang Jesus toyo si Jesus wa iibak. ¹⁰ Yang manga pangoro nang Judio arag asaan, yabay pagsombong si Jesus kang Herodes na laban maat kono yang imo ni Jesus. ¹¹ Si Herodes aw yang kanaan manga sondaro arag gasodi kang Jesus, ikuran nilan yaan. Pyapandagom nilan si Jesus nang dagom nang ari kayan pyaori agkang Pilato. ¹² Disaan, gaidarag oman si Herodes aw si Pilato na nangaon gakontara.

Si Jesus Yookman na Apatayun

(Mateo 27:15-26; Markos 15:6-15; Juan 18:39-19:16)

¹³ Pagdatung oman agkang Pilato ni Jesus, omanun tiponon ni Pilato yang manga pangoro na magampoway nang Judio aw yang kadaygan na manga pangoro nilan. ¹⁴ Yagalaong si Pilato kanilan, "Yaning otaw na dyadara mayo ani kanak na pyagalaong mayo na gaindo nang maat kamayo, binista ra ko yani disang atobangan mayo. Kariko nang pyagalaong mayo na maat na imo naan, wa ko ikitaa digkanaan. ¹⁵ Si Herodes arag way kikita naan na maat saan na otaw wakaw pyaori da naan ani kanak. Way sara naan na akapagpatay kanaan. ¹⁶ Wakaw yani gaid yang silot ko kanaan, agaid labutun kayan byoroyan." Maynaan yang pyagalaong ni Pilato sang manga pangoro nang Judio. ¹⁷ Batasan ni Pilato kada pista na Paglabay, isa yang oboroyan na piriso, maski sini na ayoon nang manga Judio, oboroyan. ¹⁸ Pagdungug nang magkadaig sang okom ni Pilato, pyapakatanog nilan yang kanilan sorit, laong, "Apatayun yaan na otaw. Si Barabas yang oboroyan." ¹⁹ Si Barabas pipiriso nangaon nang okom kay yapagkontara sang okom aw arag gapatay sang otaw. ²⁰ Gosto ni Pilato oboroyan si Jesus wakaw yoman yaan maglaong sang manga Judio. ²¹ Ban da agaw gyagaan da yang kanilan sorit, laong,

“Pakarabowi yaan asang koros. Pakarabowi yaan asang koros.” ²² Yoman maglaong kanilan si Pilato, “Nanang maat na imo naan? Way kikita ko na maat na imo naan na akapagpatay kanaan. Apalabut ko gaid kayan byoroyan.” ²³ Kayan laban nilan gyagaan yang kanilan sorit, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.” ²⁴ Yabay silan magbaysagun wakaw yangagad da si Pilato sang kanilan pagbuut. ²⁵ Kayan pyaboroyan naan yang yaayo nilan na si Barabas na pipiriso nangaon kay yagapatay sang manga otaw nang papagkontara naan sang okom. Toyo syosogo ni Pilato yang manga sondaro na akarabowan si Jesus asang koros antak patayun kay yaan gosto nang manga pangoro nang Judio.

Kyakarabowan nilan si Jesus asang Koros
(Mateo 27:32-44; Markos 15:21-32; Juan 19:17-27)

²⁶ Kayan dyara nilan si Jesus adto sang pagapatayun nilan na banwa. Kaba gapadurug silan adto pyagakita nilan si Simon na taga Sirene na makadto Jerusalem, awgaid pyapagborig nilan yaan kang Jesus sang pagdara sang koros. Gaona si Jesus, gakaori si Simon.

²⁷ Madaig yang otaw na yigiyod kang Jesus. Madaig yang bobay na yanagdaraw da kang Jesus. ²⁸ Yaatobang silan ni Jesus aw paglaong kanilan, “Ayaw da kamo kanak magdaraw, kamo na manga bobay na taga Jerusalem. Yaan yang darawi mayo kamo aw yang kamayo manga anak. ²⁹ Kay akarisudan kamo laban. Aw datungun kamo naan na karisud, magalaong kamo na madi pa yang way anak kay yang aon anak akamatayan disaan na karisud. ³⁰ Aw domatung da yaan na karisud, magalaong kamo sang butay, ‘Kaunu da kanami antak maparabay kami matay,’ kay di da kamo makatigkul sini na karisud.” ³¹ Laong ni Jesus, “Yani na imo nilan kanak na paglasay sari way sara ko, dagdagu pa nini yang paglasay sang yakasara.”

³² Aon dowang ka otaw na torisan na arag pyagaagad nilan na uupud kang Jesus patayun. ³³ Yadatung silan sang butaybutay na pyagangaranan nang Kyaragsaan nang oro, kyakarabo nilan si Jesus aw yang dowa na torisan. Toro yang koros, yang isa apit karinto ni Jesus aw yang isa apit kawara, asang tunga si Jesus. ³⁴ Yapagbaraw si Jesus sang Dios, laong, “Pasaylowa silan, kay Ama, kay wa silan akatigam na maat mo yang imo nilan kanak.” Linindug da yang koros, gaimo yang manga sondaro sang ripa, ayn nang makadaug yaan yang makapagpanmo sang manga damit ni Jesus. Maynaan yang pagbain nilan sang damit naan. ³⁵ Madaig yang otaw na yatanaw sang pagkamatay ni Jesus. Yang manga pangoro nang manga Judio yagadoogdoog kang Jesus. Kyukuyat nilan si Jesus, laong, “Yakatabang yaan sang kadaygan na otaw, pagasaitan ta daw makatabang yaan sang kanaan tyoonan lawas, daw matungtung na yaan yang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang otaw.” ³⁶ Yang manga

sondaro yanagsodi arag. Yodorod silan sang koros na apainumun garo si Jesus sang inmun.³⁷ Yanaglaong silan, “Aw matungtung na ikaw yang ari nang manga Judio, kamanga yang lawas mo disang koros, panaog disaan.”³⁸ Syosolat nilan asang koros tupad nang oro ni Jesus, galaong yang solat, “Yani yang ari nang manga Judio.”

³⁹ Yang isa na torisan na arag kyakarabo gasodi kang Jesus. Yagalaong yaan, “Aw ikaw yang pinili nang Dios, kamanga yang kanmo tyoonan lawas aw boroyi kami.”⁴⁰ Syasagda yaan nang isa na torisan na kyakarabo, laong naan, “Ayaw maglaong naan. Nanga, wa kaw akalluk sang Dios? Magonawa yang silot kanatu aw yang silot kang Jesus.⁴¹ Kita, matungtung yang silot kanatu, barus sang imo natu na maat. Toyo yaan, dyadayon patayun na way sara.”⁴² Kayan yaglaong yaan kang Jesus, “Aw domatung kaw na magaari da kaw, kay Jesus, kaundan mo ako.”⁴³ Yagalaong kanaan si Jesus, “Pagalaong ko yang matungtung, kay lagi, adoon na allaw madatung kaw na inagad kaw naku sang datnganan nang tomotoo.”

Yang Pagbogto nang Ginawa ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Markos 15:33-41; Juan 19:28-30)

⁴⁴ Agput magalasdosi, wa da mapakita yang suga, mangitngit da yang banwa asta yagalastres nang ambong.⁴⁵ Disang templo dig Jerusalem, yaparabay mapikas yang laban madakmul na sapot na pyagasananig sang balaan na sobay nang Dios.⁴⁶ Si Jesus, gyagagaan naan yang kanaan sorit, laong, “Kay Ama, yaatag da ko kanmo yang kanak espirito.” Paglaong naan saan, mogto yang ginawa naan.⁴⁷ Pagkita nang kapitan nang manga sondaro sang yamapagguna disaan, bantogon naan yang Dios aw paglaong, “Matungtung sa agaw na way sara naan na otaw.”⁴⁸ Yang magkadaig na otaw na yikita sang yamapagguna disaan, yomori silan sang kanilan manga baray na yamangkaundug.⁴⁹ Kariko nang inagad nangaon ni Jesus aw yang manga bobay na taga Galilea na ipan magad naan arag yanagindug disaan, yanagtanaw, toyo maawatawat silan sang koros.

Byubutang Agsurud nang Gikub yang Lawas ni Jesus

(Mateo 27:57-61; Markos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Isa yang Judio disaan na pyagangaranan ni Jose. Taga Arimatea na sakop nang Judea. Madyaw yang batasan ni Jose, matarong na otaw, yabay naan tagadan yang pagpono nang pagari nang Dios disang donya. Maski arag yaan pangoro nang manga Judio, wa yaan ooyon sang imo nilan kang Jesus.⁵² Yakadto si Jose kang Pilato, yaayo naan yang lawas ni Jesus na akamangun naan disang koros. Laong ni Pilato, “Uu, kamanga.”⁵³ Yomori si Jose, kyakamang naan yang lawas ni Jesus kayan

byurubudan naan nang madyaw na sapot na mapoti. Byubutang naan yang lawas ni Jesus agsurud nang gikub na yiimo nilan butanganan nang yamatay. Dungan wa pay lyasak disaan na yamatay, baya yaan yang lasak. Yang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus inimo nang otaw disang kilid nang pangpang na bato. ⁵⁴Yang pagkamatay ni Jesus allaw nang pagandam sang allaw na pagpapatana nang manga Judio. Agput da magpono yang allaw na pagpapatana.

⁵⁵Yang manga bobay na yamagad ni Jesus nangaon manaw dig Galilea, arag yamagad ni Jose, yanagtanaw sang pagbutang sang lawas ni Jesus agsurud nang gikub. ⁵⁶Kayan yomori silan agkanilan. Pyapataan nilan yang dadamag na mangkaballo na pagadamag sang lawas ni Jesus. Allaw na pagpapatana, yanaguyauya silan kay yangagad silan sang balaod nang Dios sang manga Judio.

Yang Pagboi Oman ni Jesus

(Mateo 28:1-10; Markos 16:1-8; Juan 20:1-10)

24 ¹Pakallawun pa nang kaisa na allaw kyomadto ra yang manga bobay sang gikub na byubutangan ni Jesus. Dyadara nilan yang dadaan andam nilan na mangkaballo na pagadamag sang lawas ni Jesus. ²Pagdatung nilan, wa day bato na tampung sang gikub, kyaowangan da. ³Kayan lyomasak silan sang gikub toyo wa day kikita nilan na lawas ni Jesus. ⁴Yabay silan magindug disaan, yanagkabarawbaraw silan daw wain da koraw yang lawas ni Jesus. Pagkatigam nilan, dyomatung da yang dowa na tagalangit, maynang otaw yang kaimo nilan. Yanagindug silan disang apit nang manga bobay, laban yakasilaw yang kanilan dagom. ⁵Kayan lyomood yang manga bobay aw dumul kay yamangkalluk silan laban. Yagalaong kanilan yang tagalangit, “Nanga yaanap mayo yang yamaboi disining byubutangan nang yamatay? ⁶Wa da disini si Jesus, yagboi da. Kaundi mayo yang pyagalaong naan kamayo nangaon dig Galilea. ⁷Yagalaong yaan na adaraun yaan na gyugual nang Anak nang otaw adto sang manga otaw na saraun, apatayun yaan disang koros toyo nang katlong allaw magaboi yaan oman.” ⁸Pagdungug nang manga bobay sang sorit nang tagalangit, kaundan nilan na yaan pyagalaong ni Jesus sang kanaan manga inindo. ⁹Kayan yomanaw silan, yomori da adto kanilan. Byabatokan nilan yang inindo ni Jesus na samporo aw isa sang kariko nang kikita nilan disaan. Kariko nang manga otaw disaan arag yudungug sang kanilan batok. ¹⁰Yang gababatokon sang manga apostol si Maria Magdalena aw si Juana aw si Maria na ina ni Santiago aw kadaygan pa na manga bobay na yamagad nilan. ¹¹Awgaid yang batok nang manga bobay, wa otoo yang manga apostol kay yakaungud silan na toyo da na batok, buku nang matungtung. ¹²Si Simon Pedro, gadadaragan adto sang gikub. Pagdatung naan, silibin naan agsurud. Yaan koman yang kikita

naan yang sapot na byuburubud na yakabutang disaan. Kayan yomori yaan agkanilan, yamaburungburung sang yamapagguna kang Jesus.

Yang Pagkadto sang Barrio na Emmaus
(Markos 16:12-13)

¹³ Yaan na allaw aon dowang ka otaw na yakadto sang barrio na Emmaus. Yang kaawat nang Emmaus sikun ag Jerusalem aon manga samporo aw dowa na ka kilometro. ¹⁴ Kaba yapanaw silan yanagkabarawbaraw silan sang yamapagguna kang Jesus. ¹⁵ Kaba silan yanagkabarawbaraw, yaragbut si Jesus kanilan kayan yagagad silan toro. ¹⁶ Toyo maski gaagad silan, wa silan ikilara kang Jesus. ¹⁷ Yagaosip si Jesus kanilan, laong, “Durug kamo yapanaw nanang byabaraw mayo?” Yanaguya silan, laban da silan yaundug. ¹⁸ Kayan yimbak si Kleopas, laong, “Gauya kaw dig Jerusalem, nanga wara kaw akitigam sang imo nilan disaan ningning bago pa?” ¹⁹ Gaosip si Jesus kanilan, laong, “Nana na imo?” Yimbak silan, laong, “Yang imo nilan kang Jesus na taga Nasaret. Propeta yaan na pyagabayaan nang Dios. Laban madyaw yaan nang Dios aw madyaw yaan nang manga otaw kay makagagaom yang kanaan manga imo, arag laban madyaw yang kanaan pagindo. ²⁰ Awgaid yang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung sang kanatu banwa, dyadara nilan si Jesus adto sang manga otaw nang goberno kay antak patayun. Kyakarabowan nilan yaan asang koros kayan yamatay. ²¹ Kami, yang kanami ungud, yamanarig kami na si Jesus yang magapagawas kanatu na manga Israel na syasakop nang goberno nang taga Roma. Adoon monnono pa? Yamatay da. Dungan yamatay yaan katlong allaw adoon. ²²⁻²³ Dyudungug nami kagayna yang batok nang manga inagad nami na bobay na yisingadto nang pakallawun sang byubutangan nang lawas ni Jesus. Yamaburungburung kami kay pyagalaong nilan na wa day lasak nang gikub. Byabatokan kami nilan na aon kikita nilan na manga tagalangit disang gikub. Yanaglaong kono yang tagalangit na yamaboi oman si Jesus. ²⁴ Aon inagad nami na arag yisingadto sang gikub. Pyapakatoosan nilan daw matungtung yang batok nang manga bobay. Matungtung, wa day lasak nang byubutangan sang lawas ni Jesus.”

²⁵ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Anda, wa kamo managdumdum sang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios, wa kamo otoo sang pyagalaong nilan. ²⁶ Kay galaong silan na di amaimo na di magatigkul sang karisud yang pinili nang Dios kaba wa pa yaan magaari sang kariko nang otaw.” ²⁷ Kayan byatok ni Jesus kanilan yang kaologan nang syosolat nang manga propeta kadini bain kanaan, pagpono sang pagsolat ni Moises aw yang kadayan pa na manga propeta nang Dios, arag pyagaindo ni Jesus kanilan antak silan matigam.

28-29 Yabay yaan magindo kanilan matag yagpadadatung da silan asang kanilan barrio. Pagdatung nilan asang barrio, si Jesus maynang mosoway da awgaid yabay nilan pagagad, laong, “Abay da adi kay agput da magabi, paguyauya da naa sang kanami baray.” Kayan yomagad nilan si Jesus asang kanilan baray. **30** Pagkapanik nilan sang baray pyagasaro nilan si Jesus sang pagkaan. Pyopoti ni Jesus yang paan kayan yapanumduum sang Dios. Pyagapisangpisang ni Jesus yang paan kayan dyool kanilan. **31** Baya da kimilara da silan kang Jesus. Pagkilara nilan kang Jesus, pagkatigam nilan, wa da disaan si Jesus. **32** Kayan yaglaong silan, “Wakaw sa kadi kami laban gauma kagayna disadtong daran kaba gaindo yaan kanami sang syosolat nang manga propeta.”

33 Kayan yaparabay silan mamanaw oman, yomori da ag Jerusalem. Pagdatung nilan disaan, kyakadtowan nilan yang manga inindo ni Jesus na sampoo aw isa. Arag aon kadaygan pa na manga otaw na yanagkatipon disaan. **34** Pagsurud nang dowang ka otaw sang baray, maglaong kanilan yang manga otaw na yanagkatipon, “Matungtung sa agaw na yaboi da oman si Jesus, kinita da yaan ni Simon Pedro.” **35** Kayan si Kleopas aw yang kanaan inagad yanagbatok silan arag sang pagkita nilan kang Jesus asang daran aw yang pagkilara nilan kanaan kaba pyagapisangpisang naan yang paan na akaanun nilan.

Yapakita si Jesus sang Kanaan Manga Inindo

(*Mateo 28:16-20; Markos 16:14-18; Juan 20:19-23; Apostol 1:6-8*)

36 Kaba silan yanagbabatokon, pagkatigam nilan yagtoray da si Jesus disang apit nilan. Yagalaong si Jesus, “Ayaw da kamo magkaundug.” **37** Kariko nilan laban yamangkalluk kay ungd nilan kallowa nang yamatay yang kikita nilan. **38** Yagalaong si Jesus kanilan, “Nanga kamo yamangkalluk? Wa pa kamo abay otoo? **39** Tanawa yaning parad ko aw yaning siki ko na kyarabowan. Ako si Jesus. Poti kamo kanak antak batiin mayo yang kanak lawas na aon pusa, aon onod. Aw kallowa ako, way pusa, way onod.” **40** Kaba gasorit kanilan si Jesus, yaayag naan kanilan yang kanaan parad aw siki antak nilan kitaun. **41** Yanaguma silan toyo wa pa silan laban otoo. Yamaburungburung silan daw matungtung si Jesus. Wakaw yagaosip si Jesus kanilan, laong, “Aon pagkaan mayo disini adoon?” **42** Dyodooran nilan si Jesus nang pyasagan na isda. **43** Dyadawat naan yang isda aw kaana antak kitaun nilan na yakaan.

44 Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Kaundi mayo yang pyagalaong ko kamayo nangaon nang gaagadagad pa kita. Kariko nang syosolat kadini bain kanak, di amaimo na di amatoman, yang syosolat ni Moises aw yang syosolat nang manga propeta aw yang yakasolat disang Salmo, kariko amatoman.” **45** Kayan pyagbuutan ni Jesus silan na makadarag saan na syosolat. **46** Yagaindo si Jesus kanilan, laong,

“Syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na yang pinili nang Dios na si Kristo magatigkul sang karisud nang kamatayun, katlong allaw magaboi yaan oman sikun sang pagkamatay. ⁴⁷Kayan abatokon nang manga tomotoo yang pagpasaylo nang Dios sang manga otaw, na ayawan yang imo nilan na maat nang Dios kay si Kristo yang yagapakamatay sang kanilan sara. Magapono dini Jerusalem yaan na batok kayan makarimpud sang maski wain na banwa.” ⁴⁸Laong ni Jesus, “Kamo yang magababatokon sining yamapagguna kanak. ⁴⁹Kaundi yaning pagalaong ko kamayo, osogoon ko ani kamayo yang Balaan na Espirito na syasaad nang kanak Ama na makani yaan kamayo. Paguyauya naa kamo dini Jerusalem matag adawatun da mayo yaan na gaom nang Balaan na Espirito na sikun diglangit.”

Yapakabaton si Jesus adto Langit
(Markos 16:19-20; Apostol 1:9-11)

⁵⁰Paglaong ni Jesus saan, pagagad silan naan adto Betania. Yuungat ni Jesus yang kanaan buktun kaba yaampo naan silan kay pyanalanganin naan silan. ⁵¹Kaba gaampo yaan, yapakabaton da yaan aglangit. ⁵²Yamapanumdum silan kang Jesus, byabantog yaan nilan kayan yomori silan ag Jerusalem. Laban silan gauma. ⁵³Magkakadurum silan gauyauya disang templo, yabay magpasalamat sang Dios.